

tuổi ngọc

tuần báo của tuổi vừa lớn

35

Wason
AP 215
T 924 +

TUẦN LỄ TỪ 20 - 1 - 72
ĐẾN 27 - 1 - 1972

số 35

BỘ
MỜI

giá 60 đ

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA TUỔI VỪA LỚN

CHỦ NHIỆM :
THƯ KÝ :
QUẢN LÝ :

DUYÊN ANH VŨ MỘNG LONG
ĐINH TIẾN LUYỆN, TỬ KẾ TƯỜNG
ĐẶNG XUÂN CÔN

VĂN

sầu thơ đại
hạt sương xưa
giấc mơ lộng ngọc
trong lá nắng mới
một lần cuối
viết cho một người
khu vườn và người con gái nhỏ

NGUYỄN THIẾU NHẬN
DU HA
THẾ LUÂN
HÀN LY
NGUYỄN TRỊNH DIỆM XUA
SÔNG BIẾC
ÁI CHÂU

THƠ

mây lãng du — tử kế tường — trần hồng thụy — nguyên
vân ngọc — lệ thụy vi — dung ha — lệ mặc trầm kha —
phương duy — trầm linh — mai mai — phạm chu sa

TRUYỆN DÀI

nhà báo
tình mộng
là tương tư
thăng khoa

VŨ MỘNG LONG
HOÀNG HẢI THỦY
MƯỜNG MÁN
DUYÊN ANH

MỤC THƯỜNG XUYÊN

nhìn xuống cuộc đời
bệnh mới lớn
ngọc thân ai
chụp phỏ
biết một biết mười
hồng hồng cho tình đầu

TÒA SOẠN VÀ BAN ĐỌC VIẾT
NGUYỄN TUẤN ANH
NGỌC
KIẾN VÀNG
NGUYỄN THẾ
NGUYỄN THỊ LIÊN HƯƠNG

Tòa soạn, trị sự : 38 Phạm Ngũ Lão Saigon — Đ.T. : 23.595
BIÊN LAI SỐ 597/BTT/NBC NGÀY 24-4-1971

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

giáo dục tuổi trẻ

Thứ sáu báo đăng tin Tổng thống ủy nhiệm cho Phó tổng thống khôi phục truyền thống học đường. Thứ bảy báo đăng tin nhiều nhật báo, tuần báo, bị truy tố ra tòa về tội khiêu dâm, vi phạm điều thứ 35 của Quy Chế Báo Chí. Trong số tuần báo bị truy tố, có *Họa Mi*, tuần báo của thiếu nhi Việt Nam anh dũng ! Chủ nhật, một văn thư của Phủ phó tổng thống nhắc nhở báo chí hãy chấm dứt âm mưu đầu độc tinh thần tuổi thơ. Văn thư hứa hẹn tạo dựng những điều kiện thuận lợi tối đa cho việc giáo dục tuổi trẻ. Cùng với văn thư nhắc nhở báo chí. Phó tổng thống còn gửi thêm văn thư cho Thủ tướng, Chủ tịch Tối Cao Pháp Viện và Chủ tịch Hội Đồng Báo Chí « khẩn thiết xin góp phần vào công cuộc bảo vệ quyền lợi của xã hội hầu tạo dựng một thể hệ hùng mạnh cho xứ sở ». Phó tổng thống nhất định thi hành sứ mạng. Thành công tùy thuộc vào thời gian và sự hoạt động liên tục. Khôi phục truyền thống học đường và tạo dựng một thể hệ rường cột quốc gia không thể một người, một tháng làm nổi. Cho nên Phó tổng thống đã kêu gọi nhiều người. Kinh nghiệm dạy rằng : Những phong trào hoạt động cho công ích ở miền Nam đều đã giống những ngọn lửa rơm. Cháy bùng rồi tắt ngóm. Chúng ta không chịu làm sáng mãi những ngọn lửa đến khi đốt cháy mọi rác rưởi của xã hội. Chúng ta chỉ ồn ào giai đoạn khởi sự và tưởng đã thành công. Mụn nhọt mới trình làng, chưa kịp mở. Và khi chúng ta quên lãng, mụn nhọt vỡ tung, lở loét, tiếp tục làm băng hoại xã hội của chúng ta. Phó tổng thống là người cương quyết và kiên nhẫn, chúng tôi hy vọng rằng cái sứ mạng khôi phục truyền thống học đường và tạo dựng một thể hệ hùng mạnh cho xứ sở mà Tổng thống ủy thác, Phó tổng thống sẽ hoàn thành. Từ số 40, số Tân Niên, phát hành ngày 1-3-1972 tức 16 tháng Giêng năm Nhâm Tý, bạn Duyên Anh, trong Viện Khoa Học Giáo Dục, sẽ viết một loạt thư ngỏ gửi Phó tổng thống đề đóng góp ý kiến vào công cuộc khôi phục truyền thống học đường và giáo dục tuổi trẻ.

xuân hồng tuổi ngọc một cố gắng của tuổi ngọc

Hai năm trước, khi làm tới Tuổi Ngọc số 24, tôi có hứa sẽ xuất bản Giai Phẩm Xuân Hồng Tuổi Ngọc, dù Tuổi Ngọc tạm đình bản và kiệt quệ khả năng. Lời hứa đó không giữ được. Nhiều bạn ngọc trách móc. Và lại e ngại rằng Giai Phẩm Xuân Hồng Tuổi Ngọc 1972 cũng như của 1970 thôi. Chúng ta đã già từ 1970, 1971 và chào mừng 1972. Già từ cả những anh Cuội và những hoàn cảnh biến chúng ta thành Cuội. Và, bạn ngọc thấy rồi, lời hứa năm nào mãi tận năm này mới thực hiện. Cũng trong những khó khăn chất ngất, những phiền toái đông đầy. Khó khăn thách đố thiện chí. Phiền toái cười mỉa phương tiện. Của anh em Tuổi Ngọc. Nhưng Giai Phẩm Xuân Hồng Tuổi Ngọc vẫn xuất hiện. Không lộng lẫy. Chưa xứng đáng. Hơi dặt. Đành chịu. Chẳng thể nào làm hơn. Có lẽ phải đợi sang 1973. Giai Phẩm Xuân Hồng Tuổi Ngọc là một tuyển tập thơ, văn, nhạc, họa gồm ba số

Tuổi Ngọc 37, 38, và 39. Với ảnh hưởng của cách mạng kinh tế mùa thu, xuất bản nổi một số báo đặc biệt dày ngót 200 trang là một cố gắng vượt mức. Bạn ngọc sẽ đọc ở Giai Phẩm Xuân Hồng Tuổi Ngọc những truyện ngắn đặc sắc, những bài thơ ngon như tháng giêng. Đặc biệt, Đặng Xuân Côn chép tặng bạn ngọc những bản nhạc tiền chiến mà chỉ một mình anh nhớ và chưa hề có ai hát trong những ngày gần đây. Một tuyển tập văn nghệ như thư thể, dẫu chưa hơn các giai phẩm xuân khác, nhưng chắc chắn không giống một giai phẩm nào. Số in có hạn, bạn ngọc hãy dặn mua từ hôm nay. Đọc xong, bạn Ngọc sẽ thấy rõ sự cố gắng của Tuổi Ngọc. (Vũ Mộng Long)

sự đến và đi của những tờ báo về cuối năm

Mỗi lần có một tờ báo mới xuất hiện là thành phố thêm sắc sỡ hoa lá cành. Các bích chương quảng cáo dán đầy các bờ tường, gốc cây, cột đèn. Dù là báo ngày với những «Tiếng nói đích thực, tranh đấu, dám nói, khai hồ sơ...» đến những tuần báo «xi la ma, cải lương, sân khấu, ti vi...» lại càng xôm tụ hơn, màu mè hơn. Và mỗi lần như thế, độc giả lại được tặng những phụ trang, hình ảnh ca sĩ, tài tử, bản đồ... Số độc giả thì giới hạn, nên có tờ xuất hiện thì cũng có tờ ra đi. Mà cái sự ra đi bao giờ cũng âm thầm không kèn không trống. (Trái hẳn với sự đến và đi của con người. Người «radi» bao giờ cũng có kèn trống, hay ít ra cũng có người đưa tiễn đến nơi an nghỉ sau cùng.) Trong tình trạng giấy báo tăng giá này, nhiều tờ báo sống ngất ngư, lại có

một số tuần báo sửa soạn nhập làng. Vài tờ báo có cái tên nghe rất lạ tai (có lẽ để đánh vào óc tò mò của bạn đọc). Bước vào một sạp báo, thấy toàn báo phụ nữ. Nhan nhản hình ảnh các đấng tài tử cải lương, ca sĩ và vũ nữ sexy. Từng cặp, từng cặp ôm nhau cười khời khời trước ống kính. Những tờ báo văn học nghệ thuật đứng đần thì sống ngất ngưỡng trông rất tội nghiệp. Vài tờ vừa âm thầm ra đi vào cuối năm. Và báo phụ nữ có phần lớn mạnh. Té ra thị trường chữ nghĩa cũng có nhiều màn lung lay và hấp dẫn như bất kỳ một thị trường thương mại nào. (Phạm Định)

sách báo phim ảnh đời trụy và việc chấn hưng đạo đức

Tổng thống Nguyễn văn Thiệu vừa ký sắc lệnh giao phó cho phó tổng thống Trần văn Hương công việc giáo dục học đường sau khi thủ tướng Trần Thiện Khiêm ra lệnh cấm các thanh niên nam nữ vào các hộp đêm hoặc phòng tắm hơi. Xin thành thật tỏ sự biết ơn đến các nhà lãnh đạo vừa mới quan tâm đến công việc chung cho tuổi trẻ Việt Nam. Chúng tôi muốn nhân tiện nêu lên vấn đề sách báo hiện nay. Các vị có công trong việc cải tạo học đường và xã hội bằng lẽ lối giáo dục nhưng còn một điểm không kém phần quan trọng trong mục tiêu đó là sách báo. Trong các ảnh hưởng xấu xa hàng ngày đến thanh thiếu niên ngoài những phim ảnh đời trụy còn có những loại sách báo nhằm nhĩ cũng chi phối phần lớn tinh thần tuổi trẻ thiếu dẫn dắt trên trường đời ngày mai. Ngoài những loại

báo câu độc giả bằng những tác phẩm hoặc những phóng sự trá hình khiêu dâm (Xin được nói tổng quát vì vấn đề này quá tầm thường rồi), còn có những tạp chí không xứng đáng «trẻ» hay «nghệ thuật» và «phụ nữ» chút nào bằng những chủ trương tương tự của những cai thầu văn nghệ; nếu các vị có thì giờ, thí dụ thôi, để đảo một vòng qua các sạp báo Sài Gòn, Gia Định, Chợ Lớn, các vị sẽ thấy. Hơn thế nữa, từ lẽ đường Lê Lợi, trong các quầy sách, bên những đám bực lưu động lén lút, lẽ đường Công Lý đến lẽ đường Trương Tấn Bửu hàng sáng, các tạp chí ngoại quốc như Playboy, Men, Penthouse... lẫn lộn và nhan nhản bên các sách giáo khoa đứng đần khác. Các vị không thể im lặng trước sự kiện này, người Việt Nam đang dần xa rời căn gốc của mình. Các vị vẫn nhớ thế hệ sau các vị sẽ ghi tên các vị vào lịch sử cho ngàn sau chứ? (Nguyễn Thi Vọng)

du ca đà nẵng nhìn lại phạm duy

Chiều ngày 9 tháng 1 vừa qua đoàn Du Ca Đà Nẵng đã tổ chức 1 buổi hát nhạc và hội thảo về đề tài «Nhìn lại Phạm Duy» tại thính đường Nữ Trung Học, mở đầu cho những sinh hoạt trong năm mới của đoàn. Trước nhất là phần trình bày những bài hát được Phạm Duy sáng tác từ khi bắt đầu viết nhạc đến khi trở về Hà Nội và vô Nam. Tôi hái mơ, Bên cầu biên giới, Bao giờ anh lấy được đồn Tây, Tiếng hát sông Lô v.v... đã được hát lên bằng những giọng ca tràn đầy nhiệt huyết. Tiếp đến là phần chính của buổi sinh hoạt: Thuyết trình và hội

thảo về Phạm Duy. Thuyết trình viên đã nói đến quá trình sáng tác của Phạm Duy từ những tình ca lãng mạn, kháng chiến ca, dân ca, đến tâm ca, tục ca và đạo ca. Những nhận định và phê bình của các giáo Lý Chánh Trung, Nguyễn Văn Trung, Nguyễn Trọng Văn, nhà văn Tạ Tỵ, Thượng tọa Mãn Giác, nhạc sĩ Nguyễn Hữu Ba và G.E. Gauthier đã được trích dẫn để làm bằng chứng cho vấn đề. Theo thuyết trình viên — cũng là ý kiến của đoàn Du Ca — chúng tôi không muốn làm một tờ giấy khai tử, sau Nguyễn Trọng Văn, cho người sáng lập viên của phong trào du ca Việt Nam. Chúng tôi cũng không dựng lại thần tượng Phạm Duy trong lòng đồng bào dân tộc, mà chỉ đưa ra những ý kiến của người tuổi trẻ nhìn lại Phạm Duy. Nó không có tính cách quá tâng bốc như Gauthier hay Tạ Tỵ hoặc đả phá như Nguyễn Trọng Văn mà chỉ nhận định với con mắt khách quan. Chủ tọa, thuyết trình viên và thỉnh giả đã háng hái lên diễn đàn trình bày ý kiến của mình một cách sống động. Nhiều ý kiến trái ngược nhau đã được đưa ra trong hơn một tiếng đồng hồ thảo luận. Đề kết thúc phần hội thảo là bài kết từ của nhà thơ Đông Trinh. Ông nói: Phạm Duy chưa chết nhưng ông đã đi xa dần con đường lịch sử. Nhưng chắc chắn Phạm Duy sẽ sống mãi với những bài tình ca, tâm ca, đạo ca và chấm dứt bằng bài *Sức mấy mà buồn*. Cả chủ tọa và thỉnh giả đã ra về trong thơ thới hân hoan. Sau buổi hát nhạc kháng chiến đây là những hoạt động văn hóa nổi bật nhất tại Đà Nẵng của đoàn Du Ca Được biết buổi hội thảo « Nhìn lại

hạm Duy» chỉ là một sinh hoạt nhỏ trong chiến dịch «kết thân» mà đoàn Du Ca đã và đang thực hiện. (Ngay Xuân Sơn)

nhất định làm tới nhưng rồi đi đến đâu

Nghe tin cụ Trần Văn Hương sửa soạn xuất quân tiêu diệt ma quái ngập tràn trong sách báo nhi đồng... không biên lại chính thức, quý vị chủ báo nhi đồng có biên lai chính thức và tòa soạn đặt mãi tận... lò heo Chánh Hưng, ấp Lộc Hòa ngã ba Ông Tạ vôi vàng hợp hành. Quý vị... mèo chề mèo dài đuôi. Nghĩa là quý vị ấy đã kích báo trá hình. Trong khi vị *Họa Mi*, báo nhi đồng chính cống con nai vàng vừa bị truy tố ra tòa về tội dâm ô dơ dáy và vài vị khác (xin dấu tên) lưu manh đến cái độ «ăn cắp» cả nhân vật của người khác mà mùa may. Một vị thường nhân vật Dzũng Đakao vẽ tranh vung vít. Vị khác mượn Loan mất nhưng ! Tinh thần... ăn cắp đó mà đòi giáo dục nhi đồng thì giáo dục cái khổ gì ! Hợp thành cũng chẳng đi tới đâu. Phó tổng thống muốn có nền báo nhi đồng lành mạnh, điều kiện tiên quyết là chính phủ phải đầu tư vốn liếng vào nhi đồng, phải xuất bản báo nhi đồng, bán thật rẻ. Chứ chỉ hô hào này nọ, tôi sợ vấn đề khó giải quyết. Hãy làm đi ! Chính phủ xuất bản hàng chục tờ báo nhi đồng, làm thật hay, thật đẹp, bán thật rẻ là báo nhi đồng ma dơi hút máu sẽ lăn kèn ra chết. Và, bấy giờ, làng báo nhi đồng sẽ không còn vị chủ nhiệm «khả kính»: *Báo măng lon của tôi nở vốn lạng ! Báo măng lon nở nãi nởn ! (Ái Hoa)*

một tuần báo và một nhà xuất bản

Đã có một lần tôi viết trên Tuổi Ngọc rằng, xã hội nào cũng vậy, cực suy là hứa hẹn cực thịnh. Xã hội ta đang cực mình hướng thiện. Những tòm tép nhờn nhờn một giai đoạn rồi phải lặn xuống bùn. Nghe tin Phó tổng thống cương quyết làm sạch, làm đẹp xã hội và bắt đầu bằng bình thuốc sát trùng xịt vào ổ báo nhi đồng ma quái, dâm ô, tôi rất phấn khởi. Ra giêng, nếu xoay được tiền (sang được quầy hàng ở Crystal Palace và vay thêm chút ít) tôi sẽ xuất bản thêm tuần báo *Búp Bê* toàn tranh ảnh, bài thật ngắn, in ộp xét bốn màu và xuất bản đều đặn mỗi tháng một cuốn sách ngợi ca anh hùng dân tộc, tạo cho tuổi thơ niềm tin mãnh liệt rằng quê hương mình đẹp nhất, dân tộc mình anh dũng nhất và chỉ ở quê hương mình mới có tình thương yêu. Nếu không xuất bản nổi tuần báo *Búp Bê*, nhất định sẽ giới thiệu trong năm Nhâm Tý 20 cuốn truyện tuổi thơ xứng đáng, mặc dù tuần báo Tuổi Ngọc đang còn trong tình trạng *chống gậy*

mà đi. Cũng ra giêng, từ số Tân Niên, Tuổi Ngọc 40, trước khi có tuần báo *Búp Bê*, Tuổi Ngọc sẽ dành 16 trang cho độc giả từ 6 đến 15 tuổi. 11 trang này gọi là 16 trang NAI do Đinh Tiến Luyện phụ trách. Phần còn lại của tuổi vừa lớn. Chúng tôi muốn làm những tờ báo tuổi thơ, tuổi trẻ thật hay, bán thật rẻ nhưng chúng tôi thiếu phương tiện. Khi chính phủ xuất bản báo cho nhi đồng, thanh niên, chúng tôi sẽ nghỉ làm báo và nếu chính phủ muốn chúng tôi, chúng tôi sẽ sẵn sàng làm công... giá rẻ mạt. Tôi xin nhắc lại: Tư nhân đâu nhiều phương tiện, giàu thiện chí đến đâu cũng khó thực hiện nổi một tuần báo nhi đồng tương tự *Spirou*, ở Việt Nam. Muốn mỗi nhi đồng có một tờ báo giáo dục, giải trí là lành mạnh, bổ ích, chính phủ phải lo xuất bản. Bởi vì, đầu tư cho một thể hệ rường cột quốc gia là bổn phận của chính phủ. Trước đó cần soạn thảo riêng một quy chế báo nhi đồng. Và Bộ Giáo Dục phải nắm lấy báo nhi đồng, đừng khoán trắng cho Bộ Thông Tin. Thông tin không làm giáo dục. Không biết làm giáo dục. Giáo dục đâu phải «nghề của chàng»? (D.A.)

Bạn ngọc lưu ý :

SAU SỐ NÀY, CHÚNG TÔI CHO PHÁT HÀNH
XUÂN HỒNG TUỔI NGỌC
GỒM BA SỐ 37 - 38 - 39
SỐ 36, SỐ TẤT NIÊN PHÁT HÀNH NGÀY 27-1-1972
SỐ TÂN NIÊN 40
PHÁT HÀNH NGÀY 1 - 3 - 1972
(tức ngày 16 tháng giêng Nhâm Tý)

khu vườn và người con gái nhỏ

ÁI CHÁU

Chiều nay cũng vậy, vẫn như những ngày xưa, bao giờ tan học tôi cũng là người ra về sau cùng. Đó là thói quen từ bé. Tôi vốn không thích ồn ào nên vẫn thường ở nán lại lớp, chờ các bạn ra về cả, rồi mới thong thả một mình lang thang trên đường vắng.

Mùa mưa đã bắt đầu từ tuần trước, hàng cây sao bên đường tuôn rơi những bầy trái với hai cái đuôi dài xoay tít trong gió cát, trông như những cánh bướm không màu. Chiều nay trời không có gió, những trái sao bị đè bẹp trên đường. Tôi đưa tay đón chụp một trái sao xoay xoay rơi xuống. Trời đang giăng đầy mây xám, hàng cây vàng những lá úa, có lẽ trời sắp mưa to — Tôi cố bước nhanh hơn để tránh mưa, nhưng không kịp. Mưa xuống thật nhanh, những hạt mưa nặng nề rơi trên lưng tôi ran rạt. Vội vàng, tôi chạy nhanh vào núp dưới một giàn hoa giấy gần đó. Vừa vượt vai áo, tôi vừa bực mình cho những đám mưa đầu mùa bừa bãi. Đang suy nghĩ tôi bỗng giật mình vì bị đập nhẹ vào vai. Tôi quay lưng vào nhà. Trong cổng rào, một cô bé khoảng 15, 16 tuổi, khuôn mặt tròn, tóc bím, da trắng xanh, vẻ mặt đờ đẫn; nhưng đôi mắt thì thật trong suốt, to, và có cái gì khiến cho người ta thích nhìn. Cô bé nhìn tôi, cười thật dễ thương, cô ta chỉ trái sao trên tay tôi bảo — « Cho em nhé » — Tôi chưa kịp phản ứng, cô bé đã chu môi nghiêng đầu nhìn tôi chăm chú. rồi lắc đầu — « Thôi không thêm » — xong cô ta đứng dựa vào cổng, đôi mắt mở to nhìn ra mưa, mặt buồn hiu — Tôi mỉm cười đưa trái sao đến cho cô bé — « đây nè » — Nhưng cô bé nhìn tôi cười, không buồn ngó đến trái sao, cô nói nhỏ — «mưa

đó» — rồi đưa ngón tay trắng buốt, bé nhỏ đút vào trong miệng — Tôi thấy lạ. cô bé có vẻ thế nào ấy, chợt vui rồi chợt buồn — Tôi định gọi lần nữa ; nhưng bỗng nghe tiếng từ trong nhà vọng ra — «coi kia, đi vô con»— Cô bé ngẩng nhìn tôi, vẫn nụ cười vô lý, cô rút tay ra, chớp mắt — « cho em nhé » — rồi chạy băng qua mưa vào nhà. Cánh cửa đóng sầm lại ngay sau đó. Nghĩ tới bộ quần áo trắng ướt sũng, tôi mỉm cười vờ vắn, thế nào cô bé cũng phải bị rầy.

Từ đấy như thành thói quen, cứ mỗi chiều tan học về tôi lại ghé nhìn vào nhà cô bé ấy. Khu vườn con con, có nhiều hoa hồng, hoa huệ được trồng theo thứ tự. Con đường rải sỏi trắng dẫn vào nhà, với hai hàng lan đất thật xinh. Có lần tôi thấy cô bé đang ngồi bẹp bên bãi cỏ, nhặt lấy những hạt đá cuội trắng rồi tung lên, và cười một mình. Tôi đứng trước cổng gọi khẽ nhưng khi cô bé nhìn lên, cô ta lại cười, nụ cười thật ngớ ngẩn.

Hình bóng cô bé bím tóc ấy cứ vương vấn mãi hồn tôi. Tôi không còn tâm trí bình thần như ngày trước nữa, tôi cứ bận thắc mắc mãi về cô bé lạ lùng ấy. Cứ chiều tan học và, gặp bữa không mưa tôi lại ghé nhặt những trái sao, cốt ý đem cho cô bé. Nhưng cô bé không ra cổng nữa, tôi chỉ thấy cô ta chơi quanh cái chậu kiềng với những hạt đá trắng.

Có cái gì làm tôi cứ nghĩ hoài về cô bé. Ừ nhỉ, cỡ tuổi ấy sao chả thấy đi học. Có lẽ cô bé học ở nhà, mà lạ, trông cô ta lớn rồi đấy chứ, sao lại có vẻ như con nít ấy. Cứ đút tay vào miệng rồi cười ngơ ngẩn ngẩn. Nhớ lần đầu tiên gặp cô bé thật tôi hoang mang hết sức, thật là lạ lùng. Tôi muốn tìm hiểu để biết rõ cô bé ấy hơn. Nhưng không được dịp nữa. Cô bé cứ ở mãi trong sân. Lắm lúc tôi cảm thấy nhói mắt thật to của cô bé, đôi mắt như một khoảng hồ trong vắt, soi thấu cả mây trời và cảnh vật. Tôi nhớ đôi môi chúm chím đỏ tươi, chu ra thật dễ mến. Nhớ cả đôi bàn tay nhỏ xíu, trắng muốt cầm lấy những song sắt. Ô lạ, sao tôi mãi nghĩ về cô bé ấy? Chả lẽ tôi mắc phải căn bệnh mùa xuân? Không, tôi vốn sợ tình yêu, tôi đã từng cho rằng đó là một trở ngại lớn nhất trong bước đường học vấn của tôi. Mà chả nhẽ tôi lại yêu cô bé đó, cô gái có đôi mắt to và nụ cười ngớ ngẩn đó?

Cho đến một chiều tan học về, đi ngang khu vườn nhỏ, tôi không trông thấy cô bé ngồi bên chậu kiềng nghịch những hòn sỏi trắng nữa. Một cái gì buồn buồn len vào tâm tư và bắt tôi dừng lại trước cổng—đột nhiên tôi thốt— có lẽ mình yêu thật — Đứng thật sát vào cổng, tôi nhìn trong khu vườn, mong tìm lại đôi mắt và nụ cười yêu dấu. Những bông hồng đỏ trong nắng chiều màu càng sẫm đi. Hàng hoa huệ thì tro tro như ngao nghệ. Tôi cố nhìn sâu vào nhà, bỗng giật mình vì tiếng cười trong trẻo. Thì ra cô bé đã đứng nép vào gốc cột để trêu tôi. Nhìn nụ cười ngớ ngẩn và đôi mắt tuyệt vời của cô bé, tôi thấy sung sướng vô ngần. Bàn tay rút ra khỏi miệng, cô bé nhỏ nhẹ hỏi «Có hoa không?». Tôi sung sướng quá không nói được, chỉ gật đầu và tra cả nắm tay cho cô bé. Cô bé chu môi nhìn những trái sao trong tay tôi rồi nhón tay lấy một cái. Đôi bàn tay nhỏ bé, xinh như ngọc, tôi thấy cả những đường gân xanh dưới làn da trắng muốt ấy. Tôi cười nói. «cho cả em này». Cô bé cười, đưa trái sao mơn man trên má. Tôi cảm thấy một cảm

giác êm đềm len nhẹ vào tim làm tôi rung động. Tôi chỉ muốn nói một câu, mặc dù ở nhà tôi định sẽ nói rất nhiều, nhưng tôi không nói được gì cả. Thu hết can đảm, tôi đặt thêm một trái sao vào tay cô bé. «Em thích hoa không?» Cô bé cười lắc đầu, và chia tay xin thêm. Tôi đồ cả nắm trái sao vào đôi bàn tay nhỏ bé, phải chụm lại để đựng. Tôi cười nói. «Mai anh đem nữa nhé» Cô bé lại lắc đầu. Ở hay sao lại lắc đầu, thật lạ! Tôi ngạc nhiên đưa mắt nhìn, tôi bỗng thấy mắt cô bé sáng lên rồi bất thần, cô bé tung cả những trái sao lên. Và thật nhanh nhẹn, tôi không tưởng tượng được, cô bé đến ngang bên khu hồng, bứt lấy một đóa. Tôi không giữ được tiếng kêu. «Ấy, coi chừng gai!». Nhưng cô bé thản nhiên cầm cành hồng trên tay, múa may vô ý thức, phát rồi cười sáng sặc. Cô ta còn quất quất cành hồng vào những hoa khác — Thật lạ lùng, tôi đứng sững chả nói được gì. Cô bé như không nhìn thấy tôi, cô chạy khắp vườn, giẫm cả lên những luống cây. Máy lần tôi phải la to lên vì cô bé vấp phải cây suýt ngã. Tôi thấy xót xa khi nghĩ đến đôi bàn chân bé nhỏ đạp phải những cành hồng đầy gai. Thật, không thể tưởng tượng nổi sự phá hoại của cô bé. Những cành huệ bị chà đạp dưới chân cô bé, và những cành hồng có gai. Chao ôi, tội nghiệp đôi bàn chân — Tôi không nghĩ đến những luống hoa bị khuấy phá, tôi chỉ lo đôi bàn chân và bàn tay cô bé, hẳn là phải trầy nhiều lắm.

Cuối cùng cô bé ngồi bệt xuống thềm nhà, vẻ mệt nhọc, cô khẽ đưa tay sờ vào đóa hồng, rồi khi chợt nhận thấy máu, cô bé ngẩn nhìn, chậm chạp xem xét từ đôi tay, đôi chân, nét hốt hoảng hiện rõ trên mặt. Tôi phát khóc lên được khi thấy đôi tay cô bé rướm máu. Tôi gọi — em ơi — cô bé ngừng lên cười, nụ cười bỗng làm tôi hoảng sợ. Thình lình cô bé đứng dậy, mắt long lên nhìn tôi sòng sọc, từ chiếc miệng xin xắn bỗng phát ra tiếng cười sáng sặc. Tôi nhắm mắt chạy một mạch về nhà. Tôi không hiểu, không biết gì cả và tim tôi như đang rỉ máu. Những vết thương nhỏ trên tay cô bé chính là những vết rạn trong tim tôi. Tôi luôn miệng gọi trời ơi, chả biết đề cầu xin điều gì.

Tôi bị cảm đến hai hôm sau mới khỏi. Buổi chiều tan học về ngang khu vườn, tôi lại nhìn vào. Vườn vắng lặng, cửa nhà đóng kín bằng chiếc khóa to tướng. Tôi hoang mang, lo ngại thắc mắc trong đầu óc tôi bây giờ chỉ đầy những câu hỏi về khu vườn, về cô bé nhỏ lạ lùng này. Cả mấy hôm sau cũng vậy, vườn vẫn vắng tinh trong vẻ tiêu điều. Nhìn những luống hồng nằm rạp trên đất, tôi nghĩ đến đôi bàn chân nhỏ bé bị gai đâm rướm máu. Tôi nghe đau xót trong tim và cảm thấy mất mát thật nhiều — quả thật tôi đã yêu.

Chiều nay lại đi ngang khu vườn cũ, tôi chợt vui lên khi thấy trong vườn, một cụ già đang sấm soi đào đất — Tôi tìm cách hỏi thăm và được trả lời một câu thật phũ phàng—« con bé điên ấy à, dọn nhà đi rồi » — Tôi sững sờ, nghe tim mình tan nát. Phải, người yêu tôi đó, tôi chả biết gì năng cả. Tôi nhắm mắt lại để ngăn những xót xa trào dâng lên mắt. Trước mặt tôi, đôi bàn tay nhỏ bé rướm máu, đôi mắt trong suốt, những trái sao xoay tròn trong tiếng cười sáng sặc, hơi phủ lên trên đóa hồng khô héo màu đỏ sẫm.

NGUYỄN THIẾU NHẤN

SẦU THƠ DẠI

Thấm thoát mà chị Trang đã hành nghề... gõ đầu trẻ đã được hơn một tháng. Hôm đưa chị lên đường về V.B.— nơi mà chị sẽ sống đời sống của một cô giáo, thực là buồn. Cả nhà đưa chị ra tới bến xe. Mẹ và dì Sáu luôn miệng căn dặn «xuống tới dưới là viết thư về cho nhà biết liền nghe con» nhưng vì trường của chị dạy ở tuốt trong quận Cần Long, cái quận cùng tên một vị vua Trung Hoa, nên mãi một tuần sau ở nhà mới nhận được thư của chị — thư tay do một đồng nghiệp cùng dạy một trường với chị trao lại.

Trong thư chị cho biết là chị đã xuống tới nơi được bình an và chị đang bắt đầu những ngày đầu tiên... bước xuống cuộc đời.

Trong thư chị viết: «...có ra đời mới biết là đời sống thật là khó khăn. Và đời sống thật đã dạy cho mình nhiều điều mà sách vở không hề đề cập tới...» Theo những câu trong thư chị Trang tôi có cảm tưởng như chị Trang đã thuộc hẳn về một... thế giới khác.

Đọc những câu «...quận lỵ buồn hiu, xung quanh chẳng chặt những kềm gai và những vị trí phòng thủ. Ở đây chỉ có một thứ bông hoa nhìn hoài phát

một con mắt là bông giấy. Linh tráng sủng ống kẻ kẻ, mặt mày ông nào ông ấy cũng đỏ gay, nặc nồng mùi rượu nồng mà phát sợ. Trường học thì nhỏ xíu, học trò toàn là người Miên, thật là đúng cái cảnh « một thầy, một cô một chó cái » trong câu đối của ông Cao Bá Quát. » Đọc thư của chị Trang viết tôi tưởng tượng ra ngôi trường tiểu học cộng đồng mà chị đang dạy chắc là buồn ghê lắm. Tôi nghĩ tới ngôi nhà trọ mà ở đó chị sống, mỗi sáng thức dậy đến trường dạy học và thui thủi trở về một mình, tôi cảm thấy thương chị ghê đi.

Chị Trang, đó là đất trịch và chị là tiên nữ phải đọa đây vì đã vô ý đánh vỡ chén ngọc hay đó là điều khó khăn mà chúng ta mỗi người sẽ gặp phải khi lớn lên và chạm mặt với đời sống ?

Tôi nhớ có lần trong câu chuyện anh Nguyễn đã đưa ra nhận xét : « Bây giờ làm con gái thật sướng. Làm con gái chỉ có đi học, đi chơi, ăn diện, sắm sửa may mặc, đi phố... và không phải làm gì, không phải lo lắng gì. Trong khi đó, con trai đi học, đi lính rồi... có thể hy sinh vì tổ quốc, Thanh có thấy như vậy không ? » Hồi đó nghe anh Nguyễn đưa ra nhận xét này tôi đã không biết trả lời như thế nào và nghĩ là anh Nguyễn có lý nhưng bây giờ thì tôi đã có câu trả lời cho anh Nguyễn rồi : « Con gái cũng có những điều khó khăn, lo lắng của con gái chứ đâu phải chỉ có đàn ông con trai mới có những điều phải lo lắng ». Nhất định hôm nào gặp anh Nguyễn tôi phải nói điều này mới được.

Cái cảm nghĩ chị em vốn đã xa cách nay chị Trang đi dạy học ở xa sẽ làm chúng tôi xa cách hơn thật ra là một điều sai lầm bởi vì tôi cảm thấy chị và tôi ngày càng cố vẻ gần gũi hơn. Tôi nói đến điều này với sự thành thực nhất của lòng mình. Qua những lá thư của chị Trang tôi cảm thấy chúng tôi cố vẻ gần gũi nhau hơn, tôi cố vẻ « hiểu » chị Trang hơn và thấy thương chị nhiều hơn. Và chắc chắn những điều này xảy ra không phải là vì hôm sửa soạn lên đường chị đã cho tôi cái quần patte màu marông mà chị không vừa ý vì cái quần may không được « đứng » lắm, cũng không phải vì hôm đó chị đã cho tôi chiếc áo thun màu xanh da trời rất hợp với màu da của tôi, hoặc vì chị đã cho tôi những cái băng - đô mà chị đã dùng hồi mùa hè năm ngoái. Tôi nghĩ chúng tôi cố vẻ... gần gũi là vì những bức thư : những điều không nói được đã được nói giữa những hàng chữ viết và điều này giúp chúng tôi hiểu nhau hơn. Tôi không hiểu là chị Trang có những cảm nghĩ này hay không hay là chị cũng coi tôi... con nít như anh Nguyễn.

Ngôi nhà đã vốn buồn từ ngày anh Vũ và anh Nguyễn ra đi, giờ tới phiên chị Trang vắng mặt ngôi nhà lại càng buồn hơn. Đã không còn những buổi sáng ngủ nướng, nằm nghe tiếng chổi của chị Trang quét trên sân gạch trước nhà, đã không còn nhìn chị Trang bước những bước chân trần băng qua sân gạch vừa đi vừa cằn nhằn ông trời kỳ cục, mưa gì mới sáng mà mưa. Và tôi phải thay thế chị Trang trong những công việc hàng ngày.

Mấy ngày đầu phải thức sớm quét sân gạch trước nhà tôi bực mình ghê đi nhưng sau đó rồi cũng quen dần và còn cảm thấy thích thú nữa là khác. Tôi không còn ngạc nhiên như lúc trước có hôm thức sớm nghe ngoài sân chị Trang vừa quét sân vừa hát nhỏ nhỏ. Và bây giờ tôi cũng bắt chước chị Trang vừa quét sân vừa hát nhỏ nhỏ. Và tôi cũng bắt đầu cảm thấy những buổi sớm mai hồng thật là dễ thương vô cùng.

Nói đến những buổi sớm mai hồng tôi bỗng nhớ tới câu thơ :

Em đi một sớm mai hồng

Phất phơ áo lụa bành bồng tóc mây

mà anh Nguyễn đã để ở trang đầu trong một quyển tiểu thuyết anh gửi về cho chị Trang « mượn đọc để đỡ buồn trong những ngày làm cô giáo » theo lời yêu cầu của chị Trang. Câu thơ dễ thương ghê đi, dễ thương cũng như... những sớm mai hồng. (Đừng có nghe tôi khen mà nở lỗ mũi bằng... trái cà chua, nghe anh Nguyễn.)

Còn có điều tuyệt diệu nào hơn là mỗi buổi sáng thức dậy thật sớm thở hít căng phồng lồng ngực cái không khí trong lành của buổi ban mai, nghe tiếng chim sẻ kêu riu rít trên mái ngói, nhìn những giọt sương mai đọng trên những chậu cây kiểng, nhìn những cánh hoa công chúa nhẹ nhẹ rung trong gió sớm, nghe thoang thoang mùi bông sứ. Và trong khi đó, từ phương đông một mặt trời hồng đang từ từ lên, báo hiệu cho mọi người biết rằng một ngày mới đang bắt đầu.

Nếu những ngày xưa tôi vẫn thích mỗi buổi chiều ra ngồi ở bờ sông sau nhà, đưa chân nghịch nước, nhìn những giẻ lục bình hoa tím trôi phăng phăng giữa dòng nước đục ngầu phù sa mang tự Nam Vang về. Và cả giòng nước, cả những giẻ lục bình đều hồi hải như sợ rằng mặt trời sẽ xuống và đêm về. Tôi vẫn thích ngồi ở đó mặc cho mặt trời chiều, giòng nước và những giẻ lục bình hồi hải. Ngồi ở đó ngâm đôi chân xuống nước, nhìn bầy chim bay ngang đầu nhớ tới câu hát ru em « chim bay về núi tối rồi, chị em lo liệu lấy nồi nấu cơm » và tưởng tượng tới cảnh hai chị em mò củi đưa nhau vào trong núi sống và chiều chiều nhìn bầy chim, từng bầy chim bay về núi, nghĩ tới cảnh gia đình chim đang ăn bữa cơm chiều mà nghe nao nao ở trong lòng. Ngồi ở đó nghe đôi chân mát lạnh, nghe gió bờ sông thổi tung những sợi tóc mai sợi ngắn sợi dài cắt ngang mặt. Tôi vẫn ghét những sợi tóc mai không ra ngắn ra dài này và vẫn thường lấy kéo cắt phàng chúng đi nhưng ít lâu sau chúng lại mọc ra như cũ. Và tôi phải mua mấy chiếc kẹp mát nằm đồng để kẹp chúng lại. Tôi vẫn thích ngồi ở đó cho đến khi bóng tối đã nhạt, đôi chân đã tê cóng vì ngâm nước quá lâu và nghe trên nhà tiếng di Sáu nói lớn : Thanh, con gái con gú tối rồi mà còn ngồi ở ngoài chi con, lúc bấy giờ tôi mới chịu đứng dậy đi chân trần trên lối đi nền đất nện cứng dẫn vào nhà, vừa đi vừa nghe lạnh lạnh buồn buồn ở chân.

Nếu lúc trước tôi vẫn thích mẹ giao cho mỗi tháng mua dừa khô về nạo ra để thắng dầu dừa dùng cho cả tháng. Dừa được thắng thành dầu còn

lại cắt dừa màu vàng thắm, tôi vẫn thích ăn cắt dừa nghe nhần nhần, béo béo. Đó là những cái thích kỳ cục như chị Trang vẫn thường nói. Và bây giờ thừa kế... sự nghiệp của chị Trang để lại tôi lại có thêm cái ý thích thức dậy thật sớm, đưa những nhát chổi trên nền gạch, gom lại những cánh bông sứ, bông công chúa rơi rụng trong đêm hoặc từ chiều hôm trước.

Thừa kế sự nghiệp của chị Trang tôi còn có «căn phòng âm mốc», căn phòng mà hồi anh Vũ và anh Nguyễn về nhà lần đầu đi Sáu và chị Trang đã phải quét rửa đến mấy thùng nước mà vẫn còn mùi âm mốc. Và bây giờ lại là nơi học bài lý tưởng nhất.

Không hiểu tại sao nằm ở trên chiếc trường kỷ trong căn phòng âm mốc đó lại học bài thật là mau thuộc. Tôi cũng có nghe lời anh Nguyễn bẻ mấy cành trúc bách diệp mà anh Nguyễn vẫn gọi là «cây thuộc bài» đem ép vào mấy quyển vở. Không hiểu có phải vì sự... linh nghiệm của cây thuộc bài mà mấy lúc gần đây tôi lại học bài mau thuộc ghê đi. Nhiều hôm buổi tối mê xem thoại kịch của vô tuyến truyền hình quên cả học bài, vô lớp mới mang bài ra học vậy mà lúc bị gọi lên đọc bài tôi vẫn thuộc bài một cách trôi chảy.

Tôi đem việc này tuyên truyền với tụi con Quỳnh, con Nhã, tụi nó tin quá chừng chừng và đã xúm nhau «tàn phá dung nhan» mấy cây trúc bách diệp trước nhà làm đi Sáu buổi chiều ra tưới cây đã cắn nhẩn mấy đứa trẻ không ít về chuyện này vì đi làm tưởng là mấy đứa trẻ nghịch phá.

Kể từ ngày ông ngoại nằm xuống, sau đó đến phiên bà ngoại đi Sáu mỗi ngày lại tiếp tục xách nước tưới những chậu cây kiểng mà ngày xưa ông ngoại đã ra công chăm sóc. Khu vườn nho nhỏ ngày một tiêu điều hơn vì không được chăm sóc cắt xén. Những bông hồng bây giờ đang ở vào thời kỳ tàn rũ mặc dù tôi đã ra công vun quén. Ngôi nhà ngày một hoang phế cũng như sự héo hắt của mẹ sau ngày ba bỏ đi.

Và bây giờ lại thêm chị Trang ra đi.

Và đi Sáu vẫn là chiếc bóng lẻ loi đi ra, đi vào ngôi nhà mái ngói rêu phong này.

**ĐÃ PHÁT HÀNH TOÀN QUỐC
THI PHẨM NỒNG NÀN NHẤT CỦA
DUY NĂNG**

VẤN ĐỜI ĐỜI HOÀI VỌNG

BẠN NGỌC Ở NHA TRANG CÓ THỂ KIẾM THƠ DUY NĂNG
TẠI HHÀ SÁCH PHƯỚC THÀNH, ĐỘC LẬP VỚI CHỮ KÝ
CỦA THI SĨ

NGUYỄN THẾ

muốn làm sinh viên

1) *Xin cho biết năm dự bị Đại Học Khoa Học ghi danh học hay thi vào có điều kiện về tuổi tác không?*

2) *Ở Đại Học Khoa Học, Học Toán Lý Hóa, Vạn Vật, năm Dự Bị học riêng từng môn tùy theo sở thích hay bắt buộc học tất cả?*

3) *Có thể vừa học Đại Học Sư phạm vừa học phân khoa khác được không?*

4) *Nông Lâm Súc học mấy năm thì tốt nghiệp Kỹ Sư?*

(LÊ THỊ NGUYỆT — Gò Công)

1) Trên nguyên tắc, học các phân khoa đại học không có điều kiện về tuổi tác. Tuy nhiên trong hoàn cảnh đặc biệt của đất nước hiện nay, các nam sinh viên phải trong hạn tuổi hợp lệ quân dịch. Trường hợp các nữ sinh viên thi không có điều kiện vừa kể.

2) Hiện Đại Học Khoa Học có 4 chứng chỉ Dự Bị là:

— Toán Đại Cương và Vật Lý (MGP)

— Toán Lý Hóa (MPC)
— Lý, Hóa, Vạn Vật (SPCN).

— Sinh Lý, Sinh Hóa (để chuẩn bị vào y khoa)

Như vậy mỗi chứng chỉ Dự Bị gồm 2 hoặc 3 môn. Phải học và thi cả 3 môn. Sau năm Dự Bị, các sinh viên mới có thể chọn các chứng chỉ cho riêng từng môn theo sở thích.

3) Trên nguyên tắc, đã học Đại Học Sư Phạm thì không được học các phân khoa khác. Một vài phân khoa khác cũng áp dụng việc ngăn cấm trên. Thí dụ nếu ghi học ở Đại Học Khoa Học, người ta sẽ đóng dấu lên chứng chỉ đậu Tú Tài để không ghi danh được phân khoa khác nữa.

4) Học 4 năm thi tốt nghiệp kỹ sư Nông Lâm Súc.

rends à César ce qui appartient à César

Nguyên nhân phát xuất ra hai câu «Cái gì của César thì trả lại cho César và «Đường nào rồi cũng đến La Mã» ý nghĩa và ai đã nói các câu đó trước tiên? César là ai?

(NGUYỄN CAO ĐOÀN Vĩnh Long)

1.— Câu «Cái gì của César thì trả lại cho César» thật ra còn thiếu đoạn cuối. Nguyên câu như sau: «Cái gì của César thì hãy trả lại cho César, cái gì của Thượng Đế thì hãy trả lại cho Thượng Đế» (Rends à César ce qui appartient à César, et à Dieu ce qui appartient à Dieu).

Đó là câu trả lời của Chúa Kitô cho những người thuộc một giáo phái Do Thái đã hỏi móc Ngài có nên triều cống César không. («César» có nghĩa là Hoàng Đế La Mã cũng như «Tsar» chỉ các Nga Hoàng). Nguyên

hồi đó vùng Palestine nằm dưới ách thống trị của Đế quốc La Mã. Giáo phái Do Thái nói trên rất ngoan cố sảo quyệt, thấy những người theo Chúa Ki Tô ngày một đông, muốn hạ uy tín của Ngài liền hỏi câu trên, nếu Ngài trả lời phải triều cống César thì điều đó Chúa cũng phải thua César, còn nếu trả lời không thì họ sẽ đi mách với các viên chức La Mã để hành tội Ngài. Chúa Ki Tô đã trả lời họ như trên, ý muốn nói việc trần thế có tính cách hữu hạn, phù du thuộc về đời, còn những điều Chúa dạy có tính cách thiêng liêng, trường cửu thuộc về đạo, hai lãnh vực khác nhau không thể lẫn lộn được.

2) Câu «Đường nào rồi cũng đến La Mã» (Tout chemin mène à Rome) là một tục ngữ Tây Phương. Ngày xưa đức tin còn mạnh mẽ, người ta coi La Mã, thánh đô của Thiên Chúa Giáo, là nơi tập trung mọi Chân Lý. Tục ngữ nói trên có ý nói con người có tìm kiếm một điều gì, thì dù đi tìm kiếm bằng phương cách nào, bằng con đường nào thì rút cuộc cũng phải đi tới một kết quả duy nhất là điều mình muốn tìm, chẳng khác gì khi đi tìm Chân Lý thì rồi cũng phải tới La Mã là nơi nắm giữ mọi Chân Lý.

TUỔI CỦA TRÁI ĐẤT

1—Tuổi của Trái Đất là 4 tỷ 5 năm. Thời Oligocène, Miocène, Pliocène có từ mấy triệu năm? Trong thời đó có những sinh vật nào xuất hiện?

2—Chiếc xe hơi đầu tiên xuất hiện năm 1769, do ai phát minh?

(NGUYỄN THỌ Sài Gòn)

1) Môn địa chất học mặc dù đã đạt được nhiều tiến bộ, cũng vẫn chưa tìm hiểu được đầy đủ và chính xác về Trái Đất. Cho nên những điều ghi sau đây chỉ là những sự ước tính mới nhất của các nhà địa chất, chưa có gì là dứt khoát cả.

Con số 4 tỷ 5 năm hiện nay được hầu hết mọi người công nhận là tuổi của Trái Đất. Con số này do Bà Claire C. Patterson thuộc Viện Khoa Học California đưa ra căn cứ vào số tuổi các vụn thạch (météorites) từ không gian rớt xuống Trái Đất và dựa vào giả thuyết các hành tinh thuộc thái dương hệ hình thành cùng một thời gian.

Các nhà địa chất học chia ra làm 4 giai đoạn hình thành Trái Đất: thời kỳ thứ nhất (primaire), thứ hai (secondaire), thứ ba (tertiaire) và thứ tư (quaternaire). Mỗi thời kỳ trên lại chia ra nhiều phân kỳ. Thời kỳ thứ ba chia ra 4 phân kỳ Eocène, Oligocène, Miocène và Pliocène tương đương với tuổi các lớp đá tìm thấy. Thời kỳ thứ ba được ước tính kéo dài trong khoảng cách nay từ 70 triệu năm tới 1 triệu năm.

Trong thời kỳ thứ ba, bắt đầu xuất hiện các loài có vú, loài khí xuất hiện trong phân kỳ Miocène.

2) Theo chỗ anh biết thì chiếc xe tự động đầu tiên, chạy bằng hơi nước được ông Cugnot người Pháp chế tạo năm 1771. Anh không tìm thấy tài liệu vào nói tới chiếc xe tự động sáng chế vào năm 1769 cả. Nếu em biết mà muốn đố anh thì anh chịu thua đấy. Em hãy viết cho anh và các độc giả khác cùng biết.

GOODBYE COLUMBUS

Xin cho biết:

1. Thân thể và sự nghiệp của Shakespeare.

2. Tác giả Philip Roth và tác phẩm «Goodbye, Columbus».

3. Thân thể và sự nghiệp của André Gide, Katherine Mansfield.

(NGUYỄN KA HÁT, Phan Thiết).

1. William Shakespeare sanh ngày 23-4-1564 tại Stratford on Avon, Anh Quốc. Người ta không biết rõ về thời niên thiếu của ông. Có điều chắc chắn là ông được học những thầy giỏi tốt nghiệp Đại Học Oxford, và về sau qua các tác phẩm của ông, chắc hồi trẻ tuổi ông đã học hỏi nhiều về rừng ruộng, về chim, cỏ, về những người dân quê chất phác, về nghệ thuật săn bắn, câu cá, vũ, nhạc... qua sách vở và đời sống thường nhật.

Ông lấy vợ năm 18 tuổi, sanh được 2 gái, một trai. Người ta cũng không biết rõ về ông từ năm 18 tuổi đến 28 tuổi. Kể từ năm 1592 (28 tuổi), ông nổi tiếng với tư cách một diễn viên và kịch gia. Đoàn kịch nghệ của ông được Vua James đệ I bảo trợ và mệnh danh là Đoàn kịch nghệ Hoàng Gia. Các vở kịch của ông được trình diễn tại hoàng cung và tại các lâu đài quí tộc. Sau 1603, ông không đóng kịch nữa và chuyên chú sáng tác.

Ông qua đời ngày 3-5-1616, năm 52 tuổi, tại Stratford.

Về sự nghiệp sáng tác của Shakespeare, người ta có thể chia ra 4 giai đoạn:

a. Giai đoạn tập sự (1590-1594) với những tác phẩm «The Comedy of Errors», «Henry VI», «Richard III».

b) Giai đoạn những hài kịch và kịch lịch sử (1595-1600) với những tác phẩm «A Midsummer Night's Dream», «Romeo and Juliet», «The Merchant of Venice», «Henry IV», «Henry V», «Julius Ceasar», «As you like it», «Twelfth night».

c) Giai đoạn những bi kịch (1601-1608) với những tác phẩm «Hamlet», «Othello», «King Lear», «Macbeth», «Antony and Cleopatra».

d) Giai đoạn những bi hài kịch (1609-1613) với những tác phẩm «The winter's Tale», «The Tempest», «Henry VIII».

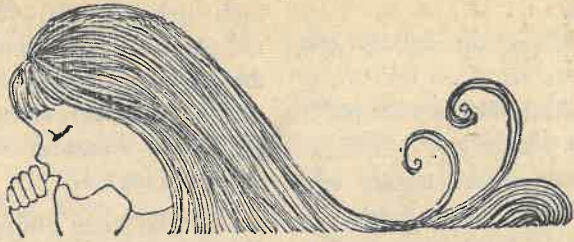
Các tác phẩm của Shakespeare cho tới nay vẫn còn được yêu chuộng vì đầy hành động ly kỳ, các nhân vật có vẻ «THẬT» và văn ông nghe hay đọc cũng dễ gây rung động.

2) Philip Roth là một văn sĩ Hoa Kỳ, người gốc Do Thái, sanh năm 1933, năm nay 38 tuổi. Ông là một trong những văn sĩ nổi danh nhất của Hoa kỳ hiện nay và tác phẩm của ông thuộc vào loại bán chạy nhất (best sellers).

Tác phẩm của ông thuộc loại phân tích tâm lý xã hội Hoa kỳ hiện đại, đặc biệt chú trọng đến thành phần dân gốc Do thái đang đóng một vai trò quan trọng các lãnh vực tài chánh, kinh doanh cũng như trong các hoạt động văn nghệ, trí thức.

Sau đây là các tác phẩm chính của Philip Roth: «Goodbye, Columbus» (được giải thưởng «National Book Award 1959»), «Letting Go», «When She Was Good» Và «Portnoy's Complaint».

(Xem tiếp trang 64)

TỪ KỂ TƯỜNG
THƠ THÁNG GIÊNG

Những ngày lặng lẽ đã qua
Anh phải nói như thế với mọi người
Và với giọt nước mắt hôm nào
Đã buồn bã rơi trên những ngón tay em
Sáng nay có một đóa tường vi nở
Để thương trong vườn đầu năm
Để thương, ôi, huy hoàng hết những cánh chim
Một ngày
Sẽ không như mọi ngày, ta hãy tin
Và hãy vẽ lên trang giấy còn mới nguyên
Một điều gì em vừa nghĩ đến
Anh ngồi đây, trên chiếc ghế hờn nhiên
Nhớ lại một thời vàng son bay bổng
Những điều ấy, có trên môi bước chân em
Không còn sợ lẻ loi nào khi em đã tới
Ôi thương mến làm sao những chiếc vòng cườm
reo nhỏ ở cổ tay
Lúc đó, đôi hài dưới chân cũng biết nói
Và đời anh,
Những cánh cửa mở tung
Màu xanh trở về trên những cây
Là điều hiềm hoi suốt năm qua
ai cũng biết

Thành phố gạt đi những hạt nước buồn
Và những tấm gương lem
Ở đó trên những con đường rực rỡ nắng
Đón chào anh từng bày bờ câu
Tiếng hát nghe trong vườn nhà ai
Thơm mùi hoa quỳ của tường nhớ
Có nụ cười em và mùa áo vàng
Hồ rất xa xôi, hồ đầy mộng tưởng
Những viên cuội nhỏ vui về lần
Về phía hạnh phúc
Có nỗi buồn xưa chở một đám tang
Đi trên hàng bông búp
Và thơ anh chấm dứt một thời nhớ nhưng
Em có biết ?
Chấm dứt những hoàng hôn xa xôi
Đầy tiếng dội như đất
Tháng giêng cho một chùm hoa lang thang
Trên con đường tươi mùa lá mới
Và bàn tay nhỏ cũng ngủ ngoạ
Cùng những giọt sương long lanh
Vang trong buổi mai có tiếng chân
ngọt ngào em đang tới
Ôi tháng giêng trong bầu trời nhẹ nhàng
Và tiếng nói trong hồn anh tấp nập
Mái tóc em bay những sợi ngập ngừng
Trên thềm cửa màu xanh
Anh nhìn thấy nụ cười riêng trong
đôi mắt.

truyện dài DUYÊN ANH

Cuộc đời không gọn một chút ưu phiền. Cuộc đời bằng phẳng cho những giấc mơ lướt êm. Cuộc đời của những đứa trẻ được nuôi dưỡng bởi tiếng hát câu ca và mộng anh hùng. Cuộc đời quê nhà Khoa tưởng không còn nơi nào bằng. Có cầu Chờ. Có bến Đợi. Cầu Chờ Liên đã ngồi, Khoa đã ngồi bên nhau. Bến Đợi, Khoa đã đến. Liên chưa đến. Ngày nào đó, Khoa sẽ đứng một mình ở cầu Chờ chờ Liên; sẽ đứng một mình ở bến Đợi đợi Liên. Bấy giờ, hai đứa đã lớn. Lớn thì phải xa nhà như Vũ, phải chiến đấu như Vũ. Và nếu Khoa hiểu, lớn thì còn phải buồn, phải khóc như Vũ, Khoa sẽ không thích lớn, sẽ thù ghét sự lớn khôn. Không có bấy giờ, không bao giờ có bấy giờ. Chỉ có bây giờ. Bây giờ muốn là được, hẹn là gặp. Bây giờ là trời xanh, mây trắng, nắng hiền, gió ngoan. Bây giờ, chẳng cái gì đe dọa nỗi cuộc sống thần tiên, làm tan loãng mùi hoa bưởi, hoa cau, hoa lý, kể cả những tiếng súng đại bác từ Nam Định đêm đêm vọng sang.

Hôm mồng hai tết, Liên qua nhà Khoa chơi. Mẹ Khoa nắm tay Liên, kéo Liên vào lòng, vuốt ve tóc Liên. Mẹ Khoa bảo Liên cười. Rồi mẹ khen :
— Cháu giàu quá, có những hai đồng tiền, bác không thêm mừng tuổi cháu nữa.

Mẹ Khoa ấn ngón tay lên hai má Liên :

— Đồng tiền bên phải để dành nuôi con. Đồng tiền bên trái để dành trả nợ cho chồng.

Liên xấu hổ. Con bé cúi mặt cắn móng tay. Mẹ Khoa gọi Khoa lại gần. Mẹ nói :

— Cháu thấy chưa, thằng Khoa mặt vuông chữ điền, đồng tiền không có.

Liên ngược ngó Khoa. Hai đứa mím cười. Cả buổi sáng, Liên ở nhà Khoa. Đến chiều, «cô giáo» Liên và «thầy giáo» Khoa đi thăm «học trò». Mùa xuân đẹp quá. Tháng giêng ngon, ngon tuyệt vời. Khoa ngỡ cuộc đời thôn ở sẽ ngon mãi như tháng giêng. Nhưng tháng giêng qua cho tháng hai tới. Và tháng hai, tiếng súng đại bác vọng sang nhiều hơn, lớn hơn. Chính phủ ban hành lệnh tiêu diệt chó. Nạn nhân đầu tiên của cuộc trường kỳ kháng chống Pháp là chó. Cũng là nạn nhân của cách mạng nữa. *Giết chó là yêu nước.* Du kích làng xung phong giết chó chạy rông làm thịt đánh chén. Nhi đồng phải học tập thi đua giết chó. Chủ tịch Trường An giải thích :

— Quân ta len lỏi đêm tối rình giặc Pháp, chó nó sủa âm ỹ, giặc Pháp sẽ biết chỗ quân ta nấp, sát hại quân ta.

Nhi đồng chất vấn :

— Thưa ông chủ tịch, làng ta còn yên ổn.

Ông chủ tịch vung tay :

— Chuẩn bị. Hậu phương luôn luôn chuẩn bị. Giặc Pháp thính tai vô cùng. Nghe chó làng ta sủa, bên kia Nam Định nó câu đại bác sang chết hết. Hồ chủ tịch dạy thế.

Hồ chủ tịch đã dạy thì khó sai. Loài chó, kẻ thù của kháng chiến, gặp đại họa. Chó lớn, chó nhỏ, chó con, chó mới đẻ đều bị mã tấu du kích chặt ngang thây. Không nhà nào được nuôi chó. Chó chết đã có chính phủ thay chó canh gác trộm cướp. Nếu nhà nào cố tình nuôi chó, du kích sẽ khám xét và giết ngay tại chỗ. Một tháng liền, ở làng Trường An, người ta hạ chó đánh chén ồn ào. Ai không nỡ giết con vật trung thành với chủ, đành an ủi chó nhà mình vái cầu rồi đánh đuổi nó đi. Du kích rượt theo, xung phong giết. Du kích ăn thịt chó mãi đâm ra chán, chó bị giết chết ngổn ngang, thối om. Du kích căm thù chó cực độ. Mã tấu vung lên, cả đàn chó sơ sinh, mắt vừa kịp mở nhìn du kích căm thù, bị chặt mỗi con thành hai khúc.

Tiền tuyến, bộ đội anh dũng giết giặc Pháp. Hậu phương, du kích anh dũng giết giặc chó. Dân làng thương chó chứ không thương giặc, dễ chừng thương chó hơn thương du kích. Chó dâng hiến trọn vẹn đời sống của nó cho dân quê. Mỗi nhà một con chó. Nuôi chó tới ngày chó già, chó chết đem chôn. Phải bán chó để bọn lái chó đến tận nhà, tìm cách lườn cái tròng tre xiết chặt cổ chó, nghe chó ồm ồm không thành tiếng, nhìn mắt chó đầy oán hận, người ta bùi ngùi, xúc động. Ít ai đang tay giết chó nhà mình ăn thịt. Lý do bán chó cho hàng thịt chó hay giết chó ăn thịt thường là vì nhà nghèo hay chó ốm. Nay, chẳng có lý do gì, chó vô tội bị coi như giặc thù nên dân làng ngấm ngấm oán trách cụ Hồ và kháng chiến. Giặc Pháp còn ở mãi Nam

Định, sao vội ban lệnh tiêu diệt chó ? Tự thuở khai thiên lập địa, chưa ai biết, chưa ai được nghe kể chuyện trước khi đánh giặc, phải giết hết chó.

Thành ra, cuộc thi đua giết chó đã không hào hứng bằng các cuộc thi đua diệt chuột, diệt dốt... Du kích chiếm giải thi đua giết chó. Những con chó thoát chết, sống đời lẩn trốn, hề thấy bóng dáng du kích, sủa một thôi rồi cúp đuôi chạy. Thuở thanh bình ngày xưa, hề tét đến là chó gặp nạn vài hôm. Pháo nổ vang trời, chó sợ chạy văng mạng ra đồng. Bọn trộm chó rình sẵn, đập chết đem về làm thịt đón xuân. Chó chết chẳng đáng bao nhiêu. Bây giờ, chó chết mới thê thảm. Máu chó đọng từng vũng trên đường làng, ngõ xóm. Chó chết cả họ hàng, gia quyến. Chó làng Trường An đã chết hết trong cuộc trường kỳ kháng chiến. Chó chết cho cách mạng thành công.

Những con chó sống đời lẩn trốn, dằn dả hiểu số phận mình. Chúng không dám sủa, dù chỉ nhìn trắng sủa vu vơ. Thoạt đầu, chúng mò về nhà chủ kiếm thức ăn. Chủ thương, dành phần cơm để sẵn ở góc vườn. Chủ khuyên chúng đừng lẩn tránh, bị du kích rình giết chết. Chúng lẩn lủi bước và không bao giờ trở về ăn phần cơm để sẵn cho mình nữa. Đêm bỗng trở nên có quạnh. Làng xóm thiếu tiếng chó sủa y hệt bãi tha ma.

Nhưng nhờ có tiếng trống đồng, đêm bớt ghê rợn. Tiếng trống đồng, những đêm kịch, những lớp bình dân học vụ, những bài hát làm dân làng người ngoại chuyện *giết chó là yêu nước*. Sang hạ, đạn đại bác của giặc đã câu tới bên đây sông Hồng, tức là câu tới huyện Thư Trì. Chính phủ ban lệnh rào làng kháng chiến. Nhi đồng hát vang bài *Khúc ca mùa hè* * mới được học tập :

*Về đây canh gác giữ yên mùa màng
Về đây kháng chiến chúng ta rào làng*

Tiếng đàn banjo của Khoa lại về ròn rã bài hát mới toanh :

*Làng tôi xanh bóng tre
Chiều lắng tiếng chuông ngân
Tiếng chuông chùa làng rung
Đời đang vui đồng quê yêu dấu
Vấn vương tiếng sáo diều trên bờ đê
Nhưng thôi rồi còn đâu quê nhà
Này giúp Pháp phá làng diệt thôn
Từ ra đi ôm mối căm hờn
Lòng tôi còn thấy buồn thương
Từ khi quân Pháp qua
Chiều vắng tiếng chuông ngân
Phá tan đình chùa xưa
Làng tôi theo đoàn quân du kích
Cướp ngay súng quân thù trả thù xưa...*

* Khúc ca mùa hè, nhạc và lời của Canh Thân sáng tác ngoài vùng kháng chiến và đổi lời mới khi tác giả về tề.

Bài hát khiến dân làng bết ghét du kích trong cuộc xung phong tiêu diệt chó hồi tháng hai. Lòng thù ghét dồn hết cho quân thù xâm lăng.

... *Bắc Sơn không bóng người dưới thôn*
Giặc Pháp tàn ác đầy xéo
Từng xác lệt đất máu xương
Nhà đốt cầm dao cầm súng
Dân quân vùng ra sa trường...

Trẻ thơ chưa biết nói cũng được ru ngủ bằng thù hận :

Mấy đời bánh đúc có xương
Mấy đời giặc Pháp có thương dân mình

Làng thôn lại sôi động thi đua rào làng kháng chiến. Những bất bình nhỏ mọn bị quên vợi vãng. Mỗi nhà đóng góp một cây tre già. Nhà nào đóng góp nhiều hơn thì chiếm giải thi đua. Chỉ mất nửa tháng, làng được rào kín bằng những cây tre già. Hai chiếc cổng làng vững chắc, tua tủa chông nhọn. Dưới hàng rào là giao thông hào. Hàng rào đầy chó chui không lọt. Giặc Pháp khó lòng vào làng. Dân quân, du kích tập tành ráo riết. Lựu đạn đeo lưng lủng lẳng. Thỉnh thoảng, rơi xuống đường mà không nổ ! Mãi tối sáng ngời. Giày mìn đeo trên vai. Quan trọng lắm. Du kích tập gài mìn. Câu chuyện du kích Chỉ Bò và Ba Ra kể trên sân khấu kịch thích ý chí chiến đấu. Quân Pháp đến làng Chỉ Bò ở miền bê. Anh du kích ngồi canh ngủ gật. Pháp nó xí xa xí xố, lay cột chòi anh ta mới vụt tỉnh. Mắt nhắm, mắt mở, anh du kích Chỉ Bò ném lựu đạn xuống quên rút kíp. Giặc Pháp cười vang, tung lên trả. Anh du kích lại ném. Ném ba lần mà lựu đạn không nổ để giặc qua làng Ba Ra. Tàu giặc bị *khê* giữa giòng sông, giặc bắt trọn ổ du kích Ba Ra đẩy tàu ra bê. Đẩy tàu xong, mới chạy báo bộ đội. Bộ đội tới, giặc đã rút mất. Câu sù, bộ đội viết thơ chế nhạo du kích Chỉ Bò :

Hoan hô du kích Chỉ Bò
Ném ba lựu đạn Tây vô cả ba

Và du kích Ba Ra :

Hoan hô du kích Ba Ra
Giặc đến chẳng đánh lại ra đùn tàu

Thơ chê bai du kích Chỉ Bò, Ba Ra đầy tương đĩnh, miếu. Du kích Chỉ Bò, Ba Ra xấu hổ. Lần sau, giặc quen mui mò tới, du kích Chỉ Bò và Ba Ra đánh tan giặc, đốt cháy tàu và xóa hết những câu thơ mỉa mai. Du kích làng Trường An quyết noi gương đánh giặc, đốt tàu. Các người anh em hùng hồn vô cùng. Nhi đồng dẫn đầu, trống đánh nhịp hai — bốn, du kích hát bài quen thuộc :

Anh em trong đoàn quân du kích
Cùng vác súng lên đường...

Tháng trước, du kích tàn sát chó anh dũng quá, có người nhại mấy câu, xui thẳng nhi đồng Khởi hát láo :

Anh em trong đoàn quân Phúc Khánh*
Cùng vác gánh lên đường
Gấp đi, gấp đi
Bằng qua đường qua bãi
Gấp bao giờ đầy gánh
Rồi xuống chợ liền...

Thằng Khởi bị khai trừ khỏi nhi đồng. Người xúi nó là con ông tiên chỉ, sợ bị bắt lên xã cảnh cáo, bỏ làng lên tận Giai, Lạng kiếm ăn. Đời sống, hình như, không còn buồn thả nữa. Nó khép dần, khép dần. Khép không tiếng động. Đến nỗi chẳng ai rõ bóng tối khởi sự từ hàng rào đánh đai cuộc đời thôn ổ. Những con cá vẫn nhớn nhớn nhưng không biết rằng mình nhớn như trong chiếc chậu. Đêm khuya, cổng làng đóng chặt. Nội bất xuất, ngoại bất nhập, đề phòng Việt gian lợi dụng cơ hội len vào làng. Du kích canh gác cẩn mật. Qua cổng làng đêm khuya, dù cầm đèn cũng bị mời về. Sinh hoạt làng nào, làng ấy hay. Những đêm kịch hàng bên, bộ đội diễn, thềm xem lắm mà đành ở nhà. Sợ quá nửa đêm về, du kích không mở cổng.

Khoa chưa đủ khôn để nhìn thấy lớp khói buồn lẳng đặng bay trên con đường đất ngập ánh trăng của nó. Khẩu hiệu *Chuẩn bị đồng phản công* giải thích rõ ràng công việc tiêu diệt chó, rào làng kháng chiến. Chuẩn bị đuổi giặc Pháp ra khỏi bờ cõi thân yêu. Giặc Pháp bị tiêu diệt, đời sống lại buồn thả như cũ. Người tản cư về thôn quê, hồi cư về thành phố, từ già đời áo nâu. Cuộc đời không còn rặt màu nâu sòng. Cuộc đời sẽ muôn màu, muôn vẻ. Cuộc đời ấy bết kham khổ và rất đáng sống. Người thôn quê ở lại với luống cây. Vùng trời êm ả không còn tiếng máy bay, tiếng đạn đại bác quấy phá. Điều no gió, nuốt giây, lên cao. Sáo diều vi vu thơ mộng. Và tiếng trống chèo mùa xuân quyến rũ hơn cả bao giờ. Cổng làng thôi đóng kín mỗi đêm. Đỉnh hết là sân khấu diễn kịch chống Pháp. Tam cúc điểm, tổ tôm điểm tướng đã chết, sẽ sống dậy. Sẽ sống dậy cả những ngọn trung bình tiên, những keo vật tranh giải một mảnh lụa đào. Sẽ sống dậy tất cả một mai, khi kháng chiến thành công. Dân làng tin thế. Niềm tin thật đôn hậu và ngây thơ. Không ai buồn cả. Khoa cũng chẳng buồn. Vì Liên có buồn đâu ? Vì Khoa biết gì mà buồn ! Khoa hồn nhiên để lịch sử dẫn vào mơ ước.

(Còn nữa)

* Làng Phúc Khánh có hai thôn : Phúc Khánh thượng và Phúc Khánh hạ. Phúc Khánh thượng nhiều người làm quan. Phúc Khánh hạ thì chuyên nghề gấp phân. Thời kháng chiến, du kích bằng những nền bị ghét và bị vi như dân cấp kè.

trong tà nắng mới

SAU HƠN MỘT TUẦN GIAO TIẾP VỚI CON ĐAU, D. ĐÃ lại được nhìn thấy nắng. Buổi trưa xế, nhà vắng, lên mở cửa sổ bàn học trông ra, ôi, màu nắng nhạt hắt hiu của một ngày trời mênh mang mây cùng ngòm ngợp gió, hôm nay, sao D. cảm thấy dịu đẹp vô chùng. Như sự rời bỏ của cơn đau người bạn nhỏ khó khăn—đã khiến những phiền lòng D. nhẹ thênh trong nỗi hân hoan, và lơ lửng bay lên để sẵn sàng hứng nhận những niềm vui mỏng mảnh.

Tỳ tay trên bờ tường, D. nhìn mông lung xuống con đường chạy dài ven biển. Con đường sạch loáng sau những cơn mưa dầm dể lê thê. Ở khúc quanh của bờ đường bên kia còn đọng một vũng nước rộng, trong veo, phản chiếu khoảng trời trùng trĩu mây khói và những cành bàng khô mất lá. Cảnh đẹp, buồn và lạnh bạc ấy không dung phoi dềnh nổi trong D. một chút nhớ nhung. Nhớ những chiều về học, trời mưa to, bạn bè rủ nhau ra máng xối bên hiên lớp hứng nước đầy hai túi áo tơi, vừa đi vừa khuấy phi phộp phi phòm, vừa cười đùa khoái chí. Nhớ những chiều về học, trời loáng thoáng mưa bay, ngang qua những ngôi nhà ven đường, nghe tiếng lách cách cửa đũa chén chạm nhau trong bữa cơm chiều, cả bọn không mơ mộng nổi, ào ào phóng vội về nhà vì bụng đói meo... Bây giờ D. hết là diển viên, hết là khán thính giả, chỉ còn những hoài niệm. Mà kỷ niệm, một ngày nào, rồi sẽ phai. Trí nhớ chẳng giữ mãi được rõ ràng những hình ảnh cũ, bởi thời gian sẽ chong chất thêm vào đó chập chùng những hình ảnh mới, có nét và sắc cạnh hơn. Ngày tháng phủ mờ kỷ niệm, song ngày tháng cũng làm dịu bớt nỗi sầu mong, phải chăng? Những ngày nằm vùi bởi cơn đau nói chuyện thì thầm, D. nghĩ nhiều đến những tình bạn xưa, thứ tình cảm đã khiến D. rút ray tiếc nuối không cùng khi phải rời bỏ thành phố quen thân để đến sống tại một miền biển lạ xa. Chúng ta còn chi cho nhau, ngoài chút ngọt ngào thân ái xưa và thênh thang nỗi cách biệt mơ hồ trong tâm tưởng...

Q. hỏi bằng câu nhỏ giữa tờ thư dài, «rồi D. đã có bạn mới?». Vâng, Q.à, D. đã có nhiều bạn, ở trường. Nhưng, bạn là bạn, và không phải bạn thân. Dẫu những lần về học với L., với K., với những trò nghịch ngợm hái trộm hoa hay len lén leo lên sân thượng ty khi tượng mô mắt xem xét máy móc đã làm D. gần L., K. hơn, nhưng vẫn có những điều ngăn D. đứng kề L., K. (và những điều

cảm nhận không thể nói ấy đã xui D. buồn biết bao nhiều, L., K. ơi, có hiểu?)...

D. khép hai vạt áo len, quay nhìn ra biển. Mùa lạnh sóng lớn, tiếng ầm ì rền vang rất rõ. Bãi nhiều xác vỏ dừa, song hoàn toàn không có đá. Biển Chánh Ái bây giờ, đá bỏ lên bãi nhiều lắm phải không B.? Đã xa lắm, những lần cùng B. đạp xe thong dong xuống thăm biển leo lên những tảng đá bằng phẳng ngồi mơ có một thuyền nhỏ để chèo lênh đênh giữa trời nước bao la...

Sau cơn mưa, trời đẹp, mà sau cơn đau, ôi D., sao nhớ nhung nhiều lắm thế này?...

HÀN LY

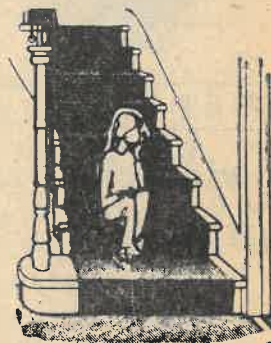
VẤN NHỮNG BƯỚC CHÂN THẬT ÂM THẦM, PHẢI KHÔNG anh? Vẫn con đường thênh thang với hàng thông trước mặt, vẫn những hạt mưa phùn lất phất bay, nhưng sao em thấy khác lạ anh ạ. Màu xám chì thật buồn. Con đường đến nghĩa trang đã vắng lại còn vắng hơn. Chỉ có bóng em rét mướt lang thang tìm đến anh, vì em hiểu rằng anh sẽ bớt lạnh nếu có em đến thăm. Bây giờ, chẳng còn ai để ngọt ngào hỏi em sao không mặc áo ấm... Chẳng còn ai để luống cuống lo em ướt mỗi lúc mưa bay... Chẳng còn ai để ngập ngừng nhìn vào mắt em mỗi khi em im lặng... Từ dạo anh nằm xuống, em chỉ còn là một chiếc bóng bên lề cuộc đời. Phải chăng mất một người là mất tất cả, hở anh?

Lần cuối cùng em đến thăm anh đây anh ạ. Cũng vẫn một buổi chiều có gió lay mưa nhẹ. Chẳng khác nào ngày đầu tiên hai chúng mình quen nhau, phải không anh? Lúc bấy giờ, mình đâu có nghĩ đến ngày mai anh nhỉ. Ngày mai này em đã xa bay. Em sẽ rời bỏ Đà Lạt vào một buổi sáng sớm mù sương. Rời bỏ đất nước thương yêu để đến một phương trời khác xa vời. Rời bỏ một hình hài yêu dấu để đến sống bên những khuôn mặt xa lạ. Mỗi buổi chiều sẽ chẳng còn ai ra nghĩa trang lạnh lẽo này để thăm anh. Sẽ chẳng còn ai thấp cho anh những nén hương mền thương. Chắc sẽ buồn lắm anh nhỉ?

Gió mãi. Anh có nghe tiếng em thì thầm theo gió không, hở anh? Phải chăng anh nương theo gió để quần quít tà áo trắng mãi ngày xưa này của anh? Phải chăng anh không muốn em tung cánh ngàn đời xa anh?... Nước mắt lẫn với nước mưa để em nghe mặt mới, anh ạ. Bây giờ em vững chắc lắm rồi. Chẳng như ngày nào ngờ ngác khi nghe tin anh gục ngã đâu. Cũng chẳng như ngày nào thần thờ bên ngôi mộ mới đắp vắng

một lần cuối

VIẾT NGẮN

lạnh đầu. Sống, chỉ là một chiến sĩ hùng dũng nhưng không tên tuổi. Chết, cũng chỉ là một ngôi mộ triu buột lặng lẽ chẳng ai biết đến. Trọn một đời người đấy, phải không anh?

Từ nay chúng mình mãi xa nhau rồi đấy anh. Giữ gìn anh vậy nhé. Kỷ niệm ơi! Hãy để em thỉnh thoảng nước mắt mặn môi, hãy để em thỉnh thoảng ướt gối... Hãy để em cúi đầu lặng lẽ mãi... Sách vở ôi! Hãy thỉnh thoảng cho em tìm về nẻo cũ... Và anh yêu dấu ơi, hãy luôn nhớ con bé Thủy Hằng của anh nhé, mặc dù mình đã thật sự xa nhau...

NGUYỄN TRỊNH DIỄM XUA

VIẾT NGẮN

viết cho một người

MÙA THU NGÀY ẤY, VỚI ĐÔI CHÂN CHIM NHẢY NHÓT đến trường, em đã tình cờ gặp người vào một buổi sáng mù sương.

Ôi! từ đó mái tóc dài bằng bành nghệ sĩ che vầng trán cao, đôi mắt nai quấy rũ đã ám ảnh em trong lúc học hành, rong chơi và ngay cả trong giấc ngủ yên bình. Em bắt đầu tập mơ mộng và làm dáng: Em đã biết lo lắng nhìn ra ngoài cửa sổ (lớp học) để ngắm những tia nắng chiếu lên hàng lá mướt như ngọc, hướng về ngôi nhà thờ có rêu rong cỏ kính mà hát khe khẽ khi thầy đang giảng bài... Em đã biết ngồi im lặng hàng giờ nhìn những cụm mây tím, biết khóc khi một đóa hồng rụng tàn và biết quên bữa cơm chiều vì mãi ri rào với gió. Em lại biết vén lại mái tóc khi «phải» đi qua hàng hoa giấy người vẫn đứng. Đã chịu khó ủi để có chiếc áo dài thẳng nếp mà không cần mẹ nhắc nhở. Người có biết ai đã gây ra những thay đổi trong em không người yêu dấu? Và người có hiểu là: bị ám ảnh về người hoài mà khi người cười với em, người lơ đãng theo em hỏi chuyện thì em lại đỏ mặt, cắm cúi đi nhanh dù trước đó em đã tự nhủ là sẽ cười với người và nếu có thể sẽ... nói với người vài câu. Em mâu thuẫn và vụng về quá, người có ghét em không?

Thời gian qua thật mau, hè đã đến và em đã phải xa người trong những ngày nghỉ nắng...

Và rồi ngày nhập học lại đến, em vui vui trong ý nghĩ: sẽ gặp... lại... người.

Nhưng sao một ngày, một tuần rồi một tháng... người vẫn chưa đến. Khóc đã làm cay mắt em rồi, em đã khóc vì nhớ nhung người dù... chưa quen.

Người ơi! Sao người không đến để cho em một đóa hoa hồng?

SÔNG BIỂU

NHÀ BÁO NHÀ BÁO NHÀ BÁO NHÀ BÁO NHÀ BÁO

VŨ MỘNG LONG ● HỒI KÝ 10 NĂM LÀM BÁO

4. NGƯỜI PHÓNG VIÊN CÔ ĐƠN VÀ NHỮNG HÀNH CÔNG NGOẠI LỆ

Án mạng không xảy ra ở trường thi hay ở nơi mà tòa tỉnh có bồn phun bảo vệ. Tòa tỉnh cũng không đủ nhân viên để hộ tống riêng từng vị giáo sư cả những lúc quý vị này dạo phố, ăn uống. Tôi gặp ông Chánh, Phó chủ khảo và một số giáo sư, được họ xác nhận là tỉnh trưởng Lê Khánh tỏ ra thừa thãi trách nhiệm chứ không phải chỉ đầy đủ. Họ cũng xác nhận Trần Huy Hùng không phải là học trò của giáo sư Trần Vinh Anh và nó cũng không thi ở phòng giáo sư Anh, nó giết giáo sư Anh tại một quán nước. Theo đúng luật, một phóng viên không được phép vào khám gặp hung thủ. Nhưng vì vụ án dính dáng tí ti chính trị và nhờ sự ru ái của chính quyền ở đây, tôi đã được vào Quân Lao Nha trang gặp Hùng và bạn bè của nó với tư cách một... quan sát viên của Vùng II đi thăm nhà tù!

Tôi nhớ, buổi chiều hôm đó thật buồn. Tên tuổi của bọn thằng Hùng tôi đã quên. Chỉ còn nhớ Hùng. Mái tóc loãn xoắn bằng bành, đôi mắt sâu thẳm trong cặp kính cận, Hùng ngàng đầu ngó tôi rồi cúi gằm mặt. Năm đứa cả thầy, mặc quần xà lỏn, chân đất, đứng xếp hàng riêng biệt. Tôi muốn đến hỏi ngay nhưng ông Đại úy «cai tù» hiền khô và đẹp trai dẫn tôi đi thăm những phòng giam cán binh Cộng sản. Tôi suýt cười khi thấy các ông Vệ m đứng dậy hô to khẩu hiệu: Việt Nam Cộng Hòa muôn năm! Họ đang

học tập tài liệu 20-7-1954 và nhất loạt đứng dậy chào mừng «phái đoàn» bằng khẩu hiệu... hồi chánh.

Mục đích của tôi không phải là đi thăm các ông Vẹm gốc Quảng nam được đưa vào Nha Trang cải tạo tư tưởng. Nhưng tôi không thể gặp ngay bọn thằng Hùng. Tối. Đèn nhà lao bật sáng. Những ngọn đèn bóng nhỏ vàng khè ở những căn phòng gần cổng quân lao. Bọn thằng Hùng đã bị dẫn vào đó, ngồi chờ tôi. Muốn tôi tự do hỏi han thủ phạm giết giáo sư Trần Vinh Anh và đồng lõa, ông đại úy «cai tù» dễ thương của quân lao Nha Trang — có lẽ, dễ thương nhất thế giới— đã tìm cách lánh mặt. Nhân viên của ông cho tôi gặp từng thằng. Mỗi thằng tôi gặp đều làm li, dễ sợ. Chúng không nội gi, ngoài câu : Ông rón chờ tòa xử. Chúng có vẻ khinh bỉ tôi vì tưởng tôi là quan sát viên của vùng II thật. Đến khi tôi nói tôi là Duyên Anh của báo *Sống*, chúng thay đổi thái độ. Về làm li biến mất. Chỉ còn lại những đôi mắt long lanh một niềm hồi hận. Hùng nói : Họ cố tình bảo em giết giáo sư Trần Vinh Anh. Em có thù oán gì đâu. Em cũng không thủ dao con chó chủ mưu giết người. Ông ấy đánh em đau quá, em rút con dao nhỏ dùng để đọc giấy đàm thí chạy thoát thân. Em đâu ngờ ông chết vì em. Nếu em chủ mưu giết người, em đã trốn rồi. Em tới Nha Trang trọ học mà anh. Em ở nội trú. Đẳng này, em lại rúc vào rạp xi nê để cảnh sát vô đó bắt em.

Hùng và đám bạn của nó không phải là học trò của giáo sư Trần Vinh Anh. Đưa ra cái tít «trò giết thầy» là muốn tặng chúng nó những bản án khốn nạn của cuộc đời chúng nó, bản án mà muôn đời sau không ai tha thứ dù cho chúng nó có bị tử hình. Nội vụ xảy ra như sau — theo lời chúng nó thuật — Năm đứa ngồi uống trong một quán nước. Một thằng chỉ cho bạn bè biết, người đàn ông ngồi ở một bàn góc quán là ông giáo sư coi thi đã đuổi nó ra khỏi phòng thi về tội... phạm trường quy. Do hiểu kỳ, cả bọn cùng nhìn vị giáo sư đang nống nước. Xã hội đã ngập tràn những phản phúc, mất dạy. Lên trung học, cái học không gắn bó với cái hạnh nữa. Phần đông, trường học chỉ luyện học sinh thi đậu. Cứ nhìn những mẫu quảng cáo đăng trên báo của những ông giáo sư luyện thi, những ông giáo sư soạn sách giáo khoa thi rõ liền cái thực chất của sự học hôm nay : «Đề thi trúng tú. Sĩ số đậu 90 phần 100. Học thử rồi đóng tiền sau». Vân vân... Bởi thế, những con mắt nhìn ông giáo sư ngồi trong quán uống nước, chắc chắn, hốt xược, nghênh ngang. Ông giáo sư còn trẻ, chưa chín lòng khoan dung và, chắc chắn, không hiểu tâm sự tuổi trẻ. Ông nhìn những đứa đáng tuổi em ông, những đứa học trò của ông bằng cái nhìn thiếu thiện cảm.

Ông lại giỏi võ, Ông muốn giáo dục bọn mất dạy bằng võ lực cho chúng nó nên người. Ấu đã xảy ra. Bọn mất dạy ăn no đòn. Bị đánh đau, tự ái của tuổi trẻ vùng lên. Tên Hùng đã rút con dao rọc giấy mà lưỡi dao dài không quá năm phân đâm thí ông giáo sư một nhát rồi bỏ cả dao lại mà chạy. Nó không bao giờ nghĩ rằng nhát đâm thí của nó kết liễu một đời người. Nó bị say đòn, cũng chẳng biết mũi dao của mình đâm vào đâu. Nhưng

nó tin chắc là nó không thể giết nổi ai. Nó về nhà. Hôm sau đi coi chiếu bóng. Những thằng bạn nó, đưa qua Đồng Đế, đưa dạo phố. Cảnh sát đã thộp cổ chúng nó một cách dễ dàng. Khi biết tội mình, cả bọn thần thờ. Chúng nó khóc. Hùng nói : «Nếu em làm chính trị, người ta dạy em cách giết người khác hơn và còn dạy em cách đào tẩu. Em không biết chính trị và cũng không ai xui em giết giáo sư Anh. Em trót lỡ, mình em chịu tội.» Hùng là một thằng tuổi trẻ mơ mộng. Nhiều bài báo, sau đó, đã viết về nó, ca ngợi những vần thơ đầy đặc u ẩn của nó. Nó không thể là một tên sát nhân khát máu. Nếu không thể đổ tội cho ai tạo nó thành đứa giết người thì nên đổ tội cho định mệnh của nó. Giết người, dù vô tình, vẫn có tội. Nhưng đừng chụp lên đầu sát nhân những lý do mà nó không hề biết tới, làm rắc rối cho pháp luật và liên lụy nhiều người khác.

Tôi rời quân lao, sang ty cảnh sát phối kiểm lời khai của bọn thằng Hùng. Cảnh sát xác nhận đã bắt Hùng trong rạp chiếu bóng và bạn bè nó, đưa đang dạo phố, đưa đang ở nhà người quen. Không đứa nào trốn tránh cả, vì chúng nó không tưởng tượng nổi mũi dao của Hùng có thể giết chết một người giỏi võ. Đầy đủ «chất liệu» để viết một bài báo chống lại dư luận bị huyền hoặc, tôi về Sài Gòn trình bày vụ án giết giáo sư Trần Vinh Anh trên *Sống*, ba kỳ có hình ảnh bọn thằng Hùng. Nhờ nhật báo *Sống* ảnh hưởng sâu rộng nên bài báo của tôi gây xúc động trong mọi giới.

— Tướng Vĩnh Lộc thôi không đòi bắn thằng Hùng

— Ông Ủy Viên chính phủ đã soạn bài buộc tội quyết liệt, hủy bỏ bài đó đi.

— Giáo giới đòi khoan dung cho bọn thằng Hùng

— Gia đình giáo sư Trần Vinh Anh xin tha tội chết cho thằng Hùng

Đảng Đại Việt không rắc truyền đơn qui tội thằng Hùng là tên giết mướn cho một âm mưu chính trị nữa.

Bài báo của tôi viết rất công phu. Tôi không dám nói là tôi đã không nghiêng cảm tình về bọn thằng Hùng. Tôi bênh vực chúng nó. Đồng thời, tôi đã kích những tờ báo tặng án tử hình cho Hùng. Anh Quốc Phong đã viết trên *Tiếng Vang* của anh mặt sát tôi và *Sống*. Trên *Tự Do* của ông Phạm Việt Tuyên, nhà giáo trẻ, nhà văn Thái Phương người đã từng thâu đêm ngồi đánh xi phé với tôi, cũng lên giọng đạo đức đả kích tôi thậm tệ. Ông ta nhân danh nhà mô phạm, miệt thị tôi bênh vực tội ác! Kết quả là tòa án đã lôi bọn thằng Hùng ra xử ở Nha Trang buồn tẻ, xử cho xong chứ không sôi nổi như mọi người đã đời. Hùng không bị tử hình. Nó bị chung thân khổ sai. Rời tòa án, leo lên xe bit bùng, phóng viên Huỳnh Tấn hỏi nó : «Muốn gặp ai tôi nhắn giùm?» Hùng đáp : «Tôi muốn gặp anh Duyên Anh» Vụ án đã chìm trong quên lãng. Nghe nói cổng nhà tù có hôm bỏ ngỏ và pháp luật ngó ngor cho bạn bè thằng Hùng về với cuộc đời. Còn Hùng, tôi không nghe nói gì về nó. Hùng đã xé cái ảnh ở thẻ học sinh, tặng tôi với

hàng chữ nguyệt bạch ngoạc: «Tặng anh Duyên Anh phút ngắn ngủi nhất của cuộc đời nhưng vui nhất». Tấm ảnh tôi còn giữ, coi như kỷ niệm đẹp nhất của người phóng viên nửa đường bỏ cuộc. Tôi đã ân hận không ra Nha Trang hôm tòa xử bọn thằng Hùng. Huỳnh Tấn có gửi cho tôi bài tường thuật của anh. Tôi không cho đăng vì bài của Huỳnh Tấn khen tôi đã cứu mạng cho thằng Hùng.

Vụ án này tôi kể lại không phải để khoe khoang gì hết. Chỉ muốn đóng góp chút ý kiến của tôi về một bài điều tra cho các bạn trẻ phóng viên tương lai. Điều tôi ân hận nhất những ngày làm phóng viên cho *Xây Dựng* là tôi đã «tranh đấu» giúp Tòa Tổng Giám Mục vụ đuổi đất vườn cao su Phú Thọ. Cuộc tranh đấu thắng lợi. Những người nghèo chiếm đất bị tỉnh trưởng Nhan Minh Trang đuổi chạy có cờ. Ông Nhan Minh Trang, một hôm, hỏi tôi: «Cậu được mấy ngàn thước đất?» Tôi đáp: «Chả xin thước nào!» Nghĩ đại thật. Thiên hạ khố anh vớ bở. Riêng mình có tiếng không có miếng và ân hận. Ân hận rằng: Đất của Tòa Tổng Giám Mục nay xây cất nhà lầu khang trang và chỉ là nơi của Snack bar, Steam bath và... chiêu đãi viên với lính Mỹ! Thế mà mình cũng trở tài viết lách tranh đấu cho... lẽ phải. Đôi khi, lẽ phải dẫn đến một kết luận ngao ngán. Xin tạ tội với đồng bào khổ, với các gia đình lính nghèo đã chiếm đất của Tòa Tổng Giám Mục và bị đuổi đi dành đất xây nhà tắm hơi, quán rượu, phòng trà ô ố.

Hồi ký *Mười năm làm báo*, tới số này, dù đã được mười làm kỳ báo, mới chỉ tới chương thứ tư. Tôi định viết khoảng mười chương. Nhưng, thứ nhất, sợ bạn đọc nhàm chán *cái tôi* vô duyên của mình nên tôi xin được tạm nghỉ ở số này. Thứ hai, ra giêng, Tuổi Ngọc vì đã tăng giá 60 đồng, sẽ phải cố gắng thật nhiều về nội dung. Hồi ký tạm nghỉ nhường chỗ đăng truyện của Nhã Ca hoặc Nguyễn Xuân Hoàng hoặc Mai Thảo hoặc Từ Kế Tường. Thứ ba, hồi ký đã tới những chương phải nói thật, nói thẳng, và sẽ đụng chạm tới nhiều người. Vậy tạm nghỉ chờ tuổi đời thêm một chút, sự suy nghĩ chín chắn hơn và sự phán xét lầm lỗi của chính mình cũng độ lượng hơn, tôi sẽ tiếp tục viết lại để đăng Tuổi Ngọc hay xuất bản thành sách. Mong bạn đọc nếu còn thích đọc hồi ký *Mười năm làm báo* tha thứ cho cái tội nửa đường... thắm mệt.

VŨ MỘNG LONG

(15 - 1 - 72)

bông hồng cho tình đâu

với người yêu đâu

NGUYỄN THỊ LIÊN HƯƠNG

Buổi chiều mưa thật nhẹ, mưa chỉ đủ để ướt tóc và gây lạnh cho da em gầy yếu co ro trong chiếc áo lụa trắng mỏng manh, em lang thang một lần cuối cùng trên con đường Phan thanh Giản rợp bóng cây trước khi trở về nhà, cặp sách trên tay em nặng trĩu buồn phiền, tiếng giày lê loi vang nhẹ. Khi đi ngang qua sân Tennis bước chân em ngập ngừng, băng đá trắng ẩn mình dưới tàn cây rộng lớn im lìm buồn bã trông chừng như người còn ngồi kia đôi mắt nâu dịu dàng đợi chờ

mắt em mờ đi qua màn lệ mỏng. Người đầu yếu! những gì em lo sợ ngày đầu giờ đã, kết thành trái đắng trong tim. Bây giờ em mới biết là đã thật sự mất người. Người đã ra khỏi cuộc đời em bằng đôi hia bầy dậm, vì ai hỏi người yêu đầu! vì hương đi trong tim người thay đổi hay vì một sự hối tiếc đã dấy lên tự hôm nao? Em biết! em đã bước những bước chân đầu tiên đại khờ vào ngưỡng cửa tình yêu mà không nhìn thấy vực thẳm trước mặt. Bước chân hụt hẫng làm em như rơi từ một khoảng trống, em bàng hoàng, ngờ ngác nên giờ đây không còn một lần nào nữa em có thể quay nhìn lại chuỗi ngày thơ ấu sau lưng.

T. ơi! em gọi tên lần cuối. Hình ảnh người như một ấn dấu trong tim. Em biết em không thể nào quên được chuyện tình của mình em tưởng chừng như không bao giờ tan vỡ mà trong phút giây chỉ vì một chút hiểu lầm người đã chối bỏ vợi vàng. T. thân yêu của em ơi! em không tin như thế được, cứ nghĩ đến những gì em ám cũ là lệ em muốn tuôn tràn em thì vẫn giàu tình cảm như thế T. ạ! Em nhớ đã có lần cầm tay em T. cười bảo «Cái đường chỉ tay mạng sống của Hương ngắn thế kia, cuộc đời Hương sống toàn bằng sự lo nghĩ,...» Em dấu tay vào túi áo, cắn chặt lấy môi nước mắt ràn rụa làm T. cuống quýt cho đến bây giờ em cũng không hiểu tại sao mình khóc nữa? Em cố xua đuổi trốn tránh những kỷ niệm giăng mắc, vương vãi khắp ngọn cây con đường nên cuối cùng kỷ niệm vẫn theo đuổi em không rời. Hình ảnh người ám ảnh em trong ý nghĩ, trong mỗi phân vuông của không gian trước mặt vì từ bấy lâu sự hiện diện người

đã là một cần thiết Em trở về khi những hạt mưa đã rơi mịt mù khắp lối đi. Tiếng sóng biển về khuya càng vang động, rặng phi lao nghiêng ngả trong gió, tâm hồn em là rặng phi lao đó mang nỗi buồn rạo rứt triền miên.

Thay quần áo xong, ngồi vào bàn học sách vở ngồn ngang nằm chờ vợ trên mặt bàn quyền vạm vật dày cộm mở ra với những nã những hành tủy... chỉ còn năm nay nữa thôi là chấm dứt thời trung học để bước vào thềm Đại học hay ra đời làm việc với hai bàn tay vụng dại chỉ biết ép hoa làm duyên. Đầu óc em ngồn ngang chia xẻ với trăm ngàn ý nghĩ. Làm sao đây hở. T. ơi! vắng T. là em mất tất cả, tế bào trong em đã khô héo sượng sần em bây giờ chỉ là bức tượng đá mặt em phẳng lì lạng lẽ, nụ cười đã đánh mất tự lúc nào.

Mùa Noel lại đến rồi đó T.! Người còn nhớ gì không hở? mùa thu nào ta quen nhau và rồi tình yêu cũng chợt đến mang theo gió lạnh của mùa đông. Đêm thánh nào em và T. dung dăng trên đường Yersin vắng người với hai hàng cây giao đầu vào nhau tình tự. Còn nhớ gì không T.? Con đường DUY TÂN chạy dài với hàng thông xanh thẳng tắp hăng in dấu chân hai ta của mỗi chiều mỗi tối. Nhớ đêm nào trên ngọn đồi La San trùng trùng điệp điệp, trên cao nhìn xuống màn mưa đan dày cả mặt biển, gió thật lạnh, hai đứa co ro rú nhau đi ăn phở. Buổi tối hôm đó khó lòng mà quên được phải không T? Âm hưởng của mùa xuân cũng đã bắt đầu hiện diện trên thành phố hai ta đang sống. Mùa Xuân này người sẽ tiếp nối với ai để vui chơi

những đêm hội chợ VINH SƠN tưng bừng, và có sánh vai nhau bách bộ trên con đường Bá Đa Lộc như năm nào ta cùng đi không hở? Người ơi! sau một năm học miệt mài nơi ngôi trường có giàn hoa giấy tím mùa hè nào T. cùng em cười đùa hát vang trên núi đồi Dalat. Vallée D'AMOUR với đóa hoa đại màu tím ven suối mà T. đã trịnh trọng hái tặng em mang theo cái nhìn thật triu mến.

Kỷ niệm nào mà không đẹp phải không người? thương mến biết bao của những lần đưa đón luyến lưu.

Buổi tối đi ngủ để mà nghĩ rằng sáng mai thức dậy không còn người hiện diện. Em ước mong mặt trời hãy ngủ yên để em lặn trong bóng tối. Tình mình là những nốt nhạc mà bốn mùa của thời gian là cung phím. Một năm bốn mùa cứ diễn tiến xoay tròn trong suốt đời người nên làm sao xóa mờ được kỷ niệm của thời gian hở người? Em bỗng dưng thích có một chiếc thuyền chèo lênh đênh trên mặt nước và nằm sâu dưới đáy bể, bể lãng quên, quên tất cả không một chút nghĩ ngợi, không một chút luyến lưu. phải chăng như lời hát trong «chiều tím» đêm trăng nào: «Nếu, Nếu ngày ấy mình đừng yêu nhau, thì ngày nay có đâu buồn đau... những khi mình xa nhau...» T. ơi lần đầu tiên em viết về người và lần này cũng là lần cuối cùng em chỉ muốn trình tỏ những gì trong em vì em chỉ là con gái yếu đuối với mỗi tình khâm liệm hoài hoài khép kín trong vỏ sò yêu thương. Bây giờ thôi hết! tất cả những gì của em và T. chỉ còn là âm vang của bản nhạc tình buồn còn vọng lại...

mai mai

trong giấc mơ đời

Buổi sáng cần phòng tĩnh mịch, những con chim đã rời khỏi hàng cây đi kiếm ăn bỏ lại trong vườn tiếng hót nhỏ nhẹ, lura thưa. Gió lật khê rèm cửa sổ để tia nắng vàng ngọt chiếu tới chỗ em nằm. Em để yên cho đến lúc gió đi trả bức rèm vào chỗ cũ, trong không khí còn lẫn sót cái lạnh của buổi sáng chưa lên cao. Em không muốn đọc sách nữa. Em muốn nhắm mắt lại để làn sóng ấm áp của nỗi nhớ lan khắp châu thân, không còn đóng nặng, rúm rứt ở tim và làm nóng ran đôi mắt. Em không dối rằng đan mắc trong nỗi nhớ là những sợi hờn giận vu vơ — bởi em là cô bé hay hờn. Chính những sợi chỉ sai nhịp đó đã làm rạn vỡ vùng an lành của tâm hồn em vui mê trong nỗi nhớ, làm em không yên, làm em khóc thật nhiều. Cảm giác khi hai làn mi chạm khẽ vào nhau nó êm ái và triu mến biết bao! Như mình vừa bước chân vào thiên đường có tất cả những gì êm dịu, như làn tóc vừa tìm được bờ vai âu yếm tựa đầu. Em muốn nhắm mắt hoài để được ru ngủ trong nỗi mềm êm ái đó. Nhưng, không phải ngủ như giấc đêm, mà ngủ bằng giấc thời gian ngưng đọng cho em lạc vào thiên đường nhỏ bé của riêng em. Bởi vì chỉ trong thiên đường đó em mới tìm gặp người yêu dấu nhất, kết bằng nỗi nhớ thương trong giấc mơ đời.

TẾT NÀY PHẢI CÓ

XUÂN HỒNG TUỔI NGỌC

- Đề xem VÕ HỒNG từ già tuổi thơ
- Đề nghe VŨ MỘNG LONG kể truyện trợ học về quê ăn tết
- Đề cùng DUYỄN ANH lưu lạc với gánh hát hậu phương kháng chiến
- Đề sống với NGUYỄN ĐÌNH TOÀN một ngày ở Hà Nội xa xưa
Và rạo rức, bâng khuâng với trên hai chục tác giả thời danh...

đường về

Cho hay lá đã xa cành
Cho hay nàng đã xa mình chỉ xưa
Ta về ruộng lúa lúa thừa
Thương em muốn khóc cũng vừa nửa đêm

Đường về chân dẫm lá êm
Ngần ngờ ta hỏi « bây giờ về đâu? »
Mắt buồn giữ kín mộng sâu
Tâm tư em gửi bên cầu xa xưa
Bây giờ mộng ước chưa vừa
Hồn em đã ngủt mây mờ trên cao
Ta buồn hoa lá xôn xao
chìm trong biển nhớ ngọt ngào màu xanh

Giờ đây lá đã xa cành
Đềm trong buồng rủ một mảnh hư không

MÂY LÃNG DU

trở về nhà cũ

Về nhà, theo lối ngõ xưa
Thấy em, bốn mắt cũng vừa chạm nhau
Anh cười, má bé đỏ au
Nên cây lá cũng đổi màu xanh tươi

tình xưa

Theo em, qua những ngõ mòn
Mới hay lòng cũ vẫn còn thương yêu
Nhà em trống vắng tiêu điều
Thấy hoa lá úa nhớ nhiều hương xưa

lá non

Tay em đan những ngón gầy
Chợt nghe cây lá cũng đầy thương đau
Anh về đếm hạt mưa sầu
Thấy hồn tươi mát như màu lá non
TRẦN HỒNG THỤY

vườn sớm mai

Ta bước chầm qua vườn sớm mai
nắng đọng từng bông mới nụ
thấy em đẹp vô cùng
bên chùm lá nõn

động sầu

hình như ngày vừa rụng vai em ?
khi ấy nhớ thấp dùm anh ngọn nến
ngọn nến duy nhất đủ soi đêm quanh què

lòng em sẽ ấm trở lại
và em hãy chờ mở cửa
đón anh về

yêu người

ngồi vẽ lại em bằng trí tưởng
một thuở nào quá xa xăm
tóc có bao giờ chìm vào gió cuốn
môi khi nào hết thơm
là lúc anh nghe tim mình biến dạng
không còn rung nhịp mưa cô đơn
NGUYỄN VĂN NGỌC

về dung

mai về úa cả trời thu
dấu chân qua đó viễn du suốt đời
và môi anh thoáng nụ cười
bao dung một kiếp gọi mời hư vô
ngày qua cơn nước lờ bờ
trên cồn cát vắng hững hờ gió qua
MỸ DỪNG

nhà em

ở nguyên cảnh chân

Sáng đợi rất ngoan ngoài ngõ
chờ thư em ghé ngang nhà
ta vẫn thương em con đường nhỏ
mỗi ngày dẫn dắt em qua
Sáng vẫn đợi thư ngoài ngõ
bông mười giờ đã tàn lâu
Em ở trên con đường nhỏ
Gửi cho ta những tờ thư
sáng ngắm bông mười giờ nở
ta cười — sẽ hết âm u.
LÊ THỤY VI

đã nhẹ nhàng bay

bỗng nhiên thấy nhớ vô cùng
con đường me đã mịt mù dấu xa

người cười như mới hôm qua
còn khăn áo mới diu ta bước về
ở trên đó với mưa nguồn
chắc rùng núi lạ chắc buồn người hơn

chắc đêm trông đã mỗi mòn
chắc ngày đợi cũng đã còm cõi thân
trả người một kiếp ăn năn
rồi quên tay áo tay khăn trở mình
như con chim bỏ xa bầy
một mai đêm đã lạnh ngày đã mưa
kết buồn lên áo thu xưa
chê đôi giòng tóc cho vừa lòng nhau
còn đâu nữa mộng trâu cau
đã se sắt lạ đã sầu phất phơ
biết người trong những đêm mơ
còn thương nhớ mối duyên hờ hững xưa ?

và bên kia đời ta

buổi sáng mùa đông một chút lửa
đốt lên cho nghe lòng cô đơn
mai một ta về cười nghiêng ngửa
buồn đau mà vẫn triển miên còn
để lại cho người một chút mộng
hôm qua mà ngỡ như ngàn năm

nhỡ có một chiều trời gió lộng
tóc bay còn thơm tinh âm thầm

để lại cho người một chút nắng
hong đời thôi đã đầy mưa ngâu
mai một có nghe hồn vắng lặng
tinh ơi ta cũng đã ban đầu

và cuối đời nhau giọt nước mắt
khóc thôi đã qua thời yêu xưa
để nhớ một lần buồn se sắt
còn nhớ thương biết mấy cho vừa
DUNG HẠ

vàng phai

Và đây ta cũng xa nàng
Trăm năm, chợt thấy ngủt ngàn tương lai

Bây giờ mùa lá vàng phai
Nghe cây buồn khóc miệt mài nỗi đau
LÊ MẠC TRẦM KHA

chim chuyền

Em về áo trắng tung bay
Đường hoa ngập nắng lung lay tóc huyền
Má hồng ửng mộng thêm duyên
Em qua phố nhỏ chim chuyền nhành mai.

PHƯƠNG DUY

cho một người thôi học trung vương

từ em thôi học Trung Vương
tôi không về quán bên đường chờ ai
hỡi ơi ngưỡng cửa mười hai
vỡ tan rồi hử Trang đài ngày xưa ?
nói sao ngôn ngữ cho vừa
nói sao cho mắt giăng mưa hết buồn
từ em thôi học Trung Vương
lá trên cây đứng bên đường hết bay
hỡi ơi mộng vỡ trên tay
em đi quên bỏ, những ngày xưa sao ?
TRẦM LINH

DU HẠ

hạt sương xưa

Se sắt trong lòng với những ý nghĩ thật êm xa dần về xưa đó để nghe như mình vừa đánh mất một cái gì. Một cái gì phải chăng là bước chân đầu tiên vào tình yêu. Thì cũng chợt đến rồi chợt đi. Như hạt sương thật tròn rồi tan vỡ. Như thế đấy ư! Bước chân đầu tiên!? Qua đi từ bao giờ đó, đến thì cũng chẳng lựa khi nào. Phải không? Tôi có để ý gì đâu. Thử chỉ biết xem cô giáo là tất cả là tất cả trong tôi với bao ngày tháng quắt quay từ bé. Để rồi, một ngày nào, từ một lúc nào đã chợt ngừng. Cô giáo đã không còn là tất cả, để thay cho một cái gì. Một cái gì để không thể nói với cô. Để cô nhìn như trách móc: Giáo đạo này khác trước, nghĩ gì, lo đến quá. Cô có thể giúp gì không, sắp thi rồi Giao ạ! Cô ơi! sắp thi, em biết. Em sẽ cố, không lẽ một chút gì lạ lòng đó làm cô, ba mẹ thất vọng vì em hay sao! Một chút gì lạ lòng đó đến với tôi từ đâu? Phải chăng từ bên kia khung cửa với hàng ngày khuôn mặt thật quen với đôi mắt thật xa, hay lúc về với dáng dấp thật quen mà đã nhiều lần chẳng biết vô tình hay cố ý mắt tôi cứ mãi kiếm tìm. Để nghe thật thiếu thốn, tủi hờn khi bên kia khung cửa một khuôn mặt lạ xa nào đó, lúc về không dáng dấp quen. Anh đó, phải không? Lặng lẽ như thế thôi với ngày qua ngày với lãng mạn nung sôi để lan tràn thật rộng dẫm những bước chân đầu tiên lên trái tim tôi. Để nghe một cái gì là lạ chạy len lén vào hồn, để cắt ngang bỏ dở những bài học dài lê thê những bài toán như đầu bằng những ý nghĩ vẩn vơ mang hình bóng anh.

Hay những buổi chiều mưa thật to mà áo lụa thật mềm ngại mưa làm hoen ố mà vẫn cố bước đến trường vì sợ buồn bã vương mắt anh như đã vương mắt tôi vào những buổi vắng anh. Cảm lạnh như thế, và chẳng biết đó là thật hay chỉ là lãng mạn vụn vỡ nên. Bao ngày tháng như thật khó chịu nhưng cũng thật êm đềm trôi qua, anh nhỉ! Cho đến hôm chị Khánh

dắt đến Mai Hương chơi. Ô! anh. Con bé kêu lên trong tim. Nhưng anh thì không. Giọng thật êm với âm thanh vỡ tan ngạc nhiên nhưng thích thú: Ô! Cô bé của anh! Hay chưa, ai là cô bé, ai là của anh bao giờ. Buổi đi chơi với chị Khánh thú vị từ lúc đó nhưng tâm hồn cũng xao động từ đó. Để rồi, tối về viết, vào quyển tập dày cộm hôm trước anh Bảo cho giòng chữ «Một ngày vui không biết tại sao?» Giả vờ ư? Còn tại sao nữa. Tại câu nói và sự gặp gỡ ban sáng chứ còn gì nữa? Nhưng sự gặp gỡ đó có mang lại niềm vui cũng chỉ là mong manh, thoáng nhẹ không còn thâm trầm ý nghĩa như trước với bốn mắt lặng yên, mà chỉ là ngượng ngùng rồi đi đến tự nhiên giữa mắt nhìn. môi cười, tiếng nói. Tiếng nói dần dà đã không còn là câu nói thật êm gây xao động cho tôi như xưa có phải vì tình cảm đã lệch lạc, mở rộng đón vào một cái gì mới lạ khác không. Tình cảm nguyên vẹn vẫn chỉ bấy nhiêu, nhưng tâm hồn đã trở lại bình thường với sách vở, với cô giáo thật yên lành. Yên lành đến xót xa, tội nghiệp!

Tại sao? Phải chăng một cái gì đó có thể làm tôi sao động tâm hồn, bỏ bê sách vở, ngưng mắt môi khi còn là một hạt sương thật tròn tinh khiết thắm tươi chưa vỡ tan thành một giọt nước tầm thường lênh láng đó đây. Giọt nước thì cũng như bao nhiêu giọt nước lạ xa có bao giờ mang đến cho tôi xa lạ với tâm hồn, vẩn vơ đầu óc, để cô Khang bảo Giao khó hiểu, Giao khác lạ. Cô ạ! em nghĩ, cô mãi là tất cả trong em. Cô nhé, và, người ơi! Cái gì đó có phải là tình yêu đầu hay chỉ là lãng mạn tự nhiên của tuổi mười sáu?

một bông hoa cho em

— Linh hồn khi đi hoang đã gặp bao nhiêu chuyện vui buồn nhưng nào có bao giờ hồn tôi cho tôi biết.

Công trường với tím của Nhã Ca

— Tình yêu của người con gái bắt nguồn từ chỗ kính phục, thương mến

Những thần tượng mới của Nguyễn Đức Nam

— Mỉm cười là lối trả lời tế nhị nhất của người con gái.

Hoài Cổ Nhân của Võ Hồng

— Người ta yêu tức là người ta giữ lại...

Đoạn tuyệt của Nhất Linh.

— Lá không vàng, lá không rụng lá lại thêm xanh, ấy là mùa thu đã

về, mùa thu yêu diệu thực nữ...

Trường ca của Xuân Diệu.

tuổi ngọc

In tại nhà in

NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG

38, Phạm Ngũ Lão — Sài Gòn

giá bán

Một số . . . . . 60đ.

Ba tháng . . . . . 720đ.

Một năm . . . . . 2880đ.

TỔNG PHÁT HÀNH ĐỒNG NAI

270, Đề Thám — Sài Gòn

truyện dài MƯƠNG MÁN

Toan ngồi gọn trong lòng Quyên và Quyên ngồi gọn giữa lòng xe. Quyên âu yếm vuốt những sợi tóc mai ướt dính mồ hôi và lệ của Toan.

— Còn đau nhiều không ?

Toan nhắm nghiền mắt nghe nhịp xe đi êm đều.

— Còn sơ sơ thôi, cơn đau thường lệ mỗi tháng của tau mà, không biết rằng bữa ni tới sớm quá.

Quyên à nhỏ, chột hiểu, Quyên úp bàn tay dịu dàng lên bụng Toan.

— Sớm mấy ngày ?

— Năm hay sáu chi đó.

Xe xóc mạnh lộn qua những ổ gà. Ông phu xe đã tỉnh ngủ nhưng dờng như chiếc xe của ông ta chưa tỉnh hẳn nên thỉnh thoảng phát tiếng kêu « kít kít » mơ hồ như người ngủ nói mê, con đường buồn ngủ theo chiếc xe, những tàng cây buồn ngủ theo con đường, Toan buồn ngủ theo cơn đau đang dịu dần trong xương thịt. Đã qua những phút hốt hoảng hồi đầu, Quyên trở lại với tính vui nhộn thường lệ. Mấy bữa nay giận lây hai đứa thêm nói chuyện với nhau muốn chết, nhưng đứa nọ cứ chờ đứa kia mở miệng trước, ngại nói trước sẽ bị chê là « yếu ». Cơn đau bất thần của Toan vô tình đã là một đòn hòa giải đẹp. Quyên thấy vui tràn trề, Toan thấy vui muốn quên cả trời lẫn đất. Quyên oang oang mở máy mồm.

— Hết giận tau rồi, rửa mi còn giận Quân không ?

— Còn chút chút và hối hận nhiều nhiều.

— Hối hận nhiều, bữa ni mới nghe mi nói một câu dễ thương...

— Tau hối hận đã cho cái thư của anh chàng làm bướm bướm bay xuống đường nữa tề.

— Bữa mô ?

— Bữa anh chàng lò dò theo tau nhét thư vào cặp.

— Mi có ít nhất một triệu rưỡi hồng huyết cầu quá khích trong máu, trong người mi.

— Mi đừng nói móc, giận quá hóa dại ghen quá hóa khùng.

— A, té ra mi đang ghen. Rửa thì không những mi có 1 triệu rưỡi hồng huyết cầu quá khích mà còn có cỡ ba triệu hồng huyết cầu ghen nữa.

Toan cầu đùi Quyên, đổ mặt thẹn. Toan kể lại chuyện buổi chiều trong quán sách, mô tả tỉ mỉ, con nhỏ váy ngắn kiếng hippy rồi đi một đường kết luận sắc lẹm :

— Ngó như rửa mà ai không tức không ghen, đứa mô đứng trước cảnh nớ mà không cay con mắt họa hẳn là gỗ đá.

Quyên lờm Toan :

— Mi là cây sậy không biết suy nghĩ, mi là cây sậy mất bình tĩnh, mi còn yếu hơn cây sậy nữa, phải chi mi chịu đứng lại nghe anh chàng giải thích ra rằng cái đã, mi vội vàng đi tới kết luận mà không cần biết tới cái nhập đề, thân bài, bài luận ghen của mi tau cho zéro.

— Giải thích chi nữa, rõ ràng là anh chàng đang mở máy tán con nhỏ, con nhỏ cười quên cả mặt trời trên đầu.

Quyên cười hi hi :

— Rửa rằng chừ mi ca bài hối hận nhiều nhiều ?

— Tại chừ tau nguôi giận người ghen, nghĩ lại thấy anh chàng tội tội.

— Trời ơi, kết án, xử tội người rồi ngài chánh án mới nghĩ lại thấy mình lầm lẫn thì còn chi nữa ? Chưa chi mi vội cắt cụt chân anh chàng, mi thiệt đúng loài tàn nhẫn.

Quyên cười to, Toan cười tủm tỉm.

— Ông chánh án đang nghĩ lại và chưa chắc mình đã lầm.

— Phải chi chiều nớ tau không về làng ngoại ăn giỗ cùng đi với mi chắc không có cái sự giận ghen hơn lây bá vợ bá vất ni !

— Mi đừng vội phát ngôn bữa bãi, tau giận có chính nghĩa.

— Không, tau vẫn dè dặt như thường lệ đó chứ, có điều tau e mi làm hết chín mươi chín phần trăm rồi.

— Tại rằng ?

— Bởi tau thừa biết anh chàng Quân si mi da diết.

Toan bồi hồi sung sướng nhưng Toan cố mím môi hãm nụ cười sung sướng lại. Toan trầm ngâm chuôi mình dưới lớp sóng cảm xúc êm đềm.

Xe vòng qua phố lớn. Chột nhớ chưa nói cho ông phu xe biết nơi đến (A, cái ông ni cũng gặt gùr thiệt, lão chẳng buồn hỏi) Quyên ngoái cổ lui.

— Ông cho tụi cháu qua cầu Trường Tiền xuống đường Lê qui Đôn.

Xe bò lên dốc cầu, xe trườn giữa cầu. Gió từ mặt sông đưa lên đường như có thoáng hương thơm ảo diệu. Sông Hương là con sông phát dâng mùi hương cho dân chúng Thừa Thiên hít vô thở ra tươi mát hai buồng phổi. Những vại cầu trắng mỗi tình sương đứng lẫn trong núi trông vừa đẹp vừa buồn, vẻ đẹp mảnh mai gầy gò và vẻ buồn thâm kín. Mảnh mai và thâm kín : hai đặc tính nắn nót thành hình hài cốt cách người gái Huế.

Cơn đau tạnh hẳn rồi. Chuột hết rúc trong bụng rồi. Thoan thăm lập lại lời Quyên trong trí : « *tau thừa biết anh chàng Quân si mi da diết* ». Có thật không ? Có phải rứa không anh Quân ơi, anh ơi ! Thoan dấu biển niềm hoan hỉ đang lan ngấm trong lòng, Thoan giả đồ buồn bã.

— Tau chán quá rồi Quyên ơi, tau không thèm tình thèm tiết chi nữa cả.

Quyên đưa tay che miệng ngáp vặt, hơi thở buồn qua kẽ hở mấy ngón tay gọn nhẹ bên má Thoan chút âm ỉm.

— Nghe mi nói tau phát buồn ngủ, mi muốn trở thành bà cụ hay rặng ?

— Tau muốn làm cây sậy vô tình.

— Láo tổ, dóc tổ.

Thoan cười thành tiếng, niềm hoan hỉ dấu trong lòng không dấu được nữa.

— Quyên ơi tau đang yêu đời, tau muốn ôm cả nhân loại vô vòng tay lớn của tau.

— Xin trừ tau ra khỏi cái đám nhân loại của mi.

— Rặng rứa ?

— Nhân loại của mi hỗn tạp lắm, hay ghen tương lắm hay giận lẫy lắm.

Nhịp xe đăm, bầu trời lộng mây, mây trôi đi trôi lại từng cuộn từng đám từng bầy, mây bay che cả mặt trời cho nhân gian thứ ánh sáng lằng lằng dịu dịu. Mùa đông đang phục kích sau những đám mây kia, mùa đông đang trên đường tới và, mùa thu đang phai dần. Thu phai, ừ, mùa thu phai trên những mái ngói âm dương, trên những đường chim thiên di, trên những ô cửa cũ kỹ, trên bóng thềm, trên rêu phong, trên những cánh bướm trạng nguyên và trên những mái tóc tà lùa tiều thừ. Gió đang hiền mai mốt sẽ dữ, mưa lất phất hôm bữa tê mai mốt sẽ đổi dạ thay lòng, mưa lớn hơn, huyền nào hơn. Mùa đông sắp tới rồi — hãy trông lên trời mà coi—mùa đông đang ẩn mình sau, trên những vầng mây kia. Chiếc xích lô cứ lăn bánh, Thoan và Quyên cứ mở máy mồm. Niềm vui tung cánh bay, niềm hân hoan chao cánh lượn. Quyên phân vân không biết có nên kể lại hôm Quyên đến tìm Quân ? Không biết có nên tả lại bức « danh họa » nương Thoan mọc sừng nai không ? Tình yêu, tình yêu, ôi diệu kỳ và dị kỳ quá ! Quyên lắc đầu. Không, thôi đừng kể ; kể ra lỡ một triệu rưỡi hồng huyết cầu quá khích trong đầu mình

từ chi con Thoan hẳn chồm dậy thì rặng ? Tình của Quân và Thoan như rứa có thể là một cuộc tình đẹp, tình đầy không ? Quyên lắc đầu. Không biết nữa. Không đừng Quyên hơi hơi tủi thân, Quyên ước ao có một ngọn gió tình thổi tới cho mảnh lòng Quyên rung động một lần coi thế nào. Và không đừng Quyên thấy ghen ghen với Thoan, Quyên bật cười nhỏ :

— Thoan ơi, tau ghen với mi.

Thoan tròn mắt ngạc nhiên :

— Mi ghen với tau à ? Ghen chi con tề ?

— Mi có mối tình đẹp quá.

— Mai mốt mi cũng phải có một mối tình đề đội trên đầu trên cổ.

— Tau muốn có tình đề lót dưới chân mà đi, để được thấy mình phiêu bồng như mây.

Thoan đá lông nheo con mắt bên phải :

— Có tình rồi mi mới biết, không phiêu bồng như mây mờ, nó bắt mình đôi khi mất ăn mất ngủ, trằn trọc mỗi đêm hết 2 canh rưỡi. Khóc lóc om sòm nữa, lại mỗi miệng nguyệt, mỗi mắt hấy, mỗi miệng nói lời ngọt lời dỗi lời cay lời chua, cực lòng lắm mi ơi.

— Tau xin tình nguyện làm kẻ cực lòng.

— Mi nói chi nghe như người đang nói mê.

— Tau không nói mê, tau đang mơ, tau đang thấy tau mơ.

— Cứ mơ cho hung cho dữ mai mốt vỡ mộng.

— Mộng tau không thể vỡ, tau xây nhà bê tông cốt sắt nhốt mộng vào, bỏ mộng vô chai đóng kín nút lại, tau ôm mộng mà đi mà ăn mà ngủ, tau với mộng như bóng với hình như cá với nước. Nhưng tau sợ lắm Thoan ơi.

— Sợ chi ?

— Sợ ngày mai tau sẽ mất mi, linh hồn mi choáng ngợp bởi cái bóng to đại chang của anh Quân mi, mi quên tau, mi coi tau như rơm như rác.

Thoan chớp mắt lắc đầu cảm động.

— Không, đừng nghĩ bậy như rứa mi ơi, ví dụ tau có 2 cái áo tau sẽ mặc *áo gấm cho tình bạn* và *áo vải thô cho tình yêu*.

— Mi lột áo gấm ra đổi áo vải thô mấy hồi, người ta thường nói đổi như đổi áo thay như thay lòng.

Thoan lẳng nhìn Quyên khó hiểu. Không biết bữa nay có cái chi mà nhỏ Quyên nổi hứng nói toàn chuyện buồn ? Thoan cười giả lả :

— Mi ăn nói như con ốc lộn hồn, mi thân thiết với tau từ hồi còn nhảy dây, chơi bán hàng ở trường tiểu học Gia Hội, còn anh Quân tau mới quen sau ni làm rặng tau lại thương anh Quân hơn mi được ?

— Làm rặng mi cân đo được lòng thương mà so sánh ? Lòng thương không có cân mà đo, không phè điếm được.

Thoan dấy nầy :

— Răng khi không mi àn nói chi lắm cầm rứa con tê?

Quyên ngậy thơ :

— Lắm cầm chi mô nờ?

Thoan trầm giọng thủ thỉ :

— Thôi nói qua chuyện khác vui hơn.

— Chừ mi ưng nói chuyện chi?

Ưng nói chuyện chi? Và, cứ thế hai đứa tiếp tục lan man qua đủ thứ chuyện; chiếc xe qua tiếp những đoạn đường; những đám mây trên trời trôi qua những dặm trường không gian rộng, xanh ngắt ngát.

Trong khi đó trước cổng trường Nguyễn Du có một người trai trẻ lòng dạ bồn chồn đứng không yên, cơ hồ có kiến đốt dưới ngang bàn chân. Người trai trẻ áo pull quần jean. (bao giờ cũng áo pull và quần jean cả, chẳng có khi mô người ta thấy anh chàng ăn vận kiểu khác, thứ áo quần khác). Người trai trẻ đứng bên này lẽ dường thộn mặt lom lom dòm vào dãy lớp học sau hàng cây dương liễu. Đôi mắt chàng sáng, đôi môi chàng mím lại vẻ nũng nịu bán khoán. Chiếc xe đạp dựng bên lề đường cũng nóng bỏng theo anh chàng. Chiếc xe đạp vành lốp còn dính đầy đất đỏ của hai hôm trước, khi anh chàng đạp băng băng vượt đồi núi tới làng Tự Đức quyết chôn chặt, xóa mất dấu «một khối tình» nhưng đã không chôn không xóa được.

Lên núi với quyết định sẽ trở về làm anh hùng «cô đơn hùng dũng»; lúc trở về lại chẳng muốn mình đóng vai kẻ cô đơn tí nào nên bây giờ hiện nguyên hình làm tên si tình đứng đợi giữa đường sá hít khói bụi xe ô tô và hồi hộp chờ phút nàng tan trường. Vâng anh chàng đang đợi, Quân đang đợi, nồn nóng lắm, bâng khuâng lắm.

Một điếu thuốc rút ra khỏi bao, một que diêm bật cháy, điếu thuốc gắp lên môi nhả khói. Dưới chân Quân, trên đám cỏ xanh lốm đốm rải rác những màu tàn thuốc. Hút thuốc cho qua thời giờ, hút thuốc để gia tăng lòng chờ đợi. Nãy giờ Quân hút gần nửa gói Bastos luxe rồi mà cổng trường vẫn đóng cửa im ru bà rù.

Quân móc túi lấy cuốn sổ tay lật ra, rõ ràng thời khóa biểu của Thoan ghi hai giờ cuối sáng nay là hai giờ quốc văn, nàng phải ra về đúng lúc mười hai giờ. Mười hai giờ lâu quá. Quân tưởng chừng cái khoảng mười hai giờ ấy chắc cũng phải sang năm mới tới. Lâu quá, lâu quá. Quân dòm đồng hồ tay, còn mười phút nữa lặn, lâu ơi là lâu!

Đêm qua Quân mất ngủ, mãi mê sửa soạn những lời sáng nay phải nói với Thoan. Phải nói rằng cho con nhỏ hết ngoan cố, hết hiểu lầm. Nguyên cái mục : «phải nói rằng» đó cũng làm Quân nhắm mắt không nổi rồi, huống hồ còn phải nghĩ thêm mấy cái mục hậu mục giải thích, thanh minh.

(Còn nữa)

Năm Lộng Ngọc đã mười lăm tuổi, Tàn Mục Công muốn tìm một người giai tử. Lộng Ngọc thề : Tìm người nào tài thời ông sinh, có thể họa với ta được, ta mới chịu lấy làm chồng, còn ai thì ta cũng chẳng thiết. Tàn Mục Công sai sứ đi tìm, chẳng được một người nào tài thời ông sinh cả. Một hôm, Lộng Ngọc ngồi ở trên lầu, cuốn rèm ngắm cảnh, vầng trăng sáng tỏ như gương...

ĐÔNG CHU LIỆT QUỐC

LỘNG NGỌC : Vầng trăng đêm nay sao mông mênh...
Lầu hoa quạnh quẽ dưới trăng chênh
Kìa em, gió thoảng qua rèm trúc
Rủ mây về hát giữa đêm thanh...

TỶ NỮ : Em vẫn mơ là loài mây phiêu bạt
Thuyền gió đưa trôi khắp nẻo trời xanh...
Nhưng mộng ảo vẫn nghìn năm xa lắc
Và vầng trăng đài Phượng vẫn buồn tênh...

LỘNG NGỌC : Ôi lâu các đã giam cầm mộng đẹp
Em thấy chẳng, ngày tháng hững hờ qua
Tuổi ngày thơ huy hoàng rồi sẽ tắt
Mảnh hồn đau ôm ấp đến bao giờ?

TỶ NỮ : Không, Công nương như đóa hoa vừa nụ
 Dáng đào tươi e ấp trước đông phong
 Hãy sống trọn với cành xuân lộc biếc
 Một ngày kia thuyền sẽ gặp dòng sông.

LỘNG NGỌC : Ta đã nguyện sống trọn đời cô phụ
 Nếu không ai xứng đáng kẻ giường đông
 Mà năm tháng dần qua như ngọn bắc
 Khách tài hoa chẳng đến, bỏ phòng không...

TỶ NỮ : Rồi một buổi khách tài hoa sẽ đến
 Và công nương sẽ trọn vẹn thề xưa
 Men ái ân rồi đỏ má ngầy thơ
 Sẽ nhớ tiếc những mùa xuân con gái...

LỘNG NGỌC : Đời phù du bao lâu mà đợi mãi ?
 Dù hôm nao kênh kiệu ta đã thề
 Nhưng em ơi, hiu hắt gió thu kia
 Đến gỗ đá cũng chạnh niềm cô độc

Đã bao đêm ta bàng hoàng trở giấc
 Mặc lệ tràn đầm ướt gối chăn đơn
 Ta ngại ngừng trông sương khói hoàng hôn
 Ngỡ nhan sắc đã nhòa sau bóng núi

Mộng quá cao nên ngoài tầm tay với
 Ta bơ vơ như một kiếp đời già
 Đợi chiều hôm lặng lẽ dưới sương sa
 Lê cánh nặng nghẹn ngào vào ngõ tối

TỶ NỮ : Thưa công nương, lòng hoa chưa mở hội
 Vội vàng chi lo ngại chuyện mai sau
 Khoang trời kia còn vắng vạc trắng sao
 Thì nhân thế chưa cạn nguồn yêu mến

Có biết đâu hằng đêm không hò hẹn
 Bao hồn thơ thao thức nhớ thương ai
 Chỉ dám mơ một nửa nét môi cười
 Cửa người ngọc trên Phụng đài u uẩn

Thuyền mơ lạc và hồn thơ đã đắm
 Khi con tim trĩu nặng khối tình si
 Khi công nương vừa nhẹ chợp rèm mi
 Gửi hơi thở về qua từng tiếng nhạc

LỘNG NGỌC : Em không nghe tâm hồn ta thổn thức
 Còn dệt chi những giấc mộng vàng son

Ta mơ gì tình xa không hẹn đến
 Cho lệ tràn đầm ướt gối chăn đơn...

TỶ NỮ : Nhưng sẽ hết những đêm dài thổn thức
 Dòng sông hiền lại cuốn nước về xuôi...
 Đêm đã khuya, công nương nên vào nghỉ
 Bên Phụng đài sương trắng đã buông rồi.

LỘNG NGỌC : Hãy đốt trầm hương lên, gọi mây về ca vũ,
 Ta góp gió muôn phương vào khúc nhạc tuyệt vời...
 (Lộng Ngọc nâng ống sinh lên thổi. Bỗng có tiếng tiêu họa lại từ xa)

TỶ NỮ : Bên trời vắng dưới ngàn cây sương phủ
 Tiếng tiêu nào vắng lại khúc thề lương ?
 Người là ai mà tâm hồn hoang tịch ?
 Mà thanh âm réo rắt trong đêm trường ?

LỘNG NGỌC : Em nghe chẳng ? Tiếng tiêu nào họa lại
 Tự nghìn năm u uất chuỗi âm sầu...
 Cho cây cỏ sương đêm mờ lệ ngọc
 Mảnh tình riêng thổn thức với trăng sao...

TỶ NỮ : Kia công nương, tiếng tiêu vừa ngưng bật

LỘNG NGỌC : Nhưng dư âm quyến luyến mãi phương nào...
 Người là ai, đêm nay về dưới nguyệt
 Có cùng ta gặp gỡ giữa chiêm bao ?
 (Lộng Ngọc ngần ngợ, trở vào đặt ống sinh trên đầu giường rồi ngủ thiếp đi. Bỗng chợt chờn thấy một chàng trai — Tiêu Sứ — bước lại gần bên...)

TIÊU SỨ : Tàn Nương !
 Đêm gần tàn nghiêng vầng trăng lạnh lẽo
 Còn đợi ai trong gặp gỡ chiêm bao ?

LỘNG NGỌC : Người là ai... Mà bước chân ảo diệu
 Thoảng về đây như đến tự trời cao...

TIÊU SỨ : Ta là kẻ đêm nay về dưới nguyệt
 Đã cùng em hòa khúc nhạc bi thương.

LỘNG NGỌC : Người... Đã hẹn ta từ muôn kiếp trước ?
 Đêm nay về mái tóc đầm hơi sương
 Đêm nay về trên đài Phụng mơ màng
 Mà mây gió còn vương trên nếp áo

TIÊU SỨ : Và cả một trời yêu thương diễm ảo
 Đang dịu dàng mời gọi bước kiêu sa

Giọt lệ em như lấp lánh sao khuya
Đã rơi xuống thành hoa đặng mở hội
Cười lên em, cho một lần bối rối
Sẽ nhòa tan sau một nét môi hồng

LỘNG NGỌC : Bóng dáng chàng, ta mơ tưởng nhớ mong
Dù trần thế mới lần đầu hạnh ngộ
Chàng... Tiếng nói dịu hiền như hơi thở
Nhưng lòng ta băng khuâng... Chàng là ai ?
Có xa xăm như điệu trúc u hoài
Trong lãng đặng sương sa rồi chợt vắng ?

TIÊU SỬ : Con tim người chỉ một lần rung động
Vòng tay ôm chỉ trọn một trời thơ
Tần Nương ơi, yêu mến đến không bờ
Lòng trinh bạch đừng bụi trần vương víu

Em không nghe sương reo thầm khắp ngõ
Nhưng hồn ta về cả bốn mùa xuân
Dưới chân em bừng nở sắc xuân hồng
Hãy trau chuốt cho trời thơ màu nhiệm

LỘNG NGỌC : Chàng về đây tình cờ chưa hò hẹn
Biết ngày mai có tưởng nhớ nhau không ?

TIÊU SỬ : Ta đã ghi lời son sắt lên trăng
Gửi tình ái vào hồn xuân vĩnh cửu
Lòng đôi ta đã ngắt ngậy cung điệu
Có bao giờ Tiêu Sử quên Tần Nương !

LỘNG NGỌC : Kia Tiêu Lang, trăng ám như vàng dương...
(Tiêu Sử cầm lấy bàn tay giai nhân. Lộng Ngọc giật mình
tỉnh dậy. Chỉ là một giấc chiêm bao...)

LỘNG NGỌC : Tiêu Lang ! Vừa êm dềm rót mật yêu đương
Bỗng lãng đặng hài vân rồi chợt mất
Chàng đi đâu, quên lời son sắt
Trời ơi ! Tiêu Sử không còn nhớ Tần Nương !

TỶ NỮ : Sao công nương thảng thốt giữa đêm trường ?
Hay đã gặp gỡ gì trong huyền mộng ?

LỘNG NGỌC : Con tim người chỉ một lần rung động
Chàng đi, quên Lộng Ngọc dưới trăng ngà
Thôi nghìn năm đâu còn nhớ tên ta !

TỶ NỮ : Ai đã đến trong chiêm bao thiếp ngủ ?
Vừa đốt trầm hương lên gọi mây về ca vũ

LỘNG NGỌC : Kia em ! Trăng đã nghiêng trên mái Phượng đài
Mà bóng dáng Tiêu Lang vừa tan biến
Đã chỉ vàng trăng cùng ta hò hẹn
Lại mịt mờ như một cánh mây hoang...

TỶ NỮ : Công nương vừa âu yếm gọi Tiêu Lang ?
Nghe xa lạ, vại thanh âm vô vọng !
Người là ai ? Trên đời hay trong mộng ?

LỘNG NGỌC : Chàng cùng ta gặp gỡ giữa chiêm bao
Đôi mắt sâu vời vợi ánh trăng sao
Thu vũ trụ vào vòng tay ân ái...

Niềm ao ước vượt xa tầm tay với
Cho đêm nay mộng dệt rất vàng son
Men ái ân ngọt lịm cả tâm hồn
Ta lỡ say để bây giờ tiếc mộng

Chợt thức giấc mộng tan còn đâu bóng
Một mình ta tê tái ngắm trăng sông

Ai nhật hộ ta lời son sắt trên vàng trăng ?

Ăn tết bằng :

XUÂN HỒNG TUỔI NGỌC

Du xuân với :

CON THÚY

— CON THÚY, CHUYẾN TÀU TRỞ VỀ DĨ VẮNG HAI MƯƠI
NHĂM NĂM VUI BUỒN

— CON THÚY, VÙNG TRỜI CỦA NHỮNG CHỨNG TÍCH QUÊ
HƯƠNG CÁCH MẠNG LỤT LỘI PHÁT XÍT TÀU PHỦ KHÁNG CHIẾN

— CON THÚY, NGƯỜI TÌNH MỘNG TƯƠNG CỦA TUỔI TRẺ
Hôm nay

TRUYỆN DÀI MỪNG MẮM MỚI CỦA DUYÊN ANH

Giá : 380 đồng

Nguyên tác: VACANCES ROMAINES của IAN HUNTER
và WILLIAM WYLER ● Bản viết văn : HOÀNG HẢI THỦY

Nàng nói ngay :

— Tôi không ưa cái áo ngủ này. Tất cả những gì tôi bận đều cổ xưa quá đi...

Bà Bác trước trở mắt nhìn nàng, vẻ ngạc nhiên hiện rõ trên khuôn mặt thành khẩn : Tại sao đêm nay công chúa lại biểu lộ ý kiến riêng một cách nồng nhiệt vậy ? Y phục của công chúa mà không tốt, không đẹp thì còn y phục của ai đáng kể là tốt, là đẹp nữa ? Bà Bác trước biết rằng những nàng thiếu nữ đến tuổi mới lớn cô nào cũng khác tính, kể cả công chúa Anne của bà, nhưng bà không biết rằng người thiếu nữ này không chỉ khác tính mà thôi, nàng còn có tật chống đối với tất cả mọi gò bó nữa.

— Y phục của công chúa đẹp nhất thiên hạ rồi, công chúa còn không bằng lòng... thật tôi không còn biết phải nghĩ sao ?

Bà Bác trước dặng lên nàng ly sữa. Anne đỡ lấy, đưa lên miệng uống một hơi. Nàng không thích sữa nóng nhưng nếu nàng không chịu uống hết trước mặt bà Bác trước, bà ta sẽ còn làm nàng khó chịu nhiều nữa. Ít nhất những lời nói tuy rất mực tôn kính của bà cũng làm cho nàng khó chịu hơn là uống cho xong ly sữa, Nàng đặt ly xuống bàn và nhún vai :

— Tôi nói y phục của tôi cổ xưa chứ không nói hàng xấu. Tại sao cứ bắt tôi mặc áo ngủ như con nít mãi ? Sao tôi lại không được quyền bận Pyjama khi ngủ ?

Bà Bác trước thẳng thốt kêu lên như Anne nói đến một chuyện gì ghê gớm :

— Pyjama ?

Bà Bác trước kinh hoàng không phải là vô lý. Pyjama là loại áo của con gái nhà dân giả. Công chúa mà bận Pyjama như con trai thì còn thể thống gì nữa, dù rằng công chúa chỉ bận Pyjama trong phòng riêng không ai trông thấy ngoài bà ta ra. Nhưng không ai trông thấy cũng không được. Chính là những lúc không ai trông thấy là lúc công chúa cần giữ gìn thể thống nhất.

Trước vẻ hoảng hốt của bà Bác trước, Anne vẫn thản nhiên :

— Bận Pyjama khi ngủ có gì là lạ ? Pyjama là loại áo ngủ văn minh bận vào trông còn đẹp nữa. Bà cũng nên bận thử một bộ coi sao. Tôi chắc bà mà bận Pyjama sẽ đẹp hơn là bà bận áo ngủ dài rộng lụng thụng.

Anne nói câu trên với vẻ mặt và giọng nói nghiêm trang nhưng nàng phải cố gắng để không cười lên thành tiếng. Người đàn bà có thân hình như bà Bác trước mà bận Pyjama thì thật là khôi hài, nhất là mái tóc thừa của bà lại cắm đầy những kẹp tóc như một hàng rào giây thép gai.

Bà Bác trước Vereberg bất mãn nhiều về đề nghị quái gở ấy của công chúa nhưng tôn ti trật tự và tinh thần kính trọng cái tôn ti trật tự ấy không cho phép bà ta biểu lộ sự bất mãn bằng lời. Bà ta đứng im chờ công chúa uống cạn ly sữa. Khi bụng ly sữa cạn đi, bà ta mới nói :

— Tôi là đàn bà. Tôi không bận bộ Pyjama là y phục của đàn ông. Tôi thà chết còn hơn.

Khi trở vào phòng — bà Bác trước phải thấy công chúa nằm vào giường ngủ xong xuôi đầu đấy rồi bà mới có thể về phòng riêng của bà — bà mở cánh cửa sổ nhìn xuống vườn. Bà ta hy vọng không khí mát rượi của trời đêm sẽ làm nàng công chúa của bà dịu đi cơn chống đối và ngủ yên để lấy sức ngày mai thực hiện tiếp cuộc công du. Ngày hôm nay công chúa đã mệt mỏi nhiều nhưng ngày mai công chúa còn mệt mỏi hơn, còn cần dùng đến sức khỏe hơn. Bà Bác trước Vereberg có điểm đáng khen là không bao giờ bà nghĩ đến mình, bà chỉ nghĩ đến công chúa.

Nhưng bầu không khí dịu mát chen lẫn mùi hương đêm của La Mã không làm cho Anne dễ chịu hơn. Trái lại, nó càng làm cho nàng náo nức như thêm muốn một cái gì đó mà chính Anne cũng không biết rõ. Đêm đã xuống từ lâu nhưng thành phố vẫn chưa yên ngủ, người ở đây dường như sống nhiều ban đêm hơn ban ngày. Từ hè phố bên kia đường trước cửa Tòa Sứ Quán vẳng lại tiếng nhạc Accordéon rộn rịp. Tiếng nhạc bình dân ấy làm cho Anne tung mền chạy chân không trên nền đá hoa mát rượi qua cửa sổ. Nàng nhô nửa người ra ngoài thành cửa sổ để nhìn : ở một nơi cách xa nàng

chừng trăm thước, trên vỉa hè, dưới bóng cây loang ánh trắng sáng, một nhóm người đang tụ tập quanh người nhạc sĩ vỉa hè. Họ đang vui cười, họ đang khiêu vũ ngay trên vỉa hè và họ đang sống. Ánh trắng tràn đầy trên thành phố, làm sáng lên những pho tượng đá trong công viên và làm cho cảnh vật có cái vẻ mơ màng tuyệt đẹp. Nước chảy róc rách trong hồ nước cổ được xây lên Anne không biết từ bao nhiêu thế kỷ trước. Quan những hồ nước ấy đã có không biết bao nhiêu là cặp tình nhân hẹn hò. Anne nhìn xuống đám người ấy từ khung cửa sổ trên lầu cao và nàng bỗng cảm thấy khao khát được chạy xuống đó hòa mình với họ. Sống tự do như họ mới thật là sống, họ khác hẳn với đám tân khách long trọng nhưng cứng ngắt của nàng hồi nấy.

Theo thể thống, một nàng công chúa không được phép đứng quá lâu ở cửa sổ nhìn đám dân giả vui chơi bên dưới. Bà Bá tước đưa Anne trở về với thực tế:

— Công chúa nên trở vào giường, công chúa cần ngủ. Khuya rồi...

Giọng nói của bà ta làm cho sự mơ mộng màu nhiệm bao quanh Anne tan vỡ. Nàng ủ rũ trở lại giường nằm. Bà Bá tước nhẹ nhàng và dịu dàng đặt lại rèm mền nhưng trên ngực nàng công chúa:

— Công chúa nằm yên, ngủ đi. Mai này công chúa còn phải làm nhiều việc lắm đó.

Anne lắc nhẹ đầu trên gối:

— Tôi mệt lắm nhưng không hiểu tại sao đêm nay chắc tôi không thể ngủ được.

— Công chúa cứ nằm yên, giấc ngủ sẽ đến. Tôi xin trình công chúa chương trình thăm viếng ngày mai như sau.

Bà Bá tước lật cuốn sổ bìa vàng:

— 8 giờ điềm tâm ở Sứ Quán. 9 giờ tới thăm xưởng chế tạo xe hơi Fiat. Ở đây người ta sẽ biểu công chúa một chiếc xa kiêu mới 4 mã lực.

Đôi mắt nàng công chúa sáng lên. Một chiếc xe hơi xinh xinh ? Hay đấy. Nàng sẽ có thể cầm lái chạy một vòng trong thành phố. Như nàng đang đứng trước chiếc xe tặng vật, nàng thốt:

— Cám ơn quý vị.

Bà Bá tước tiếp:

— Công chúa cám ơn nhưng sẽ từ chối nhận xe tặng.

Anne thở dài:

— Cám ơn quý vị.

Tuy không được nhận chiếc xe Anne cũng không lấy gì làm tiếc lắm. Vì không bao giờ người ta lại để cho nàng tự cầm lái xe hơi. Việc lái xe nguy hiểm lắm. Nàng đã quá mơ mộng khi tưởng tượng đến chuyện nàng sẽ ngồi vào xe và lái xe đi chơi một vòng trong thành phố xe cộ như nước này.

Người ta không bao giờ để nàng tự tay làm bất cứ một việc gì, dù là việc nhỏ nhất không đáng kể. Việc duy nhất mà nàng có thể làm theo ý là suy nghĩ, mơ mộng. Nhưng suy nghĩ và mơ mộng cũng cần có tự do mới phát triển được. Chỉ ít năm nữa thôi khả năng suy nghĩ và mơ mộng của Anne rồi cũng cạn cỗi đi. Nàng sẽ trở thành một người đàn bà khô khan như bà Hoàng Thái Hậu, bà nội của nàng. Với bà Hoàng Thái Hậu, cuộc đời đã như vĩnh viễn ngừng tất cả những điều mới lạ từ năm 1914.

— Tới 10 giờ — bà Bá tước đọc tiếp bản chương trình — đến thăm Trung Tâm Thực Nghiệm Canh Nông. Ở đây ban giám đốc kính tặng công chúa một cây cam giống...

Anne cố ngăn nụ cười mỉa mai nở trên môi: nàng được tặng cây cam giống để làm gì? Nàng sẽ ra sao khi ôm cây cam ấy trên tay? Vì người ta không thuận để nàng nhận chiếc xe hơi, nàng nghĩ rằng người ta cũng không thuận để nàng nhận cây cam, nàng nói bằng giọng nói dửng dưng đến khi từ chối:

— Cám ơn quý vị.

Nhưng bà Bá tước tiếp:

— Công chúa sẽ nhận cây cam này.

— Hân hạnh nhận tặng phẩm của quý vị.

Anne lại thả hồn phiêu du trong mơ mộng. Người ta đã suy nghĩ, sắp xếp, định đoạt tất cả cho nàng. Nàng chẳng cần nghe làm chi. Đến lúc chuyện đó xảy ra, nếu nàng quên, bà Bá tước sẽ có mặt ở sát bên nàng để nhắc nàng nhớ. Nàng thắc mắc đến những lý do làm cho người ta định đoạt việc từ chối hay tiếp nhận làm chi? Nàng thích nhận chiếc xe hơi nhưng bị người ta bảo phải từ chối, nàng từ chối cây cam giống và người ta bảo nàng phải nhận. Cuộc đời nàng là một chuỗi dài những bắt buộc và trái ý vô lý như vậy. Suốt đời nàng sẽ tiếp nhận và từ chối theo ý người khác. Nàng nói những lời người ta bảo nàng nói như một con vẹt.

Giọng nói trầm trầm, đều đều của bà Bá tước văng vẳng bên tai nàng Anne lơ đãng nghe và nhớ lại những bài diễn từ người ta viết sẵn cho nàng đọc. Toàn những lời khách sáo và vô nghĩa đối với nàng. Nếu có lần nào nàng xếp diễn văn viết sẵn lại và ung dung ứng khẩu nói trước cử tọa, có lẽ bà Bá tước hay ông Sứ thần có thể chết ngất vì hồi hộp, vì sợ. Ý nghĩ ấy làm làn môi nàng nở nụ cười thích thú. Nhưng Anne biết rằng nàng chỉ có thể mơ mộng đến việc ấy mà thôi, nàng sẽ chẳng bao giờ có can đảm để thực hiện nó. Anne nhớ đến cuộc viếng thăm Viện Cô Nhi. Nếu ở Viện này ban giám đốc tặng nàng một em cô nhi? Người ta sẽ quyết định sao nhỉ?

Tâm trí nàng công chúa trẻ tuổi dần dần đi vào một tình trạng phần uất. Nàng muốn chống lại những kẻ quyết định thay cho nàng. Làm sao nàng có thể sống mãi như một cái máy? Mỗi ngày sống của nàng đều được người ta sắp đặt trước hết từng chi tiết. Toàn là những cuộc tiếp tân nặng nề không một tiếng cười vui, những cuộc duyệt binh cứng nhắc, những cuộc viếng thăm kiểu cách. Không. Nàng không thể sống mãi như thế. Nàng là công chúa thật đấy nhưng công chúa cũng là người, mà người ta sống cần tự do.

Nếu không được tự do, người ta nổi loạn. Bây giờ nàng hiểu tại sao lại có những đám dân chúng nổi loạn chống lại chính phủ của họ, chống lại hoàng gia. Dân chúng nổi loạn được tại sao công chúa lại không nổi loạn được? Con phần hận của Anne bộc phát và nàng hét lên :

— Không. Im đi. Tôi không nghe nữa. Tôi không chịu nổi nữa...

Cổ họng nàng nức nghẹn và nước mắt trào lên trong rèm mi. Nàng khóc. Bà Bá tước Vereberg hoảng kinh. Chưa bao giờ bà thấy công chúa ở trong tình trạng phần hận đáng sợ đến như tối nay. Chắc vì công chúa mệt mỏi quá. Đây là một cơn khủng hoảng thần kinh mà ông bác sĩ ngy y đã dặn bà phải đề phòng cho công chúa. Để công chúa rơi vào tình trạng này là lỗi tại mình. Bà Bá tước nghĩ như vậy và bà vội vã buông rơi tập chương trình để vuốt ve, xoa dịu nàng công chúa yêu mến của bà :

— Tôi xin lỗi... Công chúa quá mệt... Công chúa cần nghỉ ngơi. Xin công chúa nằm nghỉ.

Anne úp mặt trên gối. Nàng không muốn nghe ai nói, không muốn nhìn mặt ai : tất cả mọi người quanh nàng, nhất là bà Bá tước, làm cho nàng hờn giận. Những người quanh nàng đã trực tiếp làm cho đời nàng mất hết vui tươi, hồn nhiên. Tất cả đều tàn nhẫn đối với nàng. Tất cả chỉ nghĩ đến quyền lợi của họ, cái mà họ gọi là thể thống hoàng gia và quyền lợi của dân tộc chỉ là quyền lợi của họ. Sự bi thảm của đời nàng chưa bao giờ hiện rõ như buổi tối hôm nay. Lý do làm cho cuộc khủng hoảng này bùng nổ có thể vì tối nay nàng đang sống ở La Mã, kinh thành huyền diệu nhất của thế giới, thành phố mơ mộng tuyệt vời nhất. Nàng mong đợi quá nhiều ở thành phố thơ mộng này và tới đây, nàng bị thất vọng nhiều nhất. Người ta chỉ coi nàng là công chúa, là người đại diện cả một hoàng tộc và một dân tộc. Thật khó cho nàng, chẳng ai coi nàng là một thiếu nữ đang cần mơ mộng, cần được sống.

Cơn phần hận của Anne tăng thêm, những nức nở làm toàn thân nàng chuyển động. Bà Bá tước càng thêm kinh hoảng. Bà cũng bật khóc, những lời khuyên giải của bà chỉ làm cho tình trạng khẩn trương thêm. Phải làm sao bây giờ? Bà cũng được người ta dặn dò trước những việc bà phải làm để hầu công chúa trong mọi trường hợp nhưng không thấy có lời dặn bà phải làm gì khi công chúa khóc. Sau cùng, bà nghĩ đến việc đi cầu cứu hai vị đồng nghiệp trong phái đoàn là ông Sứ thần và bác sĩ ngy y. Bà lau vội nước mắt và tự nhủ :

— Phải đi mời quan ngy y. Minh chậm hiểu quá đi. Việc này phải nhờ quan ngy y mới xong.

Bà đứng lên và nói với Anne :

— Xin công chúa bình tâm. Tôi đi mời ông bác sĩ.

Công chúa nói qua tiếng nức nở :

— Vô ích. Bác sĩ tới thì tôi đã chết lâu rồi.

(Còn nữa)

CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM
ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

dạ hội nghèo

Các gia chủ bên Paris vừa đưa sáng kiến mới là tổ chức các dạ hội lấy tên là (Misère Parties) tạm dịch là (dạ hội nghèo) Ai muốn dự dạ hội này phải ăn mặc rách rưới, và đem theo pho mách để đớp.

Đặc biệt trong các thiệp mời thường được các bà cho in những câu «rời bạn sẽ run cầm cập cho bằng thích» hay là «yêu cầu đem theo chấy». Nơi dạ hội phải được tổ chức tại tòa nhà cổ vùng ngoại ô, bụi bặm càng nhiều càng tốt, nhưng phải rộng lớn mới được.

MINH TUẤN

vở kịch ngắn nhất thế giới

Vở kịch ngắn nhất thế giới là vở «The Exile» của nhà văn trào lộng Pháp Tristan Bernard gồm hai vai chánh : Một người lần trốn và một dân miền núi. Đây là nguyên văn vở kịch :

Người lần trốn : Dù ông là ai đi nữa, ông hãy thương đến kẻ đang bị

săn đuổi. [Đầu tôi hiện giờ đang bị treo giá.

Người miền núi : Bao nhiêu ?

CUA ĐINH (Cần được)

đi tình

Một thanh niên đánh điện tín hỏi người yêu có bằng lòng làm vợ anh ta không. Anh trả tiền trước cho bức điện tín trả lời.

Thiếu nữ nọ đến Ty Bru điện hỏi xem được bao nhiêu chữ. Người ta trả lời :

— 10 chữ trừ địa chỉ.

Nàng viết ngay không cần suy nghĩ.

— « ừ, ừ, ừ, ừ, ừ, ừ, ừ, ừ, ừ, stop ».

định nghĩa hôn nhân

— Sáu tháng trước : chàng nói, nàng nghe.

— Sáu tháng sau : nàng nói chàng nghe.

— Mười năm sau : cả hai cùng nói một lượt để cho hàng xóm cùng nghe.

chung tình

Một người sống độc thân đến hỏi ông André Maurois.

— Theo ông thì những người đàn bà nào chung tình nhất : tóc bạch kim, tóc hung hay tóc đen?

— Chỉ có những người đàn bà tóc bạc là chung tình nhất.

XUÂN HỒNG
TUỔI NGỌC

một vườn hoa đẹp lạ
lùng của mùa Xuân

tư tưởng lạ

— Trong mọi trường hợp, dù sao anh cũng phải lấy vợ. Nếu anh gặp một người vợ hiền thì anh sẽ được hạnh phúc. Bằng anh «đụng» một bà vợ dữ, anh sẽ trở thành một nhà hiền triết. Cái nào cũng có lợi cả.

Socrate
ĐỜN CỎ (ghi)

chửi

Trong giờ pháp văn.

Trò : Thưa thầy ta mẹ là gì ạ.

Thầy : Là mẹ mày.

Trò : Hu hu... hu... Sao thầy chửi con...

Thầy : ! ! !

TẠ THỤY MỸ DUNG

thông minh

Một hôm ông Clémenceau, Thủ tướng Pháp, đến thăm một trường tiểu học. Gặp giờ toán ông hỏi 1 em học trò lớp 5 :

— 4 với 4 là mấy ?

— Dạ tùy theo chỗ nó đứng ạ.

Clémenceau tròn mắt hỏi :

— Sao lại tùy theo chỗ nó đứng ?

— Dạ hễ một số 4 đứng trên và một số 4 đứng dưới thì là 8, còn hai số đứng ngang hàng với nhau thì là 44.

Clémenceau cười xoa vuốt tóc em bé :

— Chừng mây lớn, tao sẽ cho mây làm Bộ Trưởng Bộ Thương mại !

GIANG THANH BÌNH

kỷ lục

Keough, một sinh viên y khoa ở Johanresburg vừa phá kỷ lục thế giới về bắt tay : anh đã bắt liên tiếp 66.286 bàn tay trong 14 giờ. Anh phải ngừng kỷ công này để... đi bằng tay.

TẦN LAN (ghi)

Tết này có hạt dưa, có áo mới, có tiền lì xì nhưng không có

**XUÂN HỒNG
TUỔI NGỌC**

là bạn vẫn không có Tết

những cái nhất thế giới

— Đồng hồ xưa nhất thế giới : một đồng hồ treo ở nhà thờ Sahsbury bên Anh Quốc chế tạo từ từ 1386 và được trùng tu vào 1956

— Tấm thảm to nhất thế giới : Diện tích 8175m² trưng tại Coliseum Exhibition Hall (New York) Nó được ra mắt lần đầu tiên 28-4-1956 tấm thảm mắc nhất thế giới, bán với giá 250.000 đô la : 10 triệu VN, dài 7m 54, ngang 4m72, người ta cho rằng phải mất 60 năm mới dệt xong.

— Những điều kì lạ nhất và lớn nhất thế giới : mang nhãn hiệu Parta gas Visible Immensas của Cuba, 1 điều dài 24m80 và bán 7 đô la rưỡi.

Đặc biệt cho thị trường Âu Châu thứ dài 29cm60 và bán 60 quan mới (2400 VN).

— Người cao nhất thế giới hiện nay là 1 người Mỹ tên Robert Hughes cao 2m71 Tuy nhiên vào thế kỷ thế kỷ thứ 3, hoàng đế La Mã : Maximin cao 2m80 (?) tự vì từ 235 đến 238. Ông ta đã phải dùng chiếc vòng đeo tay của vợ để làm nhẵn đeo.

— Cầu dài nhất thế giới là cầu bắc ngang hồ Pont Chartrain ở New Orleans (Hoa Kỳ), dài 36km600 Nó gồm 2235 tấm bê tông, 1 tấm dài 17m

— Đoàn xe lửa dài 1 thế giới : đoàn xe lửa chạy ngang vùng Virginia (HK) vào ngày 15-11-1957. Đầu xe kéo 500 toa hàng hóa

Một mùa Xuân tuyết vời
trong giai phẩm

**XUÂN HỒNG
TUỔI NGỌC**

đề biết lòng chàng

Một thiếu nữ đến thăm nữ văn sĩ Pháp Colette, rồi hỏi làm sao nàng biết được người đàn ông yêu nàng hay không.

Bà trả lời :

— Rất dễ khi nào cô thấy chàng ta trở nên lơ bịch, đó là triệu chứng chàng yêu cô thành thật.

CUA ĐÌNH (Cần Đước)

hoa thơm cỏ lạ

— Biết làm thính là một lối tiếp chuyện.

A.Arnux

— Mười lần thi có chín lần thành công nhờ lòng tin và sự tận tâm làm việc.

Tee. Wilsen

— Nên ngờ vực mình hơn là nghi ngờ kẻ khác.

Fénédon

— Có muốn khổ thi cử phí công tự hỏi mình sướng hay khổ

D.Shew

— Có tự biết mình mới tự điều khiển được mình

Henry Bordeau

— Tài năng của ta là những bảo vật vững chắc hơn hết.

EDISON

GIANG THANH BÌNH

việc gì

Chuyện xảy trong phòng thi. Một thí sinh đang say sưa quay phim, thì bị vị giám khảo bắt được và quyết

định lôi cổ ra khỏi phòng thi, nhưng người thí sinh vẫn cố gắng cãi lại :

— Việc gì mà ông phải tò mò đến việc làm riêng của người khác ?

— ?!?!?!

LINH THẮNG (Savannakhet)

viết văn

Nữ văn sĩ từng đoạt giải văn chương Pháp, Françoise Marlet Joris, một người đàn bà bận bịu với công việc nhà một cách kinh khủng. Tuy nhiên Françoise Marlet Joris vẫn viết văn được, mà lại viết nhiều nữa chứ Các bạn của Ti biết chăng ? Mỗi buổi sáng bà dành vài giờ tại tiệm café để «xoa dịu» nỗi đam mê «có một không hai» này í.

Bác nhà văn Búp Bê nghĩ sao về người văn sĩ này nhỉ.

TI TI

vài tư tưởng

— Bạn chớ làm gì trong cơn nóng giận. Đương cơn bão tố, bạn có căng buồm để chạy thuyền không ?

EURIPIDE

— Người ta sống ở đời để suy luận về dĩ vãng than phiền về hiện tại, và run sợ về tương lai.

RIVABOL

nghề nguy hiểm

Gil Delamare là một tài tử điện ảnh Pháp hạng nhì, chuyên môn đóng thế vai trò của các tài tử chánh trong những màn nguy hiểm. Gil chưa bao giờ đóng một phim nguy hiểm như lúc này : đứng im giữa đường cho một chiếc xe đua phóng tới với tốc độ 250 km/giờ.

Gil lo lắng hỏi đạo diễn :

— Nếu anh ta lỡ tay lái...

— Không sao, có gì bỏ khúc phim này quay lại !

ĐỜN CỎ (Nha trang)

giáo dục

Đối tượng của giáo dục không phải là tạo nên những máy móc mà là tạo nên con người

JANET PAUL

Người có giáo dục chân chính là người tự giáo dục.

J. BENNETT

Nền giáo dục chân chính nhằm mục đích khai thác những cái gì tốt đẹp nhất của chính mình. Có quyền sách nào hay hơn quyền sách nào hay hơn quyền sách nhân loại.

GANDHI

Giáo dục không phải là một sự kiện của học đường nhưng của một đức hạnh nào đó mà người ta mang trong lòng.

L. B. FIELD

Giáo dục là một điều quý giá nhưng thỉnh thoảng ta cũng nên nhớ rằng: Cái gì cần biết nhất lại không thể dạy được

OSCAR WILDE

Kim Cúc (sru tầm)

lớn sợ nhỏ

Nếu bị kiến cắn, ta chỉ gãi vài cái là hết nhưng nó ngứa lâu và sưng đỏ lên. Nhưng voi lại sợ kiến ghê gớm. Thế có lạ không?

Dĩ nhiên kiến có cắn cả 10 năm da voi cũng chưa thủng. Nhưng tội một cái là nếu voi ăn nhầm cỏ có lẫn 1 con kiến, nó sẽ bị ho hay đau bụng vì thế voi phải đập cỏ thật kỹ trước khi ăn.

Cá voi cũng vậy, nó ăn thịt tất cả các loài cá, chỉ một cái ngáp của nó là đủ chết hết lũ cá kia. Thế nhưng nó lại sợ con cá ép kinh khủng.

Cá ép bị nó nuốt sẽ không trôi vào bao tử cá voi mà sẽ ở trong miệng cá voi.

Chỉ vài tuần sau cái miệng cá voi sưng lên đau đớn và có thể chết vì con cá tí xíu đó!

KYM THOA (ĐN)

tai nạn về đập nước

Ngày 13-3-1892, chiếc đập nước ở Saint-Francis-Dam, cách Los Angeles

64 cây số về phía Bắc, đã bị sụp gãy, gây tử thương cho 450 người. Tại Pháp chiếc đập Malpasset, phía Bắc Ai Fréjus, bị gãy, nước tràn vào thung lũng Reyran với tốc lực 90 cây số: 323 người chết.

tai nạn về núi

Ngon núi gây nhiều chết chóc nhất trước khi chịu khuất phục Nangat Parbat (8.125m) trên dãy Hy mã Lạp Sơn. Kể từ 1895 là năm con người khởi sự tìm cách trèo lên, đến năm 1953, nó đã sát hại 31 người. Ngày 3-7-1953, lực sĩ núi Hermann Buhl đã trèo được lên đỉnh. (Bốn năm sau, ông này tử nạn trong một cuộc leo núi khác).

bão cuồng phong

Trận cuồng phong tai hại nhất thế giới là trận cuồng phong thổi vào Hải Phòng (Bắc VN) ngày 8.10.1881 làm cho 300.000 người thiệt mạng. Về thiệt hại vật chất, tai hại nhất là trận cuồng phong Diane thổi xuyên qua hai tiểu bang North Carolina và New England (Hoa Kỳ) trong 3 ngày 17, 18 và 19-6-1955. Số thiệt hại ước lượng lên đến một tỷ đô la.

nạn đói

Trận đói trầm trọng nhất lịch sử xảy ra tại Trung Hoa vào tháng 2 1877 đến tháng 9-1878. Người ta ước tính có khoảng 9 triệu rưỡi người chết.

GUONG (Mỹ Tho) ghi

Tình yêu hẹn người trong
Mùa Xuân này

**XUÂN HỒNG
TUỔI NGỌC**

Mùa Xuân cuộc đời của bạn

NGUYỄN TUẤN ANH

TUẤN (Quảng Ngãi)

Cháu phải đi chụp ngay 1 hình tim và phổi để y sĩ coi xem cơ quan nào đau hay cả 2 đều trực trực cùng 1 lúc.

Tạm thời trong khi chờ đợi cháu có thể uống thuốc vượng tim như Coramine và thuốc làm dễ thở như Théophylline và cần nhất là nằm nghỉ ngơi, đừng làm gì quá sức.

HỒ QUANG THANH (Qui Nhơn).

Theo như lời cháu tả, chú có thể đoán chắc cháu đang bị suy nhược cả thể chất lẫn tinh thần. Máu cũng thiếu và tim yếu phải kiêng cử cả phê. Tâm bổ dinh dưỡng bằng hột gà, thịt, cá, sữa v.v... Uống thêm thuốc bổ như FER-C-B12 và thuốc vượng tim như Tonicorine, cháu sẽ được vừa ý. Điều cháu lo sợ là đúng. Nếu không cố gắng để bị vỡ chuối trong kỳ thi tới thì có lẽ cháu sẽ phải tạm « gác bút nghiên theo việc đao cung » như bao thanh niên khác trong thời loạn.

MỘT ĐỘC GIẢ (Châu Đốc)

1. Nám phổi, chữa ít lâu, đi chụp hình lại, y sĩ ghi chú là: Séquelles fibreuses biapicales có nghĩa như sau: « vết nám làm sẹo dưới trạng thái giống như sợi ở 2 chỏm phổi trái và phải ». Như vậy sự điều trị đã đem lại kết quả tốt và bệnh lao của cháu không tác hại nữa vì đã được chặn đứng.

2. Cần uống thêm FER-C-B12 hay Calcium Corbière, các thuốc này giúp cho bệnh phổi mau lành. Cách vài tháng cháu có thể chích thêm Strepto-Neotizide và uống Hélozid P.

HƯƠNG (Xóm Mới)

1. Cao 1m30 nặng 25 kg ắt cháu phải là anh em của Chương còn rồi còn phải thắc mắc gì nữa. Chậu khó ăn thịt, cá, trứng gà, và uống sữa. Nên uống thuốc Fraverm để tổng khứ hết các chú ký sinh trùng trong ruột ra. Cháu nói với má mua thêm thuốc bổ Daphta hay Calcivit cho cháu uống hàng ngày.

2. Tối muốn ngủ sớm cháu đừng la cà sang hàng xóm xem Tivi và cố gắng lên giường khoảng 10 giờ đêm. Lâu dần sẽ thành thói quen. Tuổi học trò mà sáng 9 giờ còn muốn ngủ thì đúng là mắc bệnh lười đáng phải ăn roi mây đấy cháu ạ! Rán tập luyện lên cháu! Hôm nào rảnh chú sẽ xuống thăm.

VĨNH THỤY (Quảng Ngãi)

Bệnh ngứa của cháu là 1 bệnh ngoài da, có thể do nấm sinh ra. Cháu thử dùng Fongéryl solution hoa hàng ngày xem sao. Phải uống thêm Médrol, Grisefuline, Périactin và chích Psorial. Nhiều hy vọng cháu sẽ bớt nếu theo đúng lời chỉ dẫn của chú.

NƯỚC MẮT (Biên Hòa)

Đời người chỉ có 2 lớp răng thôi cháu ạ. Ở tuổi chập chững biết đi là lớp răng sữa. Đến tuổi lê la, biết đánh đáo và biết vôi tiền mẹ thì lớp răng sữa tự nó sẽ rụng dần và thay vào đó là lớp răng vĩnh viễn. Cháu mới 14 mà lớp răng thứ 2 này đã bị sâu khá nhiều và nhiều chiếc đã lung lay... thì thật đáng buồn chỉ vì cháu đã quá lơ là trong vấn đề giữ vệ sinh răng miệng. Chú chắc cứ tình trạng này khi đến tuổi trưởng thành (20) cháu sẽ bị móm hết cả 2 hàm. Vậy chỉ còn 1 điều khẩn cấp phải làm là cháu nên tới ngay 1 nha sĩ có tiếng để chữa trị kịp thời những chiếc khác còn tốt.

PHẠM THẾ HIỀN (Gia Định)

Uống 1 chút thuốc an thần như Miltown, Épanal hay Passifloral cháu sẽ bớt lo lắng và dễ chịu hơn.

Muốn bớt mồ hôi hãy uống thuốc vượng tim như Solucamphre gouttes, thuốc bổ Stimutonyl và 1 loại thuốc đặc biệt Génatropine.

TRÀ MY (Đà Nẵng)

1.— Da dễ đang hồng hào bỗng chuyển màu vàng, trông mắt cũng vàng đó là triệu chứng rõ rệt nhất của bệnh đau gan. Nếu nước tiểu cũng vàng đậm có màu nước trà đặc ăn không tiêu, cứ đầy hoài... thì lại càng chắc chắn. Sao lại chích Bépanhène. Cháu ngưng ngay thuốc đó và thay bằng Lobamine. Uống Sulfarlem, Cynar trong một thời gian dài. Điều cần là kiêng trứng, mỡ và ăn rất ít thịt.

2.— Muốn bớt ho thì uống Sirop. Có hàng trăm thứ khác nhau. Tạm dùng Sirop Tolugan cho vừa túi tiền. Nên ngâm thêm Pastilles Solutricine cho khỏi khan tiếng.

NGUYỄN THANH NGA (Hố Nai)

13 tuổi mà chỉ nặng 37 kg thì còm đấy cháu ạ, so với chiều cao 1m55. Cháu hãy chịu khó ăn cá thịt, uống sữa và dùng thêm thuốc dầu cá viên như Mayocod. Cũng cần phải tập luyện thân thể một chút bằng cách leo dây, chạy nhảy, bơi lội, đá bóng v.v...

TRỊNH PHƯỚC ĐATH HOA (Ba Xuyên)

1.— Ông thử nhỏ mũi bằng Bip-hédrine huileuse hay Tizine và phải uống thêm Périactin, Delta cortril và 1 thứ trụ sinh nào đó như Auréomycine chẳng hạn.

2.— Muốn hết lo lắng, hồi hộp và mệt ông có thể uống Méprobamate, Passiflorine và Cardioritmon. Chúc ông mau bình phục.

LỢ LEM (Saigon)

1.— Có thể cháu bắt đầu bị cận thị, cũng có thể là yếu tim. Nên đi khám mắt ngay. Tạm thời mua Nautamine, Coramine và Epanal 3 để uống.

2.— Đúng đấy cháu ạ! Nhưng xin đừng phổ biến rộng rãi, nghe?

KIM MAI (Gia Định)

Tới tuổi cập kê đa số thiếu nữ đều bị những khó chịu như cháu. Mỗi tháng gần kỳ kinh cháu hãy uống Méliomène, Émotrifar và chích Lutogyl. Chắc chắn ít lâu sau sẽ hết.

audrey thanh lan

— Ngọc thân ái, chị có biết về Audrey Hepburn? Tại sao người ta lại bảo Audrey giống Thanh Lan ở nước mình hả chị? Em thắc mắc ghê đi, giải hộ em chị Ngọc nhé!

THY THANH (Đà Nẵng)

Ngọc thân ái chỉ biết Audrey Hepburn qua... phim ảnh và những tuần báo xi nê. Chẳng hạn, Audrey đóng chung với chồng (ly dị rồi) là Mel Ferrer trong «Chiến tranh và hòa bình», với Williams Holden và Humphrey Bogart trong «Sabrina» vân vân. Nhưng với Ngọc thân ái, Audrey không thể quên được trong «Tình Du La Mã» (Vacances romaines, Hoàng Hải Thủy đang dịch trên Tuổi Ngọc) đóng với Gregory Peck. Audrey có cái cảm vương, chế đời rất độc đáo. Nghĩa là không giống ai. Thanh Lan cũng có cái cảm gần gần giống Audrey. Phải nói Thanh Lan giống Audrey chứ đừng nói Audrey giống Thanh Lan. Nhưng mà giống có... mỗi cái cảm. Còn về phương diện tài tử màn ảnh thì không thể giống được. Tiếng tăm cũng vậy. Ta không thể so sánh.

tình đơn phương

Mỗi tình đơn phương có thể gọi là «mối tình đầu» không chị Ngọc nhỉ? Và người ta thường nói những mối tình đầu ít khi thành tựu được phải thế không chị Ngọc?

HOÀI THANH (?)

Chữ nghĩa bây giờ... loạn thật. Ngung bấn đơn phương và yêu cũng đơn phương! Tình của em hẳn là tình yêu không... đối phương hay em yêu đối phương mà đối phương không biết? Lần đầu tiên trong đời em yêu ai, dù ai đó không biết em yêu, có thể gọi là tình đầu vì lần đầu tiên yêu mà, em. Tình đầu như mưa bóng mây ấy. Nhưng ở đời không có gì là tuyệt đối cả. Nhiều mối tình đầu đã dẫn đến những đám cưới linh đình và người ta xích chân nhau bằng tờ giá thú, em ạ!

dĩ vãng đẹp

Chị có cách gì giúp em quên được chuyện ngày xưa không? Dù đã 3, 4 năm rồi em lìa xa thành phố đó, nhưng những kỷ niệm của ngày cũ vẫn sống mãi trong em nhất là trong những đêm dài khó ngủ. Chị Ngọc ơi! Chị giúp giúp em đi. Em muốn quên đi dĩ vãng vì em nghĩ: «Nhớ đến dĩ vãng chỉ làm cho mình buồn tủi hơn thôi.»

THÙY (Hội An)

Có dĩ vãng để mà nhớ, nhất là dĩ vãng ngập đầy kỷ niệm của một thành phố cũ, thì đại gì phải tìm quên. Một dân tộc không có dĩ vãng là một dân tộc không có lịch sử. Một người không có dĩ vãng là không có kỷ niệm. Lịch sử vui buồn pha trộn. Kỷ niệm của đời người cũng vậy.

Người ta thường vươn lên bằng buồn tủi. Em hiểu Ngọc thân ái muốn nói gì với em chứ?

mua báo pháp

Em rất thích coi báo của Pháp như Spirou Tintin, v... Em muốn abonner để coi nhưng không có tiền bằng quan Pháp thì làm sao được. Chị có thể chỉ cho em một chỗ mà mình đổi tiền không? Em nghe nói có một chỗ mình đưa tiền Việt Nam cho người ta, người ta sẽ mua giùm mình và lấy một ít lời. Xin chị chỉ giùm. Nếu chị có cách nào hay hơn, xin chị giúp em nhé!

TRANG (Chợ lớn)

Đổi tiền thì phải tới Hối Đoái phiên phức lắm. Em có thể tới Xuân Thu (đường Tự Do, cạnh rạp chiếu bóng Eden) hay Liên Châu (công trường Kennedy, gần nhà thờ Đức Bà) mà hỏi thể lệ và đặt tiền mua dài hạn những tờ báo em thích đọc. Đắt lắm đấy nhé! Với hối đoái mới, Ngọc thân ái sợ rằng một số Spirou phải ngoài 500 đồng như một số Paris Match (máy bay, nghĩa là sớm nhất, tuần nào xuất bản là có liền ở Sài Gòn) đã bán ngoài ngàn bạc.

nữ hoàng mơ mộng

Có phải vì quá mơ mộng mà mình trở thành người lơ đãng, bị người ta quên xa lánh mình không hả chị? Vậy chị chỉ cho em cách nào cho bớt mơ mộng đi để em sống thực tế và thấy gần gũi với «người đời». Em đã 17 tuổi mà rất ít bạn.

ANH THU (Vua mơ mộng, Sài Gòn)

Em là nữ hoàng mơ mộng chứ. Chữ em viết và tên em chẳng «vua» tí tí nào. Mơ mộng không phải là lơ đãng. Người ta quên và xa lánh mình chẳng bao giờ tại mình mơ mộng cả. Mơ mộng là ân huệ trời ban cho em, Ngọc thân ái không có «thuốc» trị

mơ mộng đâu. Theo Ngọc thân ái, em ít bạn là vì... số em chưa đến tuổi nhiều bạn. Vả lại, em quan niệm bạn theo nghĩa nào? Bạn học, bạn đời hay bạn đường? Người ta sống cả đời mà có khi chưa kiếm nổi một người bạn hiểu mình, em ạ! Vậy ít bạn đâu phải là điều buồn bã.

nghĩ ngợi gì

Nhiều lúc đang ngồi học bài bỗng nhiên em thấy buồn và nghĩ vu vơ. Em muốn được bình thường để học hành vì năm ni là năm thi của em đó chị Ngọc ơi! Chị có cách nào giúp em quên nỗi ưu phiền đó nghe chị. Em muốn được làm quen với Mùng Mán tác giả «Thuyền về bến ngạ» phải làm cách nào hở chị vì em chả biết Mùng Mán gốc ở đâu nữa.

THỤY NGỌC (Đà Nẵng)

Khi nào đang ngồi học bài mà em buồn và nghĩ vu vơ lại sợ mình thi... trượt, Ngọc thân ái khuyên em nên múc một chậu nước lạnh, vục nước ập lên mặt rồi lấy khăn lau khô đi. Thế là hết nghĩ vu vơ. Nên uống thêm thuốc bổ óc và hát những bài yêu đời. Mùng Mán gốc... Huế, đang ở lính và viết «Lá tương tư» cho Tuổi Ngọc, viết rất hay. Em chỉ nên biết thế, đừng «thèm» làm quen với nhà văn, nhà thơ. Ta không nên đến Cầu Mơ vì chưa chắc Cầu Mơ đã đẹp và chưa chắc đã có Cầu Mơ.

VIẾT MỘT CÂU HỎI TRÊN MỘT MẶT GIẤY GỬI VỀ CHO: NGỌC THÂN ÁI

Bạn sẽ được trả lời câu hỏi mà bạn không biết hỏi ai

tuổi ngọc

và bạn ngọc

UẤT KIM HƯƠNG (Qui Nhơn): Lo âu của cháu cũng là lo âu của chủ nhiệm (trong thư hàng tuần số vừa rồi). Tuy nhiên sẽ cố gắng giữ cây gậy gầy mà chống. Độc giả của TN là độc giả chọn lọc. Câu trả lời của tòa soạn như thế. Cám ơn sự cổ động của cháu.

VŨ YÊN (Tuy Hòa): Bài cháu tòa soạn đang đọc. Cháu cứ gửi tiếp.

G.N.H (Phan Thiết): Tòa soạn đang đọc thơ của cháu.

HOÀNG THỊ ÁNH THI (Chợ Lớn): Bây giờ, tên cháu chắc đúng. Vì thầy cô đã được chủ nhiệm phát tiền đi ăn kẹo kéo. Yên chí nhé. Truyện nào rồi cũng hết chữ. ĐTL đang cho in NKCQ đấy.

THÁI LOAN (Phú Nhuận): Bây giờ, sẽ cố gắng trả lời đầy đủ mỗi tuần. Cả mục «Bài nhận được» cũng thế. Em dọa «nghỉ» TN ra làm cả tòa soạn đều khóc ròng. Muốn chắc ăn em hãy ghé quán sách vào sáng chủ nhật. Đùng như em nghĩ, cuối năm buồn thật.

VŨ CHI YẾN (Phan Thiết): Mấy tuần vì kẹt bài nên không sắp được «Bài nhận được» và «Bạn Ngọc và Tuổi Ngọc». Cũng sốt ruột lắm chứ. Từ số đầu năm sẽ đều đặn trở lại và sẽ thanh toán hết bài, thư, của bạn Ngọc

MỘT NHÓM HỌC SINH (PBC. Phan Thiết): DA bạn quá nên không viết thư riêng cho em được. Về tiêu sử của DA đề các em trần thuyết có thể tìm mua cuốn «Ngựa chứng trong sân trường» đọc ở bìa sau. Về sách đã in, đầy đủ nhất cũng ở trong cuốn kể trên.

THỤY LY THU (Đà Lạt): Cảm động ghê lắm khi đọc bức thư. Dịp nào sẽ tặng tập «Thơ Hồng». Và cũng tiếc quá không biết địa chỉ để ghé thăm trong dịp Noel, đi Đà Lạt. Về bài viết cho TN, cứ tự do.(TKT).

CHÍNH (?): Em biên thư không chịu ký rõ tên và cho biết chỗ ở, phỏng đoán tên em là Chính, chả biết có đúng không. Việc dịch các truyện ngắn ngoại quốc em cứ thực hiện, và bao giờ tòa soạn cũng mong sự cộng tác của em.

VŨ K. UYÊN ƯƠNG (KT): Chú và chú Duyên Anh ăn Nô-En ở Đà Lạt. Ở nơi nào cũng phải vui để sống chứ cháu. Tòa soạn sẽ lưu ý lời đề nghị của cháu, khi nào rảnh chú mới có thể biên thư riêng được. Dù vậy, cũng xin hứa (TKT)

VĂN ÁI KHANH (Huế): Việc đó trước do Nguyễn Mai lo. Nếu cháu không nhận được báo thì lỗi ở T.N. Bây giờ tòa soạn bận rộn cho 3 số

báo Tất niên, Xuân hồng, và tân niên nên không rảnh để soạn báo cũ ở kho mà gửi cho cháu được. Hẹn với cháu qua Tết đi vậy.

TRẦN VĂN CAN (Ban Mê Thuột): Tòa soạn đã chọn đăng bài « các em học ở NLS ». Thư cháu tới quá trễ nên không bỏ đi được. Lần sau mong cháu đừng để cho tòa soạn gặp phải trường hợp như thế này nữa. Vì không thể đọc tất cả bài của mọi người để biết bài nào chép của tác giả nào.

ĐẶNG MẠNH HÙNG (?): Sau 4 số báo bài đã chọn đăng sẽ cho sắp chữ. Vẫn đọc, bất cứ bài thuộc loại nào, hợp hoặc không hợp với TN. Xin lỗi những việc ở câu hỏi 3. Đánh máy 1 mặt giấy thi quá tốt.

TRẦN HOÀNG VY (Sài Gòn): Bây giờ trả lời to cho em nghe nhé: « Bài em tòa soạn đã nhận được ». Trong khi tòa soạn đang đọc, vẫn mong em gửi cho sáng tác mới.

NGUYỄN ĐÌNH HUY (Đà Lạt): Đã biên thư cho TN tòa soạn gọi em là Bạn Ngọc rồi. Em chưa theo dõi TN thường xuyên vì TN chưa biết cách « quyen rũ » em. Bài em tòa soạn đang đọc.

BỬU CHI (Sài Gòn): Hy vọng của em làm tòa soạn cảm động và áy náy. Em chịu khó viết bài thường xuyên thế nào rồi cũng được chọn đăng. Có ai sinh ra đã thành nhà văn đâu mà em ngại?

VŨ THỊ THƯƠNG THƯƠNG (Phan Rang): Bài cháu tòa soạn đã nhận được và đang đọc. Cháu chịu khó viết bài thường xuyên rồi tòa soạn sẽ chọn đăng. À, không dám cười

cháu đâu. Gọi cháu là Bạn Ngọc từ khuya rồi cơ.

NGUYỄN THỊ HOANG VU (?): Rất cảm động trước sự theo dõi của cô. Lúc nào cũng phải viết cả, vì không viết sẽ chẳng biết làm gì khác hơn. Mong cháu sẽ nhận được sự quý mến của cô ở TN cũng như ở các báo khác mà cô đã theo dõi. Thơ đang đọc. Vẫn chưa biết cô ở đâu mà có vẻ bí mật ghê (TKT).

DU TỬ NGHI (Phước Tuy): Sao lại « về quê » được khi còn cây gậy đề chống. Em lo xa đó. Bài em tòa soạn đã nhận được và đang đọc.

VŨ LÊ (Phan Thiết): Nếu cháu thích viết thi yên tâm mà viết. Đừng suy nghĩ nhiều. Vì cháu hãy còn đi học. Tòa soạn lúc nào cũng mong sự cộng tác của cháu. Bút hiệu của cháu có vẻ trùng với Dung Hạ. Cháu lấy tên thật có phải hay hơn không.

LÊ TRẦM KHA (Huế): Hai số đó không còn ở tòa soạn. Em mua TN đóng tập bộ 1 sẽ có hai số báo đó. Bài gửi em ghi đúng địa chỉ của tòa soạn sẽ không bị thất lạc đâu.

NGUYỄN THƯƠNG HOÀI (Hố Nai): Em ký tới hai bút hiệu. Và tòa soạn cũng nhận được rất nhiều thơ của em. Nếu em làm thơ vẫn có vần thì tốt hơn. Đã đăng truyện dịch của HT rồi đó. TN không « Cuội » như em biết. Tòa soạn cảm ơn lời chúc của em.

VŨ THỊ THANH HƯƠNG (Đà Lạt): Cháu cứ gửi bài về. Đọc được tòa soạn sẽ chọn đăng. Không việc gì cháu phải ngại cả. Cháu nhé.

THỤY DOANH (Cam Ranh): Tên cúng cơm của mình do bố mẹ đặt cho không nó gì xấu hết cháu ạ. « Nguyễn Loành » nghe có gì kỳ đâu mà cháu lo sợ. Bạn bè có nhìn cháu bằng đôi mắt « không có tròn đen » vì họ như một ông nhà giàu. tưởng ta là nhất. Thế thôi. Cháu yên tâm đi nhé.

LƯƠNG HỒNG HẢI (Qui Nhơn): Thư cháu kể về cái chết của « cô Yến » trong trại hợp bạn thật cảm động. Nhưng biết làm sao hơn bây giờ khi quanh đời sống chúng ta có quá nhiều đe dọa? có lẽ, không ai có lỗi hết cháu ạ. TRÍ HOÀNG (Khánh Hội): Chữ cháu giống chữ của Nguyễn Mây Thu? Giận TN rồi ký bút hiệu khác chẳng? Bài cháu vẫn có ý lựa đề đăng đấy chứ.

MINH CHÂU (Sài Gòn): Không bao giờ tòa soạn dám cười cháu. Cứ yên chí gửi bài đi cháu nhé. Tòa soạn cảm ơn lời chúc của cháu.

VĨNH THỤY (Đà Nẵng): Tòa soạn đã nhận được bài của bạn và đang đọc. Lúc nào cũng mong sự cộng tác nhiệt thành của bạn cả. Bạn đừng ngại.

MÀN CỬ (Biên Hòa): Tên cháu có vẻ lạ. Tòa soạn đã nhận được bài của cháu, nhưng số xuân không có mục BHCTĐ. Đây là một truyện tập Văn, Thơ, Nhạc Họa. Dĩ nhiên bài vở rất phong phú cháu khỏi lo. Chào chờ đợi Xuân Hồng Tuổi Ngọc.

TRƯƠNG THỤY YẾN (Hội An): Bài em tòa soạn đã nhận được và đang đọc. Em nói tới « ước mơ » làm anh em TN cảm động. Em cứ viết bài, rồi mơ ước của mình sẽ thành. TN không chết đâu, chỉ hơi lao đao với ảnh hưởng của « kinh tế mùa thu » thôi.

GIANG THỊ MÂY THIÊN (?): Đã nhận được bài của cháu. Đang đọc để lựa đăng. Tăng giá là biện pháp bắc đẩu dĩ, buồn rầu lắm chứ cháu, tưởng và báo nào cũng thế chứ không riêng gì Tuổi Ngọc

DUY LINH HẢO (Đà Nẵng): TN không bao giờ thiên vị khi chọn bài. Thiên vị để làm gì mới được chứ? Em có thể tin như thế và yên tâm gửi bài. Tòa soạn đều bạn và nhất là chủ nhiệm nên không dám hứa có biên được thư riêng cho em hay không.

KIM (Đà Nẵng): Lại một người thích cho người ta đoán mò chữ ký. Lần sau cháu nhớ biên tên họ rồi hãy ký tên bay bướm nhé. Kẻo tòa soạn điền đầu. Hai mục kia thư nhiều lắm. Cháu đợi vậy nhé.

CAO ĐẮC THÀNH (Sài Gòn): Có nhận được thơ trước củn cháu. Thơ lần này tòa soạn đang đọc. Thế lệ mua « xuân Hồng TN » Cháu biên thư về hỏi Đặng Xuân Côn. Cháu sẽ được trả lời đầy đủ và rõ ràng hơn. Cháu nhé.

CHÚC MỪNG

Gửi một triệu đóa qui vàng và Đà Lạt cho:

cô dâu **VŨ THỊ ĐÀO NGUYỄN**
chú rể **HÀ QUỐC BẢO**

Đề quên hết tất cả, trừ hạnh phúc và mùa xuân không bao giờ tàn phai

Huy Tường • Từ Kế Tường • Ly Hạ • Dũng Chinh • Nguyễn Phú • Trương Hồng • Nguyễn Kỳ.

TÝ TY TY (Đại học Sư phạm Huế) : Ở tuổi Ngọc không có ban tuyên đọc Ban tuyên đọc là ký gì nhỉ? Vậy đừng ngại, cứ gửi về đi, bất cứ mục gì mà cháu thích viết. Cái hiện tượng ấy kệ nó, tự nó nó sẽ chết, cháu chớ nên tức bực. Đừng đọc loại đó, ảnh hưởng nguy lắm vì loại đó, giờ toàn do bọn mất dạy viết nhảm. Thân.

HUY VI (Sài Gòn) : Đồng ý đề nghị của em. Em đã đọc bài đúc kết của sư huynh Mai Tâm chưa? Ra giêng, ta sẽ tổ chức lại Tuổi Ngọc. Em giúp một tay chứ?

ĐÔNG TUYỀN (Chợ Lớn).— Không có bài nào Tuổi Ngọc nhận được mà lại vất đi cả, bạn cứ yên chí và xin được khuyên bạn một điều : Làm văn nghệ phải kiên nhẫn và tin ở mình. Đừng thấy bài gửi cho một tờ báo không được đăng mà ngỡ bài mình dở. Có dịp sẽ nói nhiều về trường hợp văn hào Erskine Caldwell của Mỹ. Thân.

CAO THỊ VIỆT HƯƠNG (Sài Gòn) : Bài em đang đọc. Bài được chọn đăng sau 4 số sẽ cho sắp chữ. Đó chỉ là một thí của chủ tiệm kiến dzàng.

MAI VIỆT (Phan Thiết) : cảm động khi đọc bức thư của bạn. Sự quý mến bạn dành cho thật không có gì an ủi hơn. Có quen với vài người bạn ở Phan Thiết. Vẫn mong có dịp ra đó chơi. Qua Tết sẽ cố gắng cho in « Huyền Xưa ». (TKT)

MỘT CHÁU HUẾ (Huế).— Trước hết, chú xin chịu thua vì không đoán nổi chữ ký của cháu và càng không biết cháu là gái hay trai. Đố chú làm chi. Tội nghiệp quá. Sẽ đền công cổ động cho cháu bằng một trái ô mai. Thế bài trần thuật của cháu có vì thiếu tiêu đề của chú mà kém điểm không?

TĨNH TÂM (Phan Rang) : Thứ năm 27/11/1972 nhằm 12 tháng 12 âm lịch sẽ phát hành Xuân Hồng Tuổi Ngọc. Muốn mua em gửi bưu phiếu về tòa soạn đề tên Đặng Xuân Côn. Nửa lớp em đọc TN à? Thế là xin chủ nhiệm một cái huy chương gắn cho người cổ động viên nhiều thiện chí nhé.

THOA (KBC. 4794).— Không khó khăn gì cả vì Duyên Anh chưa làm... xếp lớn. Khi ông ta làm xếp lớn, chắc gặp sẽ khó. Bởi nghề xếp nó dạy con người... khó khăn. Bạn cứ tới buổi sáng từ 8 giờ 30 đến 11 giờ, nhờ cụ chủ nhà in ới một tiếng là Duyên Anh xuống gặp bạn liền.

NGUYỄN HOÀNG ANH THỤY (Phố Bình).— Cứ bình tĩnh, bài của cháu đã nhận đủ rồi. Chú vui lắm nhưng cháu cần cổ động nhiều hơn kẻo Tuổi Ngọc có thể lặn kèn ra mà chết đó.

N.N.V.DU (Quy Nhơn). Bức thư của em coi như một liều thuốc trấn an. Em nói đúng. Bạn của Tuổi Ngọc đều là những bạn vàng. Bởi là bạn vàng nên hơi... hiếm. Và, do đó, Tuổi Ngọc cứ chống gậy mà đi. Nếu những bạn vàng không vì báo lên thêm 20 đồng mà bỏ Tuổi Ngọc thì Tuổi Ngọc mãi mãi « chiếu », em ạ! Thăng cu Khoa không ức. Chỉ có « cha đẻ » ra nó khoái chí thôi. Thân mến.

NGO NGÁC (Vĩnh Long). Em đừng ân hận vì đã mượn màng viết cho anh. Những hức thư không bao giờ gửi thường là những bức thư dễ làm ta xúc động. Em hiểu chưa, cô giáo tương lai? Phải tự chủ và tỏ ra người lớn một chút vì anh thấy ở thư em em cứ « lo sợ, cứ xấu hổ ». Như thế, nay mai ra trường, « cô giáo sư » làm sao mà chinh phục được ngựa chững trong sân trường đây? Anh sẽ đọc bài của em. Tỉnh táo nên « báo cáo » tình hình học làm thầy cho anh nghe nhé!

BÀI ĐÃ NHẬN ĐƯỢC

Từ Bạn Ngọc

văn

Huyền Đan, Thérèse Thụy Du, Nguyễn thị Chiêu Thu. Nguyễn trầm Hương, Li hồ, Kiều Giang, Giang thanh Bình, S.T. Tuyết, Khôi Hương, Hoàng thị Ánh Thi, Tuổi mười Lăm, Na, Dạ Vũ Uyên Yên Vy. Hoài Vọng Nhân, Nguyễn thị Kim Hạnh. Trần chấn Trí, Sao Hồng, Thy hoàng Thân, Bảo Ngọc Nhi Quy, Trần hồng Thụy, Sợi tóc Dài, Trịnh nguyên Ngữ, Du tử Nghi, Đông Du, Lệ Hồng, Vũ thị Thương Thương, Trần Huỳnh Bửu Chi, Đặng Vũ Nhã Jalau, Nguyên Anh, Tảo Lam, Thúy Quỳnh, Đinh nguyên Thúy, Ngọc Ty, Hoàng Thụy, Nguyễn thế Lan Tiên, Hà Nguyễn Lan Hương, Giang thị Mây Thiên, Minh Công Nguyễn, Sóng trùng Giang, Hoàng nữ Mi, Nguyễn Huy Bạch, Phương Thúy, Diệu Thùy, Tường Mai, Hà Ngọc Tuyền, PH. Hồng Yên, Ngọc Cẩm, Nguyễn đoàn thanh Thủy, Ngô quang Khải, Trần thiên Thu, Nguyễn quốc Hợp, Nhất Phương, Văn mỹ Lan, Phạm Vũ Bằng Khanh, Đỗ minh Triều, Tâm Vy, Mây, Fougère, Phạm mở Côi, Nguyễn thắng Hưởng, M.U. Hà Đào, Thùy Nhi, Phạm thy Bình, Nguyễn Lệ, Nguyễn hữu cu Tý, Hà Lam, Mưa Hồng, Đỗ Du An, Thảo Đăng, Nguyễn hoàng Anh Thụy, Lê văn Hiệp, Trần ngọc Hùng.

thơ

Phương, Tâm Vy, Thảo Đăng. Nguyễn trầm Hương, Cung Giang Thy, Đặng đình Hồng, Đào thiện linh Sơn, Minh Khuyết, Linh Thắng, Tuyết Mỹ, Sa Linh Viên, Trần hoài Hà, Đào thanh Tiến, Lê thanh Hùng, Hoàng, Hoàng thị ánh Thi, Dạ Tử Huyền Giao, Miệt Kỳ, T.N.H, Vương Phi, Bích Kiều, Trần thị thu Nga, Mây trắng, Miên thụ Tước, Vũ Yên, Thy Quý, Hà vũ giao Đài, Hoàng thụ Uyên, Trần Hoàng Vy, Cúc, Lưu toàn Vỹ Bửu, Cao thiên Thanh Nguyễn thương Hoài, Nguyễn quý Thế, D.U.T, Thùy Dương, Lê thanh Nam, Về Hát, Điền Thanh, My Dũng, Nguyễn đình Hiệp, Hàn Nhân, Sa Hoài Nhuận Thanh thiên Nhạn, Trần hồng Thụy, Hoài Lệ, Lê thụ Vi, Sợi tóc dài, Nguyễn thụ Diễm, Nguyễn văn Ngọc, Đặng vũ Nhã, Nguyễn thị Hoang Vu, Hàn Nhân, Thanh hồng Phương, Du tử Nghi, Phê Hát, N.C.Đ.C. Lê Trầm Kha, Lê mặc Trầm Kha, Điền văn Phong, Nguyễn Đình Huy, Trần Hoàng Vy, Trương văn Dũng, Trần hoài Hà, Hồng Phương, Phương Dung, Thụy Chi, Thạch Nhũ, Vũ Sơn Phong, Nguyễn thị chiêu Thu, Dung Hạ, BN. Hạ, Lan S.C, H. Trinh, H.T.H. Thúy Quỳnh, Nguyễn hoài Mỹ, Mây lãng

Du, Nhất Giang, Lê Ngọc Di Nhân, Nguyễn hoàng Anh Thụy, Hương Duyên, Nguyễn thế Lan Tiên, Hạc Trắng, Kim Nguyệt, Trương Thụy Yến, Mai Việt, Kính Trắng, Lương Công phượng Anh, Lê Nguyễn Trí Hoàng, Nguyễn Hà, Trần Hồng Thụy, Trầm Vũ, Nguyễn thị Kim Hạnh, Du. T, thùy Dương, Hoài Thương, Loan ái Dũng, Nhật Bằng, Biền nhỏ, Trần bá Luật, Vĩnh Thụy, Nguyễn thị Lệ, Thảo Chi, Nguyễn thị Kim Cúc, Đăng Việt, Hoài vọng nhân, Hồ đàng Hải, Ngơ gác, Ngày xưa, Thụy ngày xưa, Huyền Du Linh.

bông hồng cho tình đầu

Trần Đình, Uất kim Hương, Nhung Nguyễn, Thu Vũ, Giang thị mây Thiên, Hương xưa.

biết một biết mười

(Tiếp theo trang 15)

— «Goodbye, Columbus» là câu chuyện tình giữa Neil và Brenda, 2 sinh viên Mỹ gốc Do Thái bị dăng co giữa trào lưu yêu đương vội vã và tự do của giới trẻ và những khát khe về tôn giáo và luân lý cổ truyền của gia đình Do Thái. Nhân dịp nghỉ hè, gia đình của Brenda chiều con gái, mời Neil đến ở chung và chuyện phải đến đã đến, hai người đã bị xác thịt lôi cuốn vượt quá vòng lễ nghĩa. Sau mẹ của Brenda khám phá ra tội lỗi của 2 người và viết thư trách con gái đã làm nhục gia đình. Đọc thư, Neil và Brenda đấu khẩu kịch liệt và kết luận, Brenda đã đặt gia đình lên trên tình yêu đối với Neil mà lúc đó nàng mới khám phá ra có lẽ chỉ là sự thêm muốn về xác thịt của tuổi trẻ.

3— André Gide, văn sĩ Pháp, sanh năm 1869 tại Ba Lê. Ông được giải Nobel về văn chương năm 1947. Qua các tác phẩm, ông tỏ ra thành thật trong việc tìm kiếm hạnh phúc và sự thật, coi thường các qui luật thông thường về luân lý và từ khước mọi sự dấn thân.

Các tác phẩm (chính của André Gide là « Les Nourritures Terrestres », « L'Immoraliste », « La Porte Etroite », « Les Caves Du Vatican », « La Symphonie Pastorale », « Les Faux Monnayeurs ».

4— Katherine Mansfield là bút hiệu của nữ văn sĩ Kathleen Beauchamp. Bà sanh năm 1888 tại Tân Tây Lan. Năm 15 tuổi qua Luân Đôn học và sau một thời gian ngắn trở về nước bà xin gia đình cho ở luôn bên Anh. Hồi đầu bà chuyên về âm nhạc và chơi đại hồ cầm rất giỏi, nhưng sau bỏ nhạc để sáng tác văn chương. Bà có hai đời chồng nhưng chỉ được hạnh phúc khi tái giá với John Murry. Năm 1916, bà qua sống tại vùng Riviera (Pháp) để chữa bệnh và tại đây bà đã viết những tác phẩm hay nhất. Bà chết vì bệnh lao ngày 9.1.1923 tại Pháp.

Katherine Mansfield được công nhận là một trong những người viết truyện ngắn hay nhất. Văn bà trong sáng, giản dị và đầy cảm xúc. Các tác phẩm nổi tiếng nhất là « Bliss », « The Garden Party », « In A German Pension » Và tập nhật ký rất cảm động của bà.